

(Երաբ. Ա. Իսիկ)

բայց հերձուածին բրիտանացի մէկ տն-
դարը խռած է, որովհետեւ, բոլորովին
դէմ է որեւէ համաժողովրդային վար-
կանի հետ: Լուծում մը գտնելու համար,
Պապը տեղեւ է աւելի ձեռն դրած, կար-
ժ է կանոններ, որոնք կարելի չըլլայ պա-
տարաւոր լաւեղներէն մատուցելու, ինչ որ
վարկաւ Բ. տիեզերական ժողովը ըն-
ծած էր: Պիտ Ժ. Նըյրայրովիչը, պաշ-
տոնատէր 450 թանապ ունի 59 երկրոր-
րու մէջ, 200 մարդկանով, զից դպրե-
փանք, 260 մատուի ու 200 այլ աղքատ-
փայեր:

Ներթիւնաւոր, Իսրայէլի կառավարու-
թեան, Նիւտանի հրաժարելու նախարա-
րը Կ'ուզէ վերջէ լուծել Եսրէնի եւ
որպէս թեւեռումը կը ներկայանայ Լի-
բուալի դրութիւն: Կ'ուզէ որ Եսրէնի եւ
Իսրայէլի փոխին թաղուելու իր որո-
շումը Լիբուալի (Ինքնառիթմէն կուսակ-
ցութիւնը) Կեդրոնական Կոմիտէն կը
հաւատուի Սեպտեմբերի վերջ պատրու-
տելու համար նախնական ընտրութիւններ
(60 օրուան ընթացքին եւ այդ ձեռով համ-
րայ քանակու. երեսփոխանական կանխ-
հաւ ընտրութիւններու: Հարցախօսքի
համաձայն, ինչ Եսրէնի, ժողովրդական
նախնական կը վարել ընտրողներու մօտ,
կը մրցակիցին ալ աւելի լաւ դիրքի վրայ է
կուսակցութեան մօտը:

ՌՈՒՆԵՐԸ օրէ որ աւելի կը վաճառ
արտադրութիւններէ: Հարցախօսքի մը հա-
մաձայն, հարցաքննութիւններու 75%ը վախ-
ճանի որ դէ՛ կրնայ երկայնապէս արտադրանք
կառնադրականութեան: Այն համարումն ու-
նին, որ պետական ապ մեղքեանային առն-
անդաւազան են:

CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS DE FRANCE

BRATSKH

La Croix Bleue d'Issy-les-Moulineaux
Section DIROUHIE SERENGULIAN
présente
«BRATSKH
25 ans ça s'fête»
avec la participation
de la troupe de danse Y e r a z
le Dimanche 2 Octobre à 15 heures
au PACI — 25 Avenue Victor Cresson
à Issy-les-Moulineaux
Venez nombreux pour fêter cet évé-
nement !
Réservations auprès de :
— Jacqueline : 01, 40, 95, 81, 33
— Alice : 01, 46, 42, 90, 68
— Magasins FNAC et Carrefour.

Pèlerinage annuel de St Grégoire à Tallard

sous l'égide
de l'Eglise Apostolique Arménienne
du Midi de la France
Avec le concours
de l'Association Culturelle
des Arméniens de Gap
et des Hautes Alpes
Dimanche 18 septembre
à 10 heures 30
La messe sera célébrée
par le Rév. Père GARNIK KARAPETYAN
Curé de la Paroisse Apostolique
Arménienne
Sts Thadée et Barthélémy
de St Antoine — Marseille
avec la participation de la Chorale
de l'église sous la direction
de Yérétiskine ANALIT KARAPETYAN
Renseignements et réservations :
— Cathédrale Apostolique Arménienne
Tél. : 04, 91, 77, 24, 70
— Association Culturelle des Arméniens
de Gap : Tél. : 04, 92, 51, 71, 80 /
04, 92, 51, 00, 87
Inscription S.V.P. avant le 10 septembre
Participation aux frais :
Aller — Retour seul : 25 euros
Aller — retour avec repas : 45 euros.

RENTREE SCOLAIRE

ՄԱՐՏԻՆԻ
Սրբոց Թարգմանաց Մայր Եկեղեցւոյ
« Ե Ա Ձ Ա Տ Ո Ւ Ի Բ Ա Բ Վ Ն Ա Ն »
Միտքով Հայ վարժարանի
ուսումնական տարւոյն դպրոցին
դասընթացները կը վերադառնան
Զորեքշաբթի, Սեպտեմբեր 14,
առաւօտեան մօտը 10ին
Ստահ-Մերսոյ Մշակութային
Կեդրոցին
Արժեւորել Զբոսային արահին մէջ
339 avenue du Prado — 13008 Marseille
Մեհարմէտ տեղեկութիւններու եւ ար-
ձանագրութիւններու համար դիմել՝
Մեր կեդրեցւոյ դիմատառան՝
Հեռ. — 04 - 91 - 77 - 84 - 70

Ecole de la Croix Bleue Section d'Issy-les-Moulineux

La Croix Bleue des Arméniens de France (Section d'Issy-les-Moulineux) informe que la rentrée scolaire est fixée au **mardi 20 septembre**. Les cours destinés tant aux enfants qu'aux adultes se tiendront de 18h à 21h à la MCA 45 rue de la Défense — Issy - les - Moulineaux.
— Préparation Bac — Niveau Bac — Adulte débutant — Adulte avancé.
Renseignements sur place aux heures de cours au 01, 45, 29, 20, 18 ou auprès de Mme Guiragossian 01, 46, 42, 45, 25 (le soir).

Ecole de la Croix Bleue Section ASTRIG d'Arnouville

Inscriptions pour toutes les activités de la Croix Bleue d'Arnouville
le **Samedi 10 Septembre de 14h à 18h** dans nos locaux :
71 rue Henri Barbusse à Arnouville
Les cours d'arménien reprendront le **14 septembre pour la maternelle** et le **17 septembre pour tous les autres ni- veaux**.

ECOLE «SIAMANTO»

Les inscriptions pour l'année 2005 / 2006 à l'école hebdomadaire Siamanto de Bagneux qui accueille les élèves de la maternelle à la préparation de l'armé- nien au baccalauréat —langue vivante I, II, III—, auront lieu le :
mercredi 21 septembre à 15 heures à l'école Henri Wallon
12 avenue de Stalingrad à Bagneux
Les responsables de l'association des parents d'élèves et les enseignantes re- cevront les parents et leur présenteront l'année scolaire.
Pour tout renseignement :
— Mme Lucie Dossikian: 01 45 46 10 11
— Mme Elisabeth Davidian: 01 46 65 81 53

ECOLE SAINTE CROIX

Les cours d'arménien, de catéchisme, de chants et danses arméniennes repren- dent pour les enfants de 5 à 12 ans au- cours de l'année scolaire 2005 / 2006, à partir du samedi 8 octobre, de 14h à 17h, au 13 rue du Perche, Paris 3e.
Pour les inscriptions, s'adresser à la Paroisse; tél. : 01 44 59 23 50.

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՐԱԼ

ՍԵՔՏԵՄԲԵՐ 25
Տօն Առաւմտախոյրեան
Արմուկիի վարժապալ Ս. Խաչ Եկեղեցւոյ :
Ուխտի պատարագն ու մատապ

ՏՈՆ ԽԱՉՎԵՐԱՑԻ

ՍՐԲՈՑ ԹԱՐԳՄԱՆԱՑ ՄԱՐՏԻՆԻ

ԿԻՐԱԿԻ, Սեպտեմբեր 11
Պատարագ՝ 10:30
Կը պատարագէ եւ կը շարուն-
գէ ՆԱՏԻԿ ՎՐԻՍ. ԱՌԵՏԻՐԵՆ,
Հագնոր Հովիտ
Հայկազնիական Պատուիրակի Գովառնըր
Հարաւային Ֆրանսայի Հայոց
Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83 rue d'Hauteville 75010 Paris
Siret : 571 027 317 000 15
Commission Paritaire : N° 0609 K 84976

Date à retenir
**Grande Braderie
de Noël**
LES 3 et 4 DECEMBRE
CHENE FRANCE

ASSOCIATION SAINTE CROIX DES ARMÉNIENS CATHOLIQUES DE FRANCE

ATTENTION !
DIMANCHE 18 SEPTEMBRE

GRANDE FÊTE CHAMPÊTRE

DE LA REGION PARISIENNE
animée par l'Orchestre SPITAK
qui se déroulera, cette année, à

CHAMPEAUX (77)

Pour aller à CHAMPEAUX (65 km. de Paris), prendre l'autoroute A4 de la Porte de Bercy. Sortir sur la N104 et prendre l'A5b, direction Troyes. Continuer toujours en cette direction (Troyes) jusqu'au péage de Montereau (A5). Sur l'Autoroute A5, prendre la première sortie, St Germain Laxis (péage 1 Euro 30). A la sortie du péage, prendre la direction de Meaux (N36). Tout de suite après, prendre la première rue à droite (D57) Direction Foully-Champeaux. Arrivés au Centre de Champeaux, prendre tout de suite la première rue à droite. La Collégiale se trouve en face de la Mairie.

En plein air, dans le jardin attenant à la grange,
ou, en cas de pluie, dans la grange,
près de la Collégiale St Martin du 12ème siècle.
(Toutes les commodités sont assurées).

PROGRAMME :

- Divine Liturgie à la Collégiale, à 12 heures;
- Repas à partir de 13 heures 30;
- Musique par l'Orchestre SPITAK
- Jeux pour les enfants
- Tirage des deux TOMBOLAS (enfants et adultes).

Participation aux frais de la journée : ADULTES 20 Euros
ENFANTS 12 Euros

Réservation par tél. : 01 44 59 23 50 (Paroisse de Paris)
01 40 51 11 90 (Centre Culturel)

Association "MACHTOTZ" Pour la Défense de la Langue Arménienne

Rentrée de l'année scolaire 2005/06

- 1) Cours intensif d'arménien 1er niveau pour non-arménophones**
Ces cours s'adresseront aux débutants de 8 à 70 ans.
Les élèves seront capables de parler, lire et écrire l'arménien
L'enseignement est assuré par Mme Hilda Kalfayan-Panosian
avec sa METHODE AUDIOVISUELLE
24 SEPTEMBRE 2005 — 28 JANVIER 2006 : STAGE DE 50 HEURES
le samedi matin de 9h à 12h à Paris (Absentéisme exclu)
- 2) cours de 2e, 3e, et 4e niveaux**
24 SEPTEMBRE 2005 — FIN JUIN 2006 :
le samedi entre 12h et 15h à Paris
Les nouveaux élèves sont acceptés à ces cours après un test de niveau.
- 3) Vous pouvez aussi vous procurer votre Manuel d'arménien occidental pour les non-arménophones**
Une méthode audiovisuelle utilisable chez soi.
3 volumes en couleur + 1 coffret de 4 cassettes audio
87 euros + 8 euros frais d'expédition.
Pour tous ces cours et le manuel :
RENSEIGNEMENTS et INSCRIPTIONS : Dès maintenant
01 47 50 87 51 et 01 39 46 21 66.

Մարմարալի մասին է որ երբանակալի-
չառակ Շերիք Պատրիարք ըլած է :
«Մարմարալ օրաթերթը Հայ Սփիտոքի
պալատի թերթերն ճէկն է թէ՛ իրբն աղ-
պաղուութիւն, թէ՛ ճանաչանք իրբն ը-
մականութիւնն եւ ողի» :
Կր շորհաւորք մեր պաշտօնակիցն
տարեւորքը, նոր ուժ եւ կորով մաղթե-
լով իր աւանդութեան ճէջ :

(Եսթ. Ա. Էթի)

ՏՈՆ ԽԱԶՎԵՐԱՑԻ

ՄԱՐԿԵԹԱԿԱՆԱՅՈՒՆ
ՄԱՐԿԵԹ

գրառում 30ին, աշխատանքի կարգադրում
խաղաղ մեջ վրայ: Առնուազ 56 մեկնալ
կար, բայց լուսակ չէ թէ զոհեր զինեալ
ապրիլ քն թէ թէ:

ՅԻՐԱՆԱՅԻ մէջ, նոր հարցադրոյի մը
համաձայն (ԻՆՊԻ), ընկերարկաններ
ու լաւագոյն թեկնածուն ՅԻՐ Լանիէն է,
իբրէն եւս իւր հաշ Տ. Սթրու-Բանի, Լո-
րան ծագելու է մը. Հայաստան:

ՅԻՐԱՆԱՅԻՆ երկու ծանօթ զբոսիկ-
ներ՝ Կոլուազ եւ Բիթան աշխու մընա-
յի մէջ զիտ չարարատուն: Օգոստոս
31էն է որ թիւրքացապանական Արժապի
ընկերութիւնը կը փակէր Լիւի եր գոր-
ծատունը, որ կը չէնուէին: Արտադրու-
թիւնը Ստանիս փոխարտած է եւ այս
կարգադրութիւնը ցոյց կու տայ Ստան-
սիկներուն զիսկապարկութիւնը ինքնուր
ընկերութեան մէջ, որ ծնունդ առած էր
1999ին Գրանտանի Սեյիւի եւ Թապա-
լալեայի ամուսնութեամբ:

« ՅԱՌԱՋ » ի
ընթացիկ ազդերու
ասկազինը

Միաժող	150 (179,40)
Հոգեհանգիստ	135 (161,46)
Շնորհակալիք	135 (161,46)
Հարաւիւր-Լաւմուտ	135 (161,46)
Միմանդ	135 (161,46)

Բոլոր ազդերու ասկերուն վրայ,
հարկ է աւելցնել 19,60% ԹԷՎԷՆԱ.
(տե՛ս փակագծի մէջ ընդհանուր
դաժարը):

Այս զինքը կը վերաբերին մէկ
անգամ հրապարակիկ ազդերու,
ՄԻՆՉԵԻ ՄԷԿ ԲԱՍՈՐԻ ՍԻՆԵՆԱԿ
(25 տոյ) մահազդերու պարագա-
յին եւ 1/8դ (12-13 տոյ) մար-
եալին:

Առեւտրական եւ այլ ծանուցումնե-
րու համար, զմեկ թիւրքին վար-
չութեան:

ԻՐԱՆԻ, Սեպտեմբեր 11

Պատարագ՝
Կը պատարագէ եւ կը բարոյէ
ՁԱՆԻՅԻ ՎՐԻ. ԱՆԵՑԻՖԵՆԵՆ
Հոգեւոր Հովիւ
Հայրապետական Գաղտնիքի փոխարդ
Հարաւային Յիւսեփայի Հայոց

Date à retenir
**Grande Braderie
de Noël**
LES 3 et 4 DECEMBRE
CHENE FRANCE

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ՍԵՂԵՍԻՐԻՐ 25
Տօն Անուանդուրեւան
Արմուկիլի վարդապ Ս. Խաչ Եկեղեցւոյ:
Ուխտի պատարագ եւ մատաղ

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83 rue d'Hauteville 75010 Paris
Siret : 571 027 317 000 15
Commission Paritaire : N° 0609 K 84976

CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE

COMMUNIQUE

«Nous sommes Arméniens
et rien de ce qui est arménien
ne nous est étranger»
Aujourd'hui, plus que jamais les
Arméniens du Djavakhk sont menacés :
— dans leur vie quotidienne,
— dans leur identité,
— dans leur avenir.

Isolés dans cette région historique de
l'Arménie, ils ont besoin de nous. Nous,
Arméniens de France, devons les aider!
Avec toutes les Croix de Secours ar-
méniennes, la Croix Bleue des Armé-
niens de France lance un appel :

- Pour la création d'antennes mé-
dicales dans les villages isolés du Dja-
vakhk,
 - Pour la rénovation et l'équipe-
ment du Centre Culturel à Akhalkalak,
 - Pour la préservation des structu-
res identitaires (églises, écoles...) de
cette région.
- Seule la mobilisation urgente et ef-
ficace de la diaspora permettra la sur-
vie du Djavakhk.

Envoyez vos dons à :
C.B.A.F. Djavakhk,
17 rue Bleue 75009 Paris

BRATSCH

La Croix Bleue d'Issy-les-Moulineux
Section DIROUHIE SERENGULIAN
présente
«BRATSCH
25 ans ça s'fête»
avec la participation
de la troupe de danse Y e r a z
le Dimanche 2 Octobre à 15 heures
au PACI — 25 Avenue Victor Cresson
à Issy-les-Moulineux

Venez nombreux pour fêter cet évé-
nement !

Réervations auprès de :
— Jacqueline : 01. 40. 95. 81. 33
— Alice : 01. 46. 42. 90. 68
— Magasins FNAC et Carrefour.

Pèlerinage annuel de
St Grégoire à Tallard

sous l'égide
de l'Eglise Apostolique Arménienne
du Midi de la France
Avec le concours
de l'Association Culturelle
des Arméniens de Gap
et des Hautes Alpes
Dimanche 18 septembre
à 10 heures 30
La messe sera célébrée
par le Rév. Père GARNIK KARAPETYAN
Curé de la Paroisse Apostolique
Arménienne
Sts Thadée et Barthélémy
de St Antoine — Marseille
avec la participation de la Chorale
de l'église sous la direction
de Yérétskine Anahit KARAPETYAN

Renseignements et réservations :
— Cathédrale Apostolique Arménienne
Tel. : 04. 91. 77. 64. 70
— Association Culturelle des Arméniens
de Gap : Tel. : 04. 92. 51. 71. 80 /
04. 92. 51. 00. 87

Inscription S.V.P. avant le 10 septembre
Participation aux frais :
Aller — Retour seul : 25 euros
Aller — retour avec repas : 45 euros.

ՎԵՐԱՄԱՆՈՒՏ
RENTREE SCOLAIRE

ՇԱԽԻԼ

Շախիլ Ս. Գրիգոր Լուսաւորի Կէ.
զինչոյ Վեռն Շախիլ զարդը իր վ.
րամուտը կը կատարէ Չորեքշաբթի.
Սեպտեմբեր 14, ժամը 9-30ին:
Կը խնդրուի այն ծնողներէն որոնք ի-
րենց զուակները (3 տարեկանէն սկսեալ)
կ'ուզեն արձանագրել Շախիլան զարդը,
կ'իմեն հետաձայնելով՝
01-47-09-23-18 կամ 01-46-30-64-00
Թիւրքերն:
Կարելի է նաեւ ներկայանալ ուզողի
կեղեցիքի, Սեպտեմբեր 14, ժամը 9-30ին
սկսեալ:
6 rue Père Komitas — Chaville
Գրանտան մարկարդը կը սկսի ծան.
կապաղարկել միջին Գաղաթըն եւ ...
աւելին:

ՄԱՐԿԵԹ

Մարդ Թարգմանչաց Մարդ Եկեղեցւոյ
« ԽԱԶՎԱՅԻՐ » ԱՐՄԱՎԵՆԱԿ
Միջոցաւ Հայ Վարդապետի
ուսումնական տարւոյն զարդիկ
գրաւթագրութիւնը կը վերաբերին
Չորեքշաբթի, Սեպտեմբեր 14,
առաւօտեան ժամը 10ին
Մահա-Մեղեղոյ Մարկաթային
Կեղեցիքի
Արմուկիլի Զարդապետ Երանի մէջ
339 avenue du Prado — 13008 Marseille
Ան-Գրանտան տեղեկութիւններու եւ ար-
ձանագրութիւններու համար զմեկի
ՄԷՐ Եկեղեցւոյ գրառմանս
Հեռ. — 04. 91. 77. 84. 70

Ecole de la Croix Bleue
Section d'Issy-les-Moulineux
La Croix Bleue des Arméniens de
France (Section d'Issy-les-Moulineux)
informe que la rentrée scolaire est
fixée au **mardi 20 septembre**. Les cours
destinés tant aux enfants qu'aux adu-
tes se tiendront de 18h à 21h à la MCA
45 rue de la Défense — Issy - les-
Moulineux.
— Préparation Bac — Niveau Bac —
Adulte débutant — Adulte avancé.
Renseignements sur place aux heures
de cours au 01. 45. 29. 20. 18 ou auprès
de Mme Guiragossian 01. 46. 42. 45. 25
(le soir).

Ecole de la Croix Bleue
Section ASTRIG d'Arnouville
Inscriptions pour toutes les activités
de la Croix Bleue d'Arnouville
le **Samedi 10 Septembre de 14h à 18h**
dans nos locaux :
71 rue Henri Barbusse à Arnouville
Les cours d'arménien reprendront le
**14 septembre pour la maternelle et le
17 septembre pour tous les autres ni-
veaux.**

ÉCOLE «SIAMANTO»
Les inscriptions pour l'année 2005 /
2006 à l'école hebdomadaire Siamanto
de Bagneux qui accueille les élèves de
la maternelle à la préparation de l'armé-
nien au baccalauréat — langue vivante I,
II, III —, auront lieu le :
mercredi 21 septembre à 15 heures
à l'école Henri Wallon
2 avenue de Stalingrad à Bagneux
Les responsables de l'association des
parents d'élèves et les enseignantes re-
cevront les parents et leur présenteront
l'année scolaire.
Pour tout renseignement :
— Mme Lucie Dossikian: 01 45 46 10 11
— Mme Elisabeth Davidson: 01 45 65 81 33

Paroisse Sainte-Croix-de-Paris
ÉCOLE SAINTE CROIX
Les cours d'arménien, de catéchisme,
de chants et danses arméniennes repre-
sentent pour les enfants de 5 à 12 ans au
cours de l'année scolaire 2005 / 2006,
à partir du samedi 8 octobre, de 14h à
17h, au 13 rue du Perche, Paris 3e.
Pour les inscriptions, s'adresser à la
Paroisse; tél. : 01 44 59 23 50.

Fabriquée & Distribuée par CEPOVET S.A
150, ancienne route de Beaujeu - GLEIZE BP 421
69653 VILLEFRANCE / SAÔNE CEDEX
Tél : 04 74 62 47 00 - Fax : 04 74 68 20 09 - Email : stk@stk.fr

ՕՐՈՒԱՆ ԴԵՊԵՐԸ

ԿԻՊՐՈՍ

ԵՆԻՐՈՒԱԿԱՆ ՀՆԵՈՒՄ
ԱՆԳԱՐԱՍԻ ՎՐԱՑ

ԹՐԻՔԻԱՆ, ԽԱՆԵՐԸ
ԿԸ ՋՂԱՐԿՈՒՆ ԵՆԻՐՈՒԱՍԻՆԵՐԸ

Ենթադրանք Միտքեան Արտաքին 25 խաղաղարարներ, հասարակած Ներսիսը, ժողովին առաջին օրն իսկ (Սեպտ. 1) խոր առաջադրություններն ունեցան ու Ֆիլիստա ալ (Սեպտ. 2) գլխին էա ապա ր խաղաղարարները խորագին Հնչողըղու- ամ էին Բեթալին խաղաղին։
Խաղաղարարները համաձայնած են հա- սարակաց յայտարարության մը ըստի որ Կը հրադեր Անգարան քաղաքականա- ցանկության իր յայտարարությունները կիս- րաթ հնա, կը անդամակցութեան ընդա- դրանին մէջ։ Գլխաւորաբար Փարիզի Տնտեսն քրոյն է որ խաղաղարարները ցար- րանած են որ Քուրդերն իր հանձնար իրարու։ Քուրդերն յայտարարած ժառ- րային համաձայնագրին է որ ստակա- րար ընդդրուած է անդամ Պետութիւն- ները։ Իրական գնահի քրոյն, Քուր- քան որ խնա (Ֆիլիստայի) Բեթալինը կը զըլ զորին) լրանեցող մէն է, իր կրու- աններէ մէջ է։ Գլխաւոր յարադրուած թորը պայմանները դործարած է Զառ- րան քանակութիւնները սփռել (Հոկտ. 3)։ Կիւրդները համաձայն իրենց տեղ չէ րոտմ աղը խաղաղարարներուն մէջ։ Կրեւելի յայն յայն որ ՄԱԿ-ը կը լրացարէ, թայն ձառողեցաւ, քանի կիւրդներ Յոյներէ տէ քաղաքներէն 2004 Իրան հետադարձ, աղաքներին անդրադնելի դրու- անով ՄԱԿ-ն ըրադրէին պայմաններ։ Իրան հետադարձ, Եմանիստիսը անկը իրաւունքով համաձայնեցաւ։

Բաղադրանք գնահի քրոյն սակարն, Քուրդքն պիտի զը դործած է, կը րոտ- րադրելով ժառարանը համաձայնագրի լրանած է հանա, իր չէ հանձնար կիւրդ- ոյ Հանրապետութիւնը։ Ինչ կը վերա- րելի Ենթադրանք Միտքեան, կը հանձ- րա կիւրդոյն Հանրապետութիւնը, թայն ոչ Կիւրդներ Բեթալին Հանրապետու- րիւնն է ու որման 255եր կը պահանջին ժառարան, համաձայնագրին զարգանալ ղործարարութիւնը ինքնակալ փոխա- րարութեան հարցը։ Աղաքին, Անգարա միտ կը ձեռքէ յոյն կիւրդական նաւորն ժառարն իր նախաձեռնութիւնները եւ օգա- րանքներն ալ փակ են յոյն կիւրդական օ- րանակներն։ Միտքեան համար Քուր- քն պիտի է կաստիք ստեղծարարին իր արարարարութիւնները առանց խորա- րեան։

Քուրդերն Արտաքին նախարար՝ Ա. Կիւր կը ժխտար 255երը, Սեպտ. 26 ցե- րեկ եւ արդէն իսկ յայտարարեցին որ Կիւր- քն իրենք իրենց շուներ իր նախաձե- րաններն ու օգալաքանները թաղաւր ու յոյ կիւրդականներուն առջին։ Այս ա- րարին պատճառաւարարութիւնը աւելի անգործի է Հանրապետութիւնը, որոնք քի- ան ին իրան հանդիսովը Բեթալին հաղթանակներուն։

Աղաքները, որոնք անհնչ թառաղու- րեան են Քուրդերն անդամակցութեան, Խաղաղած են Քուրդերն որ ժառար նուազ րադրանքն։ Կնճուտ հարցը կը ժառ ր ին կիւրդներ հանձնար, որ ժառար փոփո- քն է Միտքեան, առանց Հնչողի րարանածութի։ Աղաքներն հանձնար րարները հանձնարը խաղաղարարն չի րան ըլլալ քաղաքացիութիւններն։ Փը- րանագրիները, Անարաքիներն ու Հո-

ԲԱՐՈՒ
ՎԱՐԱՐԱՂԸ
ՈՒՇ ԿԱՄ ԿԱՆՈՒԻ
ՄԵՐՆ Ի
ԿԸՐԸ Ի. ԱՐԵՒԻ

Աղաքներն նախագահը Ի. Արեւ, Բա- րարի մէջ ընդունեցով Հիւրիսիքի տնո- րն Թ. Թրեքերը, պատասխանած է ա- րար Հարցանմանն որոնք վերաբերած են Իսաև Դարարարի հարցին։

Խոսելով Թ. Բարարանի հնա կարգին իրենց հանդիսութիւն ժառին, աչ րան է Բէ հարաւակ Դարարարի Հալեթուն կանգնին ու ապահովութեան համար րորուն երաշխեցնելուն, Հալեթը կը միշտին իրենց դրանած հալեթին նախա- ւել ու կը պիտին անկախութիւն ունենալ, ինչ որ Բարդի համար անկարելի բան է։

Ի. Արեւ իր համարին որ դրուող ու- քը Հայաստան ըլլալով հանդերձ, չի պատմիր... պատմիր, համարին է, պիտի է ստան ՄԱԿ-ը սոյն սակարն հայ- րական հորը լոյսի մը կայ որ տրելը կ'ըլլայ հակառակ աւել, քայլի։ Այդ փո- քիւրդը համարարութիւնն է Ի. Արե- ւի համար։

Ան միջոցադրին հիմարներու որո- ւանները աւ ունին համարելով այ կ'ամ- րապատեն Հայաստանը, կրկնելով մէկ միւրին աղբընեանի զայլքանային յան- ակերը։

Պատասխանելով հարցումին Բէ ինչ կ'ըլլայ եթէ խաղաղ կարգադրանք թորը զարգրելը ապագին մնան, Ի. Արեւ ը- րան է. ժեր պատմարդիքը։ Միմ ուտ ու- րենը։ Հայաստան չի կրնայ զինուորել միւրի։ Սակար մենք պատեղած չենք փախելը, որովհետեւ մեծ Բիւրով մարդ- րային զորի պատճառ կ'ըլլայ։ Ան կը հա- ւապուած որ աչը չորհրդան ու կ'ամ հա- րաի պիտի վերադարձան։ Այ դը պիտի է կանխած ունենայ այս ժառին։

Խաղաղարարները փորձած են խաղաղի հա- րապետաց յայտարարութիւնը Լիւքսմար- քի կրկին զբաղեցրելու, թայն երկարա- րուածով վիճարանութիւններէ հաջ, չին զարգանալ։

Ի վերջոյ, բրիտանական Հերթական նախարարութիւնը դաժնայած է լեւելովով ժերութիւն եւ անդամ թոր Պետութիւն- Արեւ, յարարարութիւններուն թաղաւր- անցումին կարեւորութիւնը եւ Հոկտ. 31 Թրեքերն կը ժառ լրանակցութիւնն- անը համար Քուրդերն հնա, որ չէ հան- րան կիւրդներ։

ԲԱՆ Ի ՄԸ ՏՈՂՈՎ

S. ՏԸ ՎԻՈՒՓԸՆ անսական իր առու- րից տուաւ Սեպտ. 1ին եւ կարգ մը մի- րանքն յայտնեց, որոնք կը ձգտին զարկ տալու ընկերային անհին։ Կիւրդ, որ աշխատանք անկի հարադրելը, ըլլալ թան Կարապետիկայի վիճակը եւ աչը աղանակ- րանը լաւեցող կը կրկ աշխատանքի պարգրէ։ Միջին դասակարգին տու- րին պիտի ընտրուի 2007ին, թանարան- րն պիտի ընտրուի արարողին։ Նախա- րանակալ անթուր ժառարն լուին, ինչ կը վերաբերի Մարդկայի մքցակից չեն, աչը կ'ըլլաւ կը լրանին։

ԼՈՒՆԴՐԱՆԱՍԻ Բաթերան մըրիքը շատ անկի է մեծ անը ղործքը քան նախախա- ւածը։ Կը խաղան Հարապարար մեծուող րանը մասին եւ որոշուած է հանա կրակ րանալ թորը Թաղաղանքները միայ։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ
ՀԱԿԱՆ

Ա. ՊԱՆԱՐԱՐԱՆԿԱՆ
ԱՐՆ ՄԵՆԱՐԱՆ

Աղաքին ժողովի նախագահ Ա. Պա- րարանան Սեպտ. 31ին մէկնած է ԱՐՆ ուր միշտին Սեպտ. 7 զանաւան հանդի- րանին կ'ունենայ պետական ղեկմարու, հանրային կարգապահութիւններն եւ լրատվութիւններն։ հնա։ Ան երոյթ կ'ու- րենայ Խաղաղարարական եւ միջազգային հնարադրութեան կեդրոնին մէջ։

ՍԱՀՄԱՆԱՐԻԱԿԱ ՓՈՓՈԽՈՒԹԵԱՆ
ՆԱԽԱԿԻՐԸ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄ

Աղաքին ժողովը Օգոստոս 31ին ին- րան 92 Թէր, 1 ղեմ քաղով, առանց ըն- րդարութեան ընդունած է անհամա- րարական փոփոխութեան նախագիծը որ կ'ընդգրկէ 18 յօդուան։ Բունեցութեան չեն մասնակցած ընդդիմադիր խմբի- ցութիւնները՝ ձեկարարութիւնն եւ ձեկ- րային միարանութիւնը։

ԴԵԿԱՎՐՈՒՐԻՒՄ ԿԵՅՈՒՄԻՐԸ
ԹՈՒՐԻՒՄ ՆԱԽԱԿԱՐ

Հայաստանի Հանրապետութեան Ա. Պա- րարան ժողովի նախագահները, Քուր- քերն նկատուած կեցուածքը զբեթէ մի- անդամակ ինքի Թէ լրատվութիւններն։ Թ. Բարարանի ժառարն քարտուարը Սեպտ. 1ին ժառարն առաջին կը ըն- Թրեքերն արտադրուած է այս ժառին, լրանով որ նախաձեռն դրանակ կը քա- ւան Գուրու-Էրադարը անանակն սերու կարգրել, Անգարայի ու Մուսկովայի յա- րարարութիւնները, ինտալայի միւրեւ- ցարէ, ստար մէջ աղակ է անանկող- Էրադարան ու Քուրդերն հակադրու- րիւնները հարկին։

Գարադարը Վ. Սորոքանին կրկնած է Բարարային ինչ յարարարութիւններն մէջ երեսանի դիքորդարութիւն որ առանց հարադրարանի փրանադարարական յարա- րարութիւններու հաստատութիւնն մէջ կը կրանայ։ Այս առաւով աչ լիքնուցան է Բեկապետութեան 90ամակի Բեկա- րարին դիւտմարդիւն Թ. Բարարանի խաղը Բէ ձեկնը անցիւղը ինքուծ կը ցարով, թայն ոչ՝ անակութեամբ։

Սորոքանին պատասխանած է հանա Դարարարի աղբընեան Հարցանմանն. ըրաւ է թէ նախարար Թ. Բարարան հարա- րադար լրատվութեան Թ. Բարարան կը վե- րարելի կարգադրանք ներկայի փու- րին։

Աղաքին ժողովի նախագահ Ա. Պա- րարանան ալ անդարդաւորով Քուր- քերի Երուրդան Միտքեան անդամակ- ցութեան լրանակցութիւններուն, քան է Բէ առիակ դրանակ առաւալ կ'ըլլայ Հա- րաստանի համար։ Այդ անդամակցութիւ- րն դուռ է թանայ Հարապետին Կրկնակի կրկնութեան ալ խոյն որդերն մէջ ընդ- րդարութիւն, ինչ որ ընդդիմութեան երու- րայի մը հնախաղաղով, փախելին ա- րարան է իր հաղաքանկամով։

ԿԻՊՐՈՍ
ՄԱՀ
ԳԵՏՐՈՍ ԳԱՆԱՑՆԱՆԻ

Կիւրդոյի Ռորհրդարարն մէջ հայ հա- ւարարի ներկայացուցիչ Պաթար Գա- րայանը Սեպտեմբեր 1ին, 71 տարեկա- ւին, կնքած է իր մահկանացուն։ Երեսու- րան ընտրուած էր 1995ին, 1996ին եւ 2001- ին, խոյն ստան նախագահն իր կիւրդոյի, Հայաստան հիմարագլխին, Կիւրդոս - Հայաստան քաղաքականակ միութեան հիմնադիրը եւ խուրջ ստանաձեակ մը ի վեր Սեպտեմբեր կրկնակ հաստատու- րեան հողադարձութեան անդամ։ Ան- րայի խոյն ընտրուած միւր էր խոյն հաստա- րութեան փակումի որդուրդին դործա- րութեան ղեմ։ Ենթոր խոյնային Ռոր- րդարարին մէջ հայ համարանի ներկա- րացուցիչ Արամ Գարայանան հնա ին- քուրդ ղեկ կատուցած էր հանդաձան տուն մը։

ԹՈՒՐԻՒՄ

ՀԱՅ ՄԸ ՎԵՐԱՍԻՐԱՑԱԾ
ՄԵԾ ՀՈՐԸ
ԳԵՆԵԶՄԱՆԱՆՈՒՆ

Ներկայիս Գեներալն ապրող Մանակ Գարայանը Սեպտեմբեր Գոնկայ զա- ւատակի պատմական ստանակին առնին զառ թայնն ու իւր քաղաքանք՝ պա- րանակն գերեզմանատան։ Ան Մ. Մ. մէջն է պատմութիւն ամապատանն է Գոնկայի Պաթարայի Գեդի իր պալա- րան գերեզմանոցը աւերելով անոր տեղ տուա ու քարաքի կառուցած ըլա- րա լրանցելով։

Իր պալատը, ինչպէս նշած է Քուր- քուրդին մէջ, 1770ին հիմնած են Պաթար- Ժաթի Կիւրդ ուր 1915ին 64 տուն կար, 12ը մահմեդական, միւրն աւելի, մնաց- րայն Հայ։ Խնդրայ տարակար ժուրը միշտին, այս Թուականը ղործանուած է որդակ գերեզմանը։ Անկի ետք Տորը պալատիկը արա մը սկսած է քարաքի րկնակցունը ղործանուել։

Ս. Գարայանը րան է Բէ չի պահա- րը որ աչը տարակը իւրացիւնները պատուին, ալ միան կ'ուզէ վերադա- րանալ պալատեան հողին։

ՎԱՐԸ
«ՅԱՌԱԶ-
ՄԻՏԻՔ ԵՆ ԼՐՈՒՆԵԱՆ»

Վարը յոյն կը տնեն Յաւաթ - Միտք եւ Արտաքին Կր (316) Թրեք հետե- րալ թուականութեամբ։

Ջաղիլ ինճուան անգլիական գրիպի աւերիկանով ցալանկանքն մէջ
ՄԱՐՈՒՆ ԵՐԱՐԱՆԱՆ

Գաղգու՝
մախուան նոյն տարեկին առիւի
ԳԲ. ԲԵՐՈՒՆԵԱՆ
եւ ԳԱՆԶՈՒՐ

Բ. լրանին Աղաք յաղթնք խուաթ
Գարային լ 7 - 6(4), 7 - 6(5), 7 - 6(4)։

ԹԵՆԻՍ

ԵՆՈՒ - ԷՍ ՕՐԵՆ

Ս. ՄԱՐԿԱՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱՆՈՒ
ԻՍԻ

Հ.Կ.Գ.ՇԱՐԲԻ, Սեպտեմբեր 8--

Ժամը 9ին և 10ին՝

Գիշերային և Առաւոտան
ժամերգութեան զարդանք
և Պատարագի (ճառարկանք)
կնյայ տունըստ
ԶԵՆՈՒՆԻ ՍՐՈՒՀՈՑ
ԱՍՏՈՒԱԾԱՆՈՒ

Այս առիթ, Հայրապետական Պատ-
արագի և Փարիզի Առաւելորդ
ԳԻՏ ԱՐԲ. ՆԱԳԳԱԾԱՆՈՒ

ձեռամբ զինել կատարել արժանիքներ
և օժտել բարեպաշտ ժողովի և վար-
անքի Տարիքան զարկեր. կողմէ ԼԿԷ.
դեցույթ ընթացած ունիլ հուշը հա-
ձին:

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83 rue d'Hauteville 75010 Paris
Siret : 571 027 317 000 15
Commission Paritaire : N° 0609 K 84976

80 ԱՄԵՆԱԻ ԱՌԲՈՒ

ՃԱՌԱԶԻ ԲԱՐԳԱՆԱՅՄԱՆ
ՀԱՄԱՐ

ԵՆՈՐՀԱՅԱՆՈՒԹԵԱՄԲ ՍՏԱՆԱՐ

ՇԱՌԻԼ-- Գ. Գրիգոր Բուլդուկան 50
Երո:

**

Ի փոխէ-- Տէկէն Սեղիսի 30 Երո:

ՏՈՆ ԽԱԶԳԵՐԱՅԻ

ՍՐՈՑ ԲԱՐԳԱՆԱՅՄԱՆ
ԼՄՈՒԵՆ

ԵԻՐԱԿԻ, Սեպտեմբեր 11

Պատարագ՝ Ժամը 10ին:
Կը դատարար և կը բարդէ՝
ԶԱՏԻՔ ՎՐԻԹ. ՍԵՆԵՐԵՆԱ
Հոգեւոր Հովիւ
Հայրապետական Գաղութի փոխանորդ
Հարապային Ֆալանտայի Հայոց

ՍԱՐԱՌԻ, ՄՈՒՐԱՏԱՆ
ՎԱՐՇԱՐԱՆCOLLEGE ARMENIEN
SAMUEL-MOORAT

ANNEE SCOLAIRE 2005-2006

PARENTS / ԾՆՈՂՆԵՐ

PENSEZ A L'EDUCATION ARMENIENNE DE VOS ENFANTS

L'Ecole bi-hebdomadaire Samuel-Moorat

sous l'égide de l'Association des Parents d'Elèves

et des Anciens Elèves

propose tous les mercredis et samedis
de 9h30 à 16h

cours de langue,

d'éveil à la culture et à l'identité arménienne
DE LA MATERNELLE AU LYCEE

Travaux manuels — Danses et Chants traditionnels —

Théâtre — Informatique

Vaste aire de jeux

REPRISE DES COURS

Samedi 10 septembre à 9 heures 30

Inscriptions - Contact : Sur place les mercredis et samedis

Tél. : 01 45 34 94 04

01 46 38 35 96

06 85 70 23 98

Association "MACHTOTZ"

Pour la Défense de la Langue Arménienne

Rentrée de l'année scolaire 2005/06

1) Cours intensif d'arménien 1er niveau
pour non-arménophones

Ces cours s'adresseront aux débutants de 8 à 70 ans.

Les élèves seront capables de parler, lire et écrire l'arménien

L'enseignement est assuré par Mme Hilda Kalfayan-Panosian

avec sa METHODE AUDIOVISUELLE

24 SEPTEMBRE 2005 — 28 JANVIER 2006 : STAGE DE 50 HEURES

le samedi matin de 9h à 12h à Paris (Absentéisme exclu)

2) cours de 2e, 3e, et 4e niveaux

24 SEPTEMBRE 2005 — FIN JUIN 2006 :

le samedi entre 12h et 15h à Paris

Les nouveaux élèves sont acceptés à ces cours après un test de niveau.

3) Vous pouvez aussi vous procurer votre
Manuel d'arménien occidental
pour les non-arménophones

Une méthode audiovisuelle utilisable chez soi.

3 volumes en couleur + 1 coffret de 4 cassettes audio

87 euros + 8 euros frais d'expédition.

Pour tous ces cours et le manuel :

RENSEIGNEMENTS et INSCRIPTIONS : Dès maintenant

01 47 50 97 51 et 01 39 46 21 66.

CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE

COMMUNIQUE

«Nous sommes Arméniens
et rien de ce qui est arménien
ne nous est étranger»

Aujourd'hui, plus que jamais les Arméniens du Djavakhk sont menacés :

— dans leur vie quotidienne,

— dans leur identité,

— dans leur avenir.

Isolés dans cette région historique de l'Arménie, ils ont besoin de nous. Nous, Arméniens de France, devons les aider!

Avec toutes les Croix de Secours arméniennes, la Croix Bleue des Arméniens de France lance un appel :

— Pour la création d'antennes médicales dans les villages isolés du Djavakhk,

— Pour la rénovation et l'équipement du Centre Culturel à Akhalkalak,

— Pour la préservation des structures identitaires (églises, écoles...) de cette région.

Seule la mobilisation urgente et efficace de la diaspora permettra la survie du Djavakhk.

Envoyez vos dons à :

C.B.A.F. Djavakhk,

17 rue Bleue 75009 Paris

Pèlerinage annuel de
St Grégoire à Tallard

sous l'égide

de l'Eglise Apostolique Arménienne

du Midi de la France

Avec le concours

de l'Association Culturelle

des Arméniens de Gap

et des Hautes Alpes

Dimanche 18 septembre

à 10 heures 30

La messe sera célébrée

par le Rv. Père GARNIK KARAPETYAN

Curé de la Paroisse Apostolique

Arménienne

Sts Thadée et Barthélémy

de St Antoine — Marseille

avec la participation de la Choro

de l'église sous la direction

de YERETSKINE ANAHIT KARAPETYAN

Renseignements et réservations :

— Cathédrale Apostolique Arménienne

Tél. : 04. 91. 77. 24. 70

— Association Culturelle des Arméniens

de Gap : Tél. : 04. 92. 51. 71. 80 /

04. 92. 51. 00. 87

Inscription S.V.P. avant le 10 septembre

Participation aux frais :

Aller — Retour seul : 25 euros

Aller — retour avec repas : 45 euros.

ՎԵՐԱՄԱՆՏ
RENTREE SCOLAIRE

Ե Ա Ռ Ա Ջ

Շաբաթի Ս. Գրիգոր Լուսաւորի ԼԿԷ.
դեցույթ ընթացած ունիլ հուշը հա-
ձին:

Կը խելարի աշն ձնայինը արեւը Լ-
րենց զաւակները (3 տարեկանէ «Կրման»
Կուգին արձանագրել Հայկական զորաց
զինել Հեռաձայնայինը՝
01-47-09-23-18 Կամ 01-46-30-64-60
Քիւնքուն:

Կարելի է նաեւ ներկայանալ ուղղակի
Եկեղեցի, Սեպտեմբեր 14, Ժամը 9-30ին
սկսելով:

6 րը Père Komitas — Chaville
Դասերուն ժամադրակը կը սկսի ժամ.
Կարգադրուելն է քիչէն Գաղարկել և ...
աւելին:

**

ԼՄՈՒԵՆԻ

Սրբոց Բարեպաշտաց Մարց Եկեղեցայ
" Խ Ա Ջ Ս Ռ Բ " Ա Ր Ո Վ Ա Ն

Միջոցաւ Հայ Առաքելական
ուսումնական տարուան զորացին
զաւակները Կը Կրթական
Ձորհարարի, Սեպտեմբեր 14,
առաւոտան ժամը 10ին

Սահակ-Մկրտիչ Մշակութային
Կեդրոնի
Արեւմտեան Զբոսայգի արտեր Ժէլ
339 avenue du Prado — 13008 Marseille

ԼԿԷ-ժամադրակ ստեղծութեանը և ար-
ձանագրութեանը համար զինել՝
ՄԷ Եկեղեցային զինանշանը՝

Հեռ. — 04. 91. 77. 84. 70

**

Ecole de la Croix Bleue
Section d'Issy-les-Moulineaux

La Croix Bleue des Arméniens de France (Section d'Issy-les-Moulineaux) informe que la rentrée scolaire est fixée au **mardi 20 septembre**. Les cours destinés tant aux enfants qu'aux adultes se tiendront de 18h à 21h à la MCA 45 rue de la Défense — Issy-les-Moulineaux.

— Préparation Bac — Niveau Bac —

Adulte débutant — Adulte avancé.

Renseignements sur place aux heures

de cours au 01. 45. 29. 20. 18 ou auprès

de Mme Guiragossian 01. 46. 42. 45. 25

(le soir).

**

Ecole de la Croix Bleue
Section ASTRIG d'Arnouville

Inscriptions pour toutes les activités
de la Croix Bleue d'Arnouville

le **Samedi 10 Septembre de 14h à 18h**
dans nos locaux :

71 rue Henri Barbusse à Arnouville

Les cours d'arménien reprendront le

14 septembre pour la maternelle et le**17 septembre pour tous les autres ni-****veaux.**

**

ECOLE «SIAMANTO»

Les inscriptions pour l'année 2005 / 2006 à l'école hebdomadaire Siamanto

de Bagneux qui accueille les élèves de la maternelle à la préparation de l'arménien au baccalauréat — langue vivante I, II, III —, auront lieu le :

mercredi 21 septembre à 15 heures

à l'école Henri Wallon

2 avenue de Stalingrad à Bagneux

Les responsables de l'association des

parents d'élèves et les enseignants re-

cevront les parents et leur présenteront

l'année scolaire

Pour tout renseignement :

— Mme Lucie Dossikian: 01 45 46 10 11

— Mme Elisabeth Davidson:

01 46 65 81 53

**

Paroisse Sainte-Croix-de-Paris

ECOLE SAINTE CROIX

Les cours d'arménien, de catéchisme, de chants et danses arméniennes repren-

dront pour les enfants de 5 à 12 ans au cours de l'année scolaire 2005 / 2006,

à partir du samedi 8 octobre, de 14h à

17h, au 13 rue du Perche, Paris 3e.

Pour les inscriptions, s'adresser à la

Paroisse; tél. : 01 45 59 23 50.

ARMENIE

Vols Directs
PARIS > EREVAN > PARIS

Séjours à la Carte

Circuits Guidés
de 8 Jours et de 12 Jours

SABERATOURS
11, rue des Pyramides 75001 Paris
tél 01 42 96 10 10
fax 01 42 96 18 77
saberatours@selektor.com

SEVAN VOYAGES
48, cours de la Liberté 69003 Lyon
tél 04 78 60 13 66
fax 04 78 60 92 26
sevan@selektor.com

WASTEELS VOYAGES
67, La Cambrière 13001 Marseille
tél 04 95 09 30 60
fax 04 95 09 30 61
marseille@wasteels.fr

EREVAN
32-38, rue Hanrabedoutian Erevan
tél 33 55 55 55
fax 56 40 30
saber@armcom.com

www.saberatours.fr

EN COLLABORATION
AVEC LA NOUVELLE
COMPAGNIE ARMÉNIENNE

Armavia
Արմավիա

ՄԻՏՔ ԵՒ ԱՐՈՒԵՍ

ՔԻՒ 316

LE NUMERO : 120 €

ՀԻՄՆԱԴԻՐԻ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱԿԵԱՆ (1884 - 1957)

ՄԵՀՈՒՐԵՆ ՏԵՐԴ ՏՐԵԼԻՏԻՆԻՆԻ ՇՈՐՈՒՐԻ

Հիմզ տարի տառք մեկով կը բաժնուէր Գաղաւ, 93 տարեկանին: Իր պա-
րապալի՝ այլեմա խորաւորի տարիք մը, Բաթի իմ մնաց մըրա քարմ, գոր-
ծած, ստեղծարարող, առանց դարձելու յարակալ մերկայութիւն մը ըլլալ
փրանախալ կեանքի մէջ, իմաստով մը (ման՝ հոյակապ ընկեամար կեան-
քի մէջ, առանց սահմաններու: Իր խոսքին, խիստ հասկնալի եւ ընկերային
խառնադարձ գիմք մօտ կը պահէր ընկերութեան, հայ թէ օտար, բայց մաս-
նաւորապէս հայ: Չէր մերժէր իր հովանաւորութիւնը ընծայել աւել՝ ձեռնար-
կի գոր օգտակար կը նկատէր հայ կազմակերպութիւններուն համար:

Իր ինքնեղբոր տարիկըը նշելու աւելեւն արժանաւոր եւ յարգելի եղանակ
կը նկատեմք, անգամուս մը համար, բնոր ամբողջութեամբ տրամադրել ի-
րեն, առանց որեւէ միջամտութեան. առանց փորձելու մերկայացնել իր դի-
մագիծն ու վստասը: Նայելով՝ իր կեանքը: Անգամուս մը համար բոլոր թոյլ

տրուի իր բառերով եւ իր հետ լուս համարողի իր աշխարհի մէջ, հաղորդու-
լու համար մերանմանակ իր խոսքով, երազով, հոգիի եւ մտքի իր տաղանդ-
ներով եւ քաղաքականներով, կեանքի եւ արուեստի իր դատաւանդով, ու ման՝
Հայուն իր գոգոտմանով: Այս մտածումով ստորի կը ներկայանանք հասկա-
ւաղ մըր գամազան շրջաններու եւ տարբեր տարիներով իր յայտարարութիւն-
ներէն, որոնք լոյս տեսած են մտաւորի թէ իրեն մուրաւած հատորներու մէջ:

Առանձին սիւնակով մանկ կը ներկայացուի իր ամուսիկ ինքնակենսագրա-
կանն մաս մը, զայն հաղելով այն ծայրագրաւ ընդարձակ զրոյշնէր գոր միա-
սիմ ունեցած էինք գաւառային իր երկրորդ ընկալարանի մէջ, վստաւ, Գա-
րիբալէ ոչ շատ հեռու: Թատկանն էր 1973 Նոյնմընի 17:

ԳԻՐԳՐՈՐ ՔԵՆՍԵԱՆԸ

Գ Ա Ռ Զ ՈՒ՝

Ի Ր ՄՏԱՍԾՈՒՄԵՆԵՐԸ ԿԵԱՆՔԻ ԵՒ ԱՐՈՒԵՍԻ ՄԱՍԻՆ

Իր զեպիւմ մեր ժամանակաշրջանի գիւ-
տեցով, բայց անոնք երկրպալի են: Ե՛թէ
մարդ կարենար փոխել... Մեղման
էջ կըսէր փոխել փոխել ճակատադէրը,
եւ կը հաստատ ճատատարէն որ բնու-
թենէն հետանալով, մարդ կը հետանալ
ճանորտութենէն: Համեմատութեան արե-
պիմ՝ պտկուս մը կայ մարդ-նողի եւ
նիւթի, գիտութեան եւ անոր կիրարկու-
մանուն միջին: Ասկիւս (գիտութիւնը)
մարդը յայտատարէր: Անոր իմացակա-
նութիւնն է որ կը փառաբանէր, բայց
շատ սակաւորն ան կը դառնայ զկոյի
Բարին: Կը տեսնեմ շատ զերբիներ եւ զէջ
երջինիներ (..):

Ընկերութիւնը ինքնակի է ստարմա-
տարի: (Վերջիւշեպ ճամեմատութեան
ստարի) արտեստապէս կը մէջ ինքնա-
պաշտանութեան, մեկնացման, ան-
հարցադատութեան, կամ ճիշդ ճակա-
տար, -ինչպէս Օր եւ Բոր արտադրա-
թիւններու պարագային, օրինակ՝ զայն
կը մէջ գտնուի. մտղորդային իշուր եւ,
որ կայ ներքալան տարբերի զարա
մուտք զորմէն արտեստի այլ ընտաւա-
ններ միջոցներ, զորմանակ, զորմա-
կան իրեղեններ:

(Մետաղալ մեքերայ շինարարութիւ-
նը) արդարեալ մեղադարէն է, զոր մար-
դի իրենց իմ ձեռքով կը շինեն... Օգա-
նաւք զիջ մարդկային եւ, պարագութիւնն
է իր գտնելը... Փորթիք մէջ, մի միայն
ինքնապարէրու. ետուն շրջապալութիւնը
ինքի անմիւթիւն կը պատահէ: Միշու
կը իտրէմ թէ պտիք ճգնուի ինքնապար-
մէ մը:

(Հատառք եւ նախախմտութիւն): Կը
Հատառք անդադարմ ուժի մը... ա-
տկալ ներքեւ որ չիմ ժամանակ այդ ձեռ
արքերու մասին եւ նախախմտութեան ան
կապովի "Գալատիսմ" (Apocalypse)
բաւը առի շատ տարատմ իմաստով եւ
որտեմեմական խորքով մը: Յայտ-
նութիւնը, ինքի Համար, արդի ժամա-
նակներ են: Անկուրութեան է ան մար-
դուն՝ զիմ յաղման մեղմային թէրթիք
թաղելիութիւններուն, որոնք յաւանի
կը պատման զինք ունեցանէ... Այս

անվատնութեան, կորստան եւ ի վերջի
վարի միջոցներն է որ փորձելը քաղ-
մանը պատասաններուս մէջ, որպէս նիւթ
ունենալով արդի կեանքի մեղմանակ ը-
րը արտադրութիւնները: (Ու զիւս)
Յայտնութեան տեսարանները կու գան
մեր ստորուրէն: Անոնք արտաւախիլ ան-
ստաններ են, զերբանկ թաղանթեր, ա-
ւերները, Թլուտութիւնը եւ, մանա-
ւանդ՝ սա թիւը, սա յոյժապաւ բաղ-
մալիւնը մարդը, զէջերը՝ մեքերներու
եւջին:

Ո՞ր զարաւրմանի պտիք ուղիք ապ-
րելւ - Ո՞ր մէջ: Անոնք, իւրաքանչիւրը,
ունեցան իրենց դատանութիւնը: Վերադ-
նունով որ արեւմտի գեղեցիկ զորմեր
տուս, ունեցնում պարեցաւ: Մարդն է
որ անդադրէ է:

Երբեք նկարագրան տուցելի մը չիմ
ունեցան: Եւ ինքեղծ կազմաւորելի են
փառեցուց իմ աշխարհիս մէջ ինչպէս
որ կ'ըսեն: Անկախնեմ Ներկայացալ,
1930ին, Անկախնեմ Մալունին: Անի ան-
ցալ Գեղարմաններուն, այսպ՝ Աշմանա-
լի Մալունին: 1939ին սաբքին ստալին
ցուցանանդէս:

Առանկի իւրանկարներ շատ լուսաւոր
էին, որոնք մասին լսին թէ յետ-ստալին-
րապաւտ են: 1939ին վերապալան կը նկա-
րէի, ինչպիսի papier-peint զորմեր ըսած
էի (..) վերապալանութիւնը զիս հաս-
ցուցած էր փառեցուց էջ, որ կը չէի
տեսներ (..) Առաւտաներ կ'ընթակի
աշխատանք: Կ'ընթակ, քառանկարներ կը
զիջէի, ի վերջի զորեցալ: Բիջ զէջ ան-
կէ զուրս ելալ, մեկնք սկսան անմեք
դառնալ: Մալունիս ելալ, ինչպիսի որ
Ֆրանսան՝ ընկերութիւններն զուր...
(վերապալանութիւնը) անկախման անդե-
րածելու փորձաւորութեան մէջ էր:

Դիմ չիմ այն փնտաւորէն, զոր կը կո-
չէի վերապալան արտեստ, արտեստ
մեքերային՝ զորմաւորութիւններէն,
սակալս ան պէտք է ըլլայ ստարմա-
րդ, որ ձեռնը ներկայացան անեման զը-

տութեամբ: Ե՛թէ անոնք չհասնին այդ
վանեցուցին, կը դառնան պատկերապար-
զաւորներ: Շատ մը վերապալան զորմեր
զէջ պատկերալիներ են: Գաղաքալիներ
որ կ'ընթակնակէ մեկնք, վերապալանը
որ կ'ընթակնակէ իրենքը՝ կը գտնուին
նոյն մակարդակի վրայ: Մալուն վերա-
պալանը ըստալին եւ յաի չունի, կ'ըսայ
պատարանք պատմառել... Նկարչութիւնը
պէտք է արտադրուի անի անդինը: Յա-
տաղելիութիւն չկայ ե՛թէ մեծ արտեստ
մարդկայինին զէմ է: Նիւթը պատարան
է, պէտք է անի անդինը նկարել երբ ա-
տարակ կը նկարեն:

- Ե՛թէ նկարիչ լըլալի, զերսան մը
կ'ըլլայի:

Երբեք զրաւում չէի Մորիս Տիբիլի եւ
կամ խորանարդապալու տեսութիւններով:
Երբ կ'աշխատէի բնութեան կամ աշխա-
տանոցիս մէջ, իրականութիւններու աշ-
խարհին կը բաժնուիմ տեսակ մը կրօնա-
կան թաղաւորութեան Համար, որ ձեռնա-
կը թուի հնադարէի անտեսանելի ուժի մը
մղումին: Երբ պատկերալիսն առնէ
նստիմ, կը մտնեմ մեքերէն տարբեր աշ-
խարհի մը մէջ, կարծես՝ աղօթքէ մէջ:

Պէտք ունիմ բնութեան ճշմարտի ներ-
կայութեան եւ աշխարհի կը նկարմ: Ա-
նանց ուղեւոր է որ ըլլալը մէկ կը տես-
նեմ իրական եւ վերանան: Հիմարալ լոյ-
սը զոր պատարաններէն անտեսու-
ցին, անուշալ երական լոյսը է ան բողո-
շոյին երական լոյսը: Կ'ըսէ իր նախեր-
թին ինչ՝ որ էրինքը կը կ'աշխարհ լոյս-
ը եւ ապուտ եւ, լուսանանքն արեւին
տակ, այս նոյն տեսարանը իրապէս տես-
նել անի լուսանկ գիշերին: Եւ երաւուն
քը ունիմ այդպէս ներկայացնել (..) Ե՛թէ
չիմա միւսն ինչ գիմք, զայն կ'աղ-
մի պտիք տեսնեմ:

Իրականութիւնը ճաթ է, ինքի Համար

ամէն ինչ կը թուի թափառն արտերի-
րային լոյսի մը մէջ: Այս երազի եւ իրա-
կանութեան խառնուրդն է որ զիս կը հե-
տապնէ: Պտի ուղիք արտեստանկ ժո-
ղակաւութիւնը որ կը գտնուի ամէն ինչի
մէջ:

Ներքնումը... ան ինքնին կու գալ,
կըր կ'աշխատէ: Ըստ իս, նկարչը ար-
եստար մըն է: Կը շնամ լուսաւորն
առնալի, առանց ուրիշ մտապաշտմի,
տաղան փորձելու պատարանք փոխա-
ցել:

Կոտարճատութիւնը... Շատ խոնար-
Հատութեամբ պտիք լաւեղիք թիւն զէջ
եւ թափալի աշխարհի խորհուրդին:

Ամէն գնով ինքնապալութեան որոնումը
զիս կը ստարմալցնէ: Կը վախմած որ ա-
մուր ըլլայ:

Եւ ոչ չունիմ: Ան ինքնութեան ար-
տապալանութիւնն է: Ոնա պարզ զորմիւն
մըն է, ինքնանկարապալան խորքով, ըր-
նական որպէս շնամալի, խորալցն
զարմալցն եւ ըստալիսի՝ ներքին կայ-
նութեան մէջ, եւ հետապալան, արտա-
գալան ինչ ըլլալ բնակի, երբ ան անմ.
Գիմք է, արդէն անդինը է (..) Չիմ
գիմք թիւն արտապալանութեան ունիմ
զարմալցն: Կը արտապալանութիւնը կը
կարող շտալուր, զոր կը ձգնէ մանրեք
պարագային եւ վերապալանութիւն: Ասիկա
նի ըստալիսի խորհուրդը մը կը ներ-
չէի:

Եւ նախ զիմապալութեան կը ժամանէ:

Նկարչութիւնը ամէնէն արտեստան է,
սակեմ խոնար: Ե՛թէ երբեք չէի բաւ-
նէի (արտապալանութեան միայն մեկ մը),

ան ալ նկարչութիւնը պիտի ըլլար...
Նկարչութեամբ է որ միայն ամբողջովին
և խորապէս կ'արտայայտուի, նկարի
անկողով անոր կարելիութիւնները:

Պարխէն Հետ կ'ազդէր անսահման աշ-
խարհի մը մէջ, ուր ամբողջ մարդկու-
թիւնը կը արդիւնէ ու ձեռով մը կատարելու-
թեան կը մատչի: Կը զգացուի մարդուն
վերածննդը՝ իր հրաշքներէն: Բարձր քա-
ղաքականութեան արուեստն է ան:

Ներկայիս արուեստը կը զարգանայ ան-
սահման օղորդութեամբ... շատ կա-
ղաքաւոր-մարդիկ, մեքենայ մարդիկ ու-
նիւք, որոնց նաշակը կազմուած է ճար-
տարիւնէն, շարժանկարէն: Մեր գրեթե
արուեստը շնչանքով է զրկուած՝ իր կրա-
նաւոր՝ աստեղծութիւնէն: Այլեւս չի կը-
նար իր մէջ պարզութիւնը, արտայայտու-
թեան ճշմարտութիւնը: Կը կոչէ «իր
անհրաժեշտ բաժինը»: Կը արտայայտու-
ի իր անհրաժեշտ աշխարհայեցողութիւնը,
կը կոչուի չէ անդիպել անհասկանալի ար-
ժէքի հետ: Փոխանակ կենսալու լուսանց-
քին վրայ և կը արտայայտուի մէջ
վիճակով, ժամանակակից նկարիչը խոս-
մք մը մաս կը կազմէ: Միջոցը կը խոր-
շիմ թէ ճշմարիտ ասեղծողորմութիւնը
առանձնակեց կ'ըլլայ:

«Իտալական» ձեռով Հետադարձը դիւ կը
պարտաւորեցնէ և կը գրաւէ: Միջոցով
գիծը և անոր արտաբերականները՝
ամբողջովին ազատ կը զգամ այդ դիմ-
ուն ճշգրիտ շրջանակէն մէջ: Ինչ կը վե-
րաբերի մնացեալին, իրականութիւն իմ
ընկալն ընդունութիւնն է: Նիւթերը, ան-
ձերս, տեսարանները միայն երեւակաւոր-
ութեան մէջ գոյութիւն ունին: Վնեւեռ-
ներկայացնում թէ գնացքներու կայարան-
ներ և երկաթուղիները, կամ թէ երկ-
րագործական գործիքները խնայ որ յա-
ճախ կը պատահէ՝ երբեք «լուս քու-
թեան» չէ, այլ ամբողջովին ներքին շար-
ժանկարի մը, զոր բնակարար մէջն գործի
կը մղէ: Երբոր ձեռք անձնով վրձնի, շատ
աւելի թափաւուն եմ Պարխէնէն, խաղար
Փոյնի կամ Ժեռար ար ներդրակն զան
իմ շօտիկէ շրջանակէն:

Նկարչու «ձեռք» գոյութիւնը չունի,
Բաղադրարդիւր չկայ միտաբանացող մարդ
մըն է, որուն գիտատեսող վերջ չունի, ի
յառաջդուծն յաւաքական՝ թէ կրբեր
պիտի չզոտնէ, թէ իր Հետախուզութիւնը
կար չունի, որքէն չունի կամ թէ մարդա-
պիտութիւն՝ կառչելու համար: Եւ ի
դժբախտութիւն իրեն, եթէ անոնցով մէ-
կը գտնէ և անով արարուի, ու յաջողի
դառն ընկել՝ մօտը կենսալու համար անու-
րութեան, այն առեւն իր վերջն է:

(Պալմիրայի մասին): Միշտ կը տեսնեմ
երկրային զբախտը որ միտածն է: Իր մէջ
կը զգայի յանձար թէ բնակելի էն այդ
վայրերուն: ան իմ միջոցն էր, վիճ, մա-
տար: Պալմիրայի մարդիկը իմ ընկեր-
ներն էին:

(Վիեննայի մասին): Անցեալը որ հոն
էր, այս րոյն որ ինձի կը պահէր... Ես
Իտալացի եմ առանց Իտալացի ըլլալու:

Կը հաւատամ արուեստի հին առաքելու-
թիւններու վերածննդին և վերադար-
ձին՝ կենսական ակերտ, վերջին միտու-
տիւններու կեղծ յառաջադրութեան
Հետ խլուծն մը ետք...:

...Հակառակ մեր քաղաքակրթութեան
մեքենայացումին, և ան պարտաւորու-
նիւցով անձ մըն եմ: Կը հաւատամ թէ մար-
դը միշտ պիտի մնայ մարդկային: Ու

CARZOU travaillant sur la «Femme-arbre»
dans la partie de son «Apocalypse» consacrée à la renaissance
de la Terre.

միշտ պիտի գտնուի անհասկանալի, որոնք
ժողովրդականութիւնը արարածութեան զի-
մաց կամ ծաղիկի մը առջև պիտի զգած-
ւին և իրենց զգացումը պիտի վերածնում
զինքնու: Ու նաև պիտի գտնուին ուրիշ
մարդիկ, որոնք պիտի ունենան յազմա-
նեք այդ դիմերը գիտելով:

Խորապէս տալուարուն նկարչի մի
է «Մայր Հայրաւոր»³, զոր ամէն ան-
գամ անանկուտ կը վերաբերէ մանու-
թիւնս:

Գործիս Հետ ունեցած իմ ցեղային ա-
ղերսներու անդրադարձաւ Հայաստանի
մէջ, ուր դատու գիծերու վրայով, զոր-
դանկարչութիւն և ճարտարապետութիւ-
նը՝ ստանդարտներն:

Եթէ դու աւելի Հետուք երթամ, պա-
ստեական տարներու, Պալմիրայի և

Բուրգելուն (Մուրիս և Նեխայտոս) մի-
ջև կը տեսնեմ նախնիս, Հայ Ժողովուր-
դը, որ կ'օրէն իտալիկներէն Սուրբ Եր-
կիր վերադարձու: Եւ կը մտածեմ այս
Ժողովուրդին, որ զիջած հարկի Ռա-
ման ոճը, հաստատուէ եւս աշխարհի ա-
ռալին քրիստոնէական Պատմութիւնը, այս
Ժողովուրդին՝ որուն վերջին թաղաւոր-
ը՝ Լուսն Զ. Լուսնեան, Փրանսացի իշ-
խան, կը հանդէս Ան-Տիւրի մայր առ-
ճարը, Փրանսայի արձաններու կողքին,
այս Ժողովուրդը, զորն միայն վանծ լի-
շատակարարներ կը մասն հողին վրայ,
զոր ինք քաղաքակրթութիւն է, անթարկուելի
ստույժ դարտու առաջին ցեղապետու-
թեան... և որ վերադառա իր Նայրենի-
փն մասնիկ և մերհրապէս Միութեան
մէջ:

(Գաղափար Ակադեմիական հաւաք, 1979 Ապրիլ 4)

րիչներու հաւաքական ցոյցահանդէսին,
ուր գործեր ունեն իտալական Քաղաք,
Մարտիրոս Սարգսն, Վարդան Մալոյի-
եան, Ժան Ալիսպեան, Ռաֆայէլ Շիշմա-
եան, և ուրիշներ:

2) Մուրիս Տըմի (1870-1943), ցեղային
զուգ, հեղինակ՝ ժամանակակից արուես-
տի տեսութեանց: Տեսարանը եղաւ «ա-
պակալաններու» («Մարգարէ») խալիքին,
որուն մաս կը կազմէին անուանի ցեղային-
ներ: Մերիգի, Պոմպ, Վիլյար և ու-
րիշներ:

3) Կը վերաբերի Հանիկ Արամիանի
(1820-1879) գործին, որ առաջին անգամ
ոչա տեսած է 1861ին: Պալմիրայ, որ
վերաբերում էր հեղինակին նախորդ
անմարտիկան երկու գործերուն, խորա-
քրտած էր «Հայաստան», և կը ներկայ-
ցանքներ անբնական վրայ հասած հե-
րաքանակ Հայունի մը: Արամիան, Փաթի-
գի մէջ անցած է տալարմ մը: Իմ կը
ստաւ-ձուլած է իր անունով ծանօթ առ-
նադրականներ, որոնք միջին այսօր կը
գործածուին:

1) Գաղափար առաջին անգամ իրապարակ
եղած է 1927ին, մնացեալով կայ ցեղա-

ԱՌԱՋ ՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅՈՑ ԳԵՐՄԱՆԻՈՑ
ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴԻԻԱՆ ԱՌԱՋԵՆՈՐԴԱՐԱՆԻ
Էջ 29. Ոգոստոս 29

[illegible]

ՏՈՆ ԽԱՉԱԿԱՅԻ

ՀԱՆԳԻՏՏ ՏԵՐ ՄԵՆՈՐՈՒ ՔԱՀԱՆԱՑ ԺԱՄԿՈՅՆԱՆԻ

Երոզյանի Հայոց Կաթողիկոսական
Գաղութի իր Գործիչ Հայոց Առաջնորդի
Բարձրանոր՝ Տ. Գրիգոր Ս. Արքեպիսկոպոս
Խաչատրյանի,

Փարիզյան շրջանի հոգևորական իր
պաշտոնակցներին,

Փարիզյան շրջանի Հայ Առաքելական
Եկեղեցիներու հոգևոր ու աշխարհական
պաշտոնակցներին,

Արևմտա-լեւոնդեան վարդապետ Սուրբ
Սեդրակ Եկեղեցու հոգևոր հովիտի ու Հո-
գաբարձու թիկնի,

Վանահայտ Տեր Հոր երեկոցին, զա-
տակը, եղբայրը եւ ընտանիքին հարգապա-
հները

Խոր միտումը իր գրածին վանահայտնու
Եկեղեցու ծառայելու ու պաշտոնի՝ Ար-
ևմտա-լեւոնդեան վարդապետ Սուրբ Սեդ-
րակ Եկեղեցու մէջ, Ուրաքի օր, Սեպտեմբեր
9ին, ըստ հետեւեալ ժամանակացոյցին։

— Հինգշաբթի, Սեպտեմբեր 8, երե-
կոցեան ժամը 6ին եկեղեցու մէջ պիտի
կատարուի Տոն Կարգը։

— Ուրաքի առաւօտան, Սեպտեմբեր 9,
ժամը 10ին յընթաց Սուրբ Գաղութի
պիտի կատարուի Վերջին Երեւոյ՝ Գա-
ղութ Սուրբ Գաղութի Տեր Հոր Թա-
ղումը պիտի կատարուի Արևմտա-լեւ-
ոնդեան եկեղեցիներու մէջ։

Հանգուցաւ Տեր Հոր Բանահայտնու
ու Արքեպիսկոպոսի պիտի կատարուի Ար-
ևմտա-լեւոնդեան վարդապետ Սուրբ Սեդ-
րակ Եկեղեցու մէջ, Ուրաքի օր, Սեպտեմբեր
9ին, ըստ հետեւեալ ժամանակացոյցին։

— Հինգշաբթի, Սեպտեմբեր 8, երե-
կոցեան ժամը 6ին եկեղեցու մէջ պիտի
կատարուի Տոն Կարգը։

— Ուրաքի առաւօտան, Սեպտեմբեր 9,
ժամը 10ին յընթաց Սուրբ Գաղութի
պիտի կատարուի Վերջին Երեւոյ՝ Գա-
ղութ Սուրբ Գաղութի Տեր Հոր Թա-
ղումը պիտի կատարուի Արևմտա-լեւ-
ոնդեան եկեղեցիներու մէջ։

Հոգեւոր Հովիտ
ՈՒ ՀԱՅԿԱՊԱՐԱՅՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԱՌՈՒՄԻՆ-ԼԵՎՈՆԴԱՆ
ՎԱՐՈՒՄՈՒ ՍՈՒՐԻ ԽԱՉԱԿԱՅԻ

Հոգեւոր Հովիտ
ՈՒ ՀԱՅԿԱՊԱՐԱՅՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԱՌՈՒՄԻՆ-ԼԵՎՈՆԴԱՆ
ՎԱՐՈՒՄՈՒ ՍՈՒՐԻ ԽԱՉԱԿԱՅԻ

Հոգեւոր Հովիտ
ՈՒ ՀԱՅԿԱՊԱՐԱՅՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԱՌՈՒՄԻՆ-ԼԵՎՈՆԴԱՆ
ՎԱՐՈՒՄՈՒ ՍՈՒՐԻ ԽԱՉԱԿԱՅԻ

Հոգեւոր Հովիտ
ՈՒ ՀԱՅԿԱՊԱՐԱՅՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԱՌՈՒՄԻՆ-ԼԵՎՈՆԴԱՆ
ՎԱՐՈՒՄՈՒ ՍՈՒՐԻ ԽԱՉԱԿԱՅԻ

Հոգեւոր Հովիտ
ՈՒ ՀԱՅԿԱՊԱՐԱՅՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԱՌՈՒՄԻՆ-ԼԵՎՈՆԴԱՆ
ՎԱՐՈՒՄՈՒ ՍՈՒՐԻ ԽԱՉԱԿԱՅԻ

Հոգեւոր Հովիտ
ՈՒ ՀԱՅԿԱՊԱՐԱՅՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԱՌՈՒՄԻՆ-ԼԵՎՈՆԴԱՆ
ՎԱՐՈՒՄՈՒ ՍՈՒՐԻ ԽԱՉԱԿԱՅԻ

Հոգեւոր Հովիտ
ՈՒ ՀԱՅԿԱՊԱՐԱՅՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԱՌՈՒՄԻՆ-ԼԵՎՈՆԴԱՆ
ՎԱՐՈՒՄՈՒ ՍՈՒՐԻ ԽԱՉԱԿԱՅԻ

Հոգեւոր Հովիտ
ՈՒ ՀԱՅԿԱՊԱՐԱՅՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԱՌՈՒՄԻՆ-ԼԵՎՈՆԴԱՆ
ՎԱՐՈՒՄՈՒ ՍՈՒՐԻ ԽԱՉԱԿԱՅԻ

Հոգեւոր Հովիտ
ՈՒ ՀԱՅԿԱՊԱՐԱՅՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԱՌՈՒՄԻՆ-ԼԵՎՈՆԴԱՆ
ՎԱՐՈՒՄՈՒ ՍՈՒՐԻ ԽԱՉԱԿԱՅԻ

Հոգեւոր Հովիտ
ՈՒ ՀԱՅԿԱՊԱՐԱՅՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԱՌՈՒՄԻՆ-ԼԵՎՈՆԴԱՆ
ՎԱՐՈՒՄՈՒ ՍՈՒՐԻ ԽԱՉԱԿԱՅԻ

Հոգեւոր Հովիտ
ՈՒ ՀԱՅԿԱՊԱՐԱՅՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԱՌՈՒՄԻՆ-ԼԵՎՈՆԴԱՆ
ՎԱՐՈՒՄՈՒ ՍՈՒՐԻ ԽԱՉԱԿԱՅԻ

Հոգեւոր Հովիտ
ՈՒ ՀԱՅԿԱՊԱՐԱՅՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԱՌՈՒՄԻՆ-ԼԵՎՈՆԴԱՆ
ՎԱՐՈՒՄՈՒ ՍՈՒՐԻ ԽԱՉԱԿԱՅԻ

Հոգեւոր Հովիտ
ՈՒ ՀԱՅԿԱՊԱՐԱՅՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԱՌՈՒՄԻՆ-ԼԵՎՈՆԴԱՆ
ՎԱՐՈՒՄՈՒ ՍՈՒՐԻ ԽԱՉԱԿԱՅԻ

Հոգեւոր Հովիտ
ՈՒ ՀԱՅԿԱՊԱՐԱՅՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԱՌՈՒՄԻՆ-ԼԵՎՈՆԴԱՆ
ՎԱՐՈՒՄՈՒ ՍՈՒՐԻ ԽԱՉԱԿԱՅԻ

Հոգեւոր Հովիտ
ՈՒ ՀԱՅԿԱՊԱՐԱՅՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԱՌՈՒՄԻՆ-ԼԵՎՈՆԴԱՆ
ՎԱՐՈՒՄՈՒ ՍՈՒՐԻ ԽԱՉԱԿԱՅԻ

Հոգեւոր Հովիտ
ՈՒ ՀԱՅԿԱՊԱՐԱՅՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԱՌՈՒՄԻՆ-ԼԵՎՈՆԴԱՆ
ՎԱՐՈՒՄՈՒ ՍՈՒՐԻ ԽԱՉԱԿԱՅԻ

Հոգեւոր Հովիտ
ՈՒ ՀԱՅԿԱՊԱՐԱՅՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԱՌՈՒՄԻՆ-ԼԵՎՈՆԴԱՆ
ՎԱՐՈՒՄՈՒ ՍՈՒՐԻ ԽԱՉԱԿԱՅԻ

Հոգեւոր Հովիտ
ՈՒ ՀԱՅԿԱՊԱՐԱՅՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԱՌՈՒՄԻՆ-ԼԵՎՈՆԴԱՆ
ՎԱՐՈՒՄՈՒ ՍՈՒՐԻ ԽԱՉԱԿԱՅԻ

Հոգեւոր Հովիտ
ՈՒ ՀԱՅԿԱՊԱՐԱՅՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԱՌՈՒՄԻՆ-ԼԵՎՈՆԴԱՆ
ՎԱՐՈՒՄՈՒ ՍՈՒՐԻ ԽԱՉԱԿԱՅԻ

Հոգեւոր Հովիտ
ՈՒ ՀԱՅԿԱՊԱՐԱՅՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԱՌՈՒՄԻՆ-ԼԵՎՈՆԴԱՆ
ՎԱՐՈՒՄՈՒ ՍՈՒՐԻ ԽԱՉԱԿԱՅԻ

Հոգեւոր Հովիտ
ՈՒ ՀԱՅԿԱՊԱՐԱՅՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԱՌՈՒՄԻՆ-ԼԵՎՈՆԴԱՆ
ՎԱՐՈՒՄՈՒ ՍՈՒՐԻ ԽԱՉԱԿԱՅԻ

Հոգեւոր Հովիտ
ՈՒ ՀԱՅԿԱՊԱՐԱՅՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԱՌՈՒՄԻՆ-ԼԵՎՈՆԴԱՆ
ՎԱՐՈՒՄՈՒ ՍՈՒՐԻ ԽԱՉԱԿԱՅԻ

Հոգեւոր Հովիտ
ՈՒ ՀԱՅԿԱՊԱՐԱՅՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԱՌՈՒՄԻՆ-ԼԵՎՈՆԴԱՆ
ՎԱՐՈՒՄՈՒ ՍՈՒՐԻ ԽԱՉԱԿԱՅԻ

Հոգեւոր Հովիտ
ՈՒ ՀԱՅԿԱՊԱՐԱՅՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԱՌՈՒՄԻՆ-ԼԵՎՈՆԴԱՆ
ՎԱՐՈՒՄՈՒ ՍՈՒՐԻ ԽԱՉԱԿԱՅԻ

Հոգեւոր Հովիտ
ՈՒ ՀԱՅԿԱՊԱՐԱՅՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԱՌՈՒՄԻՆ-ԼԵՎՈՆԴԱՆ
ՎԱՐՈՒՄՈՒ ՍՈՒՐԻ ԽԱՉԱԿԱՅԻ

Ս. ՊՈՐԱՍ-ՊԵՏՐՈՍ ԱՆՏՈՐԿԻՆ

Կիրակի, Սեպտեմբեր 11. Տոն վերա-
ցաւ Սուրբ Խաչին — Խաչվարաց։

Սկիզբ ժամերգութեանը՝ ժամը 9ին,
Գաղութային՝ ժամը 10-30ին,
Թաղային Առաջնորդին՝ ժամը 17ին։

Երկուշաբթի, Սեպտեմբեր 12. Տոն է
Խաչին։ Ցիւրապաշտութեանը՝

Սկիզբ ժամերգութեանը՝ ժամը 9ին,
Գաղութային՝ ժամը 10ին,
Թաղային Առաջնորդին՝ ժամը 17ին։

Յաւազմ Գաղութային Հոգեհայտն
վան համարէն ճեղքեցող։

ՍՐԲՈՑ ԹԱՐԿԱՆԱՅԵՍ ԼՈՒՐԱՅԵՍԵՆ

Կիրակի, Սեպտեմբեր 11. Տոն է Խաչ-
վարաց։

Սկիզբ ժամերգութեանը՝ ժամը 9ին,
Գաղութային՝ ժամը 10-30ին,
Թաղային Առաջնորդին՝ ժամը 17ին։

Յաւազմ Գաղութային Հոգեհայտն
վան համարէն ճեղքեցող։

Ս. ՅԱԿԻՍԻՍ — ԼԻՈՆ

Կիրակի, Սեպտեմբեր 11, Տոն է Խաչ-
վարաց։

Սկիզբ ժամերգութեանը՝ ժամը 9ին,
Գաղութային՝ ժամը 10-30ին,
Թաղային Առաջնորդին՝ ժամը 17ին։

Յաւազմ Գաղութային Հոգեհայտն
վան համարէն ճեղքեցող։

Յաւազմ Գաղութային Հոգեհայտն
վան համարէն ճեղքեցող։

Յաւազմ Գաղութային Հոգեհայտն
վան համարէն ճեղքեցող։

Յաւազմ Գաղութային Հոգեհայտն
վան համարէն ճեղքեցող։

Յաւազմ Գաղութային Հոգեհայտն
վան համարէն ճեղքեցող։

Յաւազմ Գաղութային Հոգեհայտն
վան համարէն ճեղքեցող։

Յաւազմ Գաղութային Հոգեհայտն
վան համարէն ճեղքեցող։

Յաւազմ Գաղութային Հոգեհայտն
վան համարէն ճեղքեցող։

Յաւազմ Գաղութային Հոգեհայտն
վան համարէն ճեղքեցող։

Յաւազմ Գաղութային Հոգեհայտն
վան համարէն ճեղքեցող։

Յաւազմ Գաղութային Հոգեհայտն
վան համարէն ճեղքեցող։

Յաւազմ Գաղութային Հոգեհայտն
վան համարէն ճեղքեցող։

Յաւազմ Գաղութային Հոգեհայտն
վան համարէն ճեղքեցող։

Յաւազմ Գաղութային Հոգեհայտն
վան համարէն ճեղքեցող։

Յաւազմ Գաղութային Հոգեհայտն
վան համարէն ճեղքեցող։

Յաւազմ Գաղութային Հոգեհայտն
վան համարէն ճեղքեցող։

Յաւազմ Գաղութային Հոգեհայտն
վան համարէն ճեղքեցող։

Յաւազմ Գաղութային Հոգեհայտն
վան համարէն ճեղքեցող։

Յաւազմ Գաղութային Հոգեհայտն
վան համարէն ճեղքեցող։

Յաւազմ Գաղութային Հոգեհայտն
վան համարէն ճեղքեցող։

Յաւազմ Գաղութային Հոգեհայտն
վան համարէն ճեղքեցող։

Յաւազմ Գաղութային Հոգեհայտն
վան համարէն ճեղքեցող։

Յաւազմ Գաղութային Հոգեհայտն
վան համարէն ճեղքեցող։

Յաւազմ Գաղութային Հոգեհայտն
վան համարէն ճեղքեցող։

Յաւազմ Գաղութային Հոգեհայտն
վան համարէն ճեղքեցող։

ԻՅԻՏԱՏԱԿ

Իրենց մօր՝ Պրոքս Երեմիայի մահուան
հիշատակը ի յիշատակ Տոգի՝ և
Տեղին Արա Տանդիկանի ու Անուշ Երեմի-
անի 250 երգ կը նուիրեն ճշմարտին։

Informations artistiques

Exposition de
GUILLAUME TOUMANIAN
du 6 au 29 septembre

Forum des Arts et de la Culture
300 Cours de la Libération
33401 Talence

(L'exposition regroupe une cinquantaine
d'œuvres majeures dans le travail de
l'artiste depuis 2 ans).

Ս. ՄԱՐԿԱՍ ԱՆՏՈՒԱՄԱՆԻ ԻՍԻ

ՀԱՅԿԱՊԱՐԱՅԻ, Սեպտեմբեր 8-
ժամը 9ին եւ 10ին

Գիշերային եւ Առաւօտան
ժամերգութեանը պաշտոնաւոր
եւ Պաղարային ժամերգութեանը
Երեւոյ տոնակարգ
ՁԵՆՈՒՆԻՆԻ ՍՐԲՈՒՆԻՆԻ
ԱՆՏՈՒԱՄԱՆԻՆԻ

Այս առիթով, Հայապատկան Պա-
ղարային եւ Փարիզի Առաջնորդ
ԳԻՏԻՍ ԱՐԲ. ՆԱԳԱՅԵՆԻՆԻ

ձեռամբ պիտի կատարուի օրհնութիւն
եւ օմոմբ բարեպաշտութեան ժողովի ու վար-
անիկ ճարտարական խորհուրդի կողմէ
զեկուելու ընտանեացի ու ընտանեացի
անդամներին։

Les Activités du Centre Culturel SAHAK - MESROP

Septembre — Octobre 2005

Directeur KHATCHIG YILMAZIAN

— CONCERT du Chœur Sahak-Mesrop

Dimanche 25 septembre à 17 heures

en l'Eglise Notre Dame de Saint Antoine

à l'occasion de la fête nationale de la République d'Arménie.

Entrée sur invitation

— VOYAGE EN BULGARIE du Chœur Sahak-Mesrop

Vendredi 30 septembre — Lundi 3 Octobre

• CONCERT Vendredi soir à Sofia

• Messe à quatre voix de Komitas

• Dimanche matin à Plovdiv en l'Eglise arménienne

• CONCERT Dimanche après-midi à Plovdiv

— à l'occasion de la création de l'alphabet arménien

«RENCONTRE MUSICALE» avec la participation de divers chœurs

et orchestres : corse, français, arméniens.

• CONCERT Vendredi 21 octobre à 20h45

en l'Eglise du Sacré Cœur, 2 rue St Adrien, 13008 Marseille

• CONCERT Samedi 22 Octobre à 20h45

en l'Eglise de Saint Barnabé, Place du Caire, 13012 Marseille

• CONCERT de clôture avec tous les groupes vocaux et orchestraux

Dimanche 23 octobre à 19h30 en la paroisse St Vincent-de-Paul

«Les Réformés», La Canebière, 13001 Marseille

— EXPOSITION DE PEINTURE de Garik KARAPETIAN d'Erevan

Du 27 octobre au 4 novembre

Vernissage de l'exposition au Centre Culturel Sahak-Mesrop

Jeudi 27 octobre à 19h30

Réception à l'issue du vernissage de 20h30 à 21h

Entrée libre

— ԲԱՆԱԾՈՒՄԻՆԻՒՆ

Հինգշաբթի, Նոյեմբեր 27, ժամը 21ին,

Մայր Եկեղեցու մէջ

339 avenue du Prado, 13008 Marseille

«Հայոց Գիշերու դիր պայտ, ամենամեծ 1600 տարի յիշատի

Կը բանախօսէ՝ Փրփ. Ուրիշի Տէր-ՄԵՐԻՆԻՆԻՆԸ

Entrée libre

Association "MACHTOTZ"

Pour la Défense de la Langue Arménienne

Rentrée de l'année scolaire 2005/06

1) Cours intensif d'arménien 1er niveau pour non-arméniophones

Ces cours s'adresseront aux débutants de 8 à 70 ans.

Les élèves seront capables de parler, lire et écrire l'arménien

L'enseignement est assuré par Mme Hilda Kalfayan-Panosian

avec sa METHODE AUDIOVISUELLE

24 SEPTEMBRE 2005 — 23 JANVIER 2006 : STAGE DE 50 HEURES

le samedi matin de 9h à 12h à Paris (Absentisme exclu)

2) cours de 2e, 3e, et 4e niveaux

24 SEPTEMBRE 2005 — FIN JUIN 2006 :

le samedi entre 12h et 15h à Paris

3) Vous pouvez aussi vous procurer votre Manuel d'arménien occidental pour les non-arméniophones

Une méthode audiovisuelle utilisable chez soi.

3 volumes en couleur + 1 coffret de 4 cassettes audio

87 euros + 8 euros frais d'expédition.

Pour tous ces cours et le manuel :

RENSEIGNEMENTS ET INSCRIPTIONS : Dès maintenant

01 47 50 97 51 et 01 39 46 21 66.

APPEL

Avant l'échéance du 3 octobre
prochain

LE COLLECTIF VAN
appelle à un PIQUET HEBDOMADAIRE

chaque vendredi

du 2 au 30 septembre

(Տար. Ա. էջեր)

ենամ, որ իր վերջը տալիս արդարեալ է հեղինակները իր կամքով:

ԿԻՐԱՅԻՍՏԻԱՆ Նախկին վարչապետի Նիկոլայի ծանախ. ձերբակրորդում է, երբ էլ փորձեր Զինատան կրթությամբ առաջ համար հասնողական Հեռուստացիայի ներքին խմբակներում լուսավորման պատճառով:

ԱՄՍՏՐԻԱՆԸ Այգլաններու մէջ անտիօր արկած մը պատահած է, որոշ հետեւումը 9 մեռելու կայ եւ րազմավոր վերադարձեր: Թիբեթ մէջ, արկածը պատահած է երբ թռանք մը պիկնիկի կողմ մը ինկած է ճաղատնիկի մը վրայ, որ պատահաբար ինկնէր կային եւ ճաղատնիկին փրկելով ինկած է:

ՍԱՄԻՏԻ ԱՐԱՐԻՈՅ մէջ, հինգ իտալական պատանուներ են ուսակալութեան հետ բախտակներու ընթացքին. զոհ դառած են նաեւ չորս ուսակալներ:

ՅԻՐԱՍԵՐԸ ՀԵՌԱՆԵՍԻՒՄԻ Ա. կայանի տնօրէնը՝ Փաթրիկ Լը Լէ հարցադրուց մը առած է Պրերմոն անտառներին (Նուախաւ ալ Մոնթրի), որ իր յաշտարանը «Պրերմոն» լիմ, Պրերմոն եւ իր ծրարները կը գտնուի, օտարական մը եւ: Այլ իտալացի Փ. Լը Լէ կ'ամառանքի Պրերմոն ուր «պրերմոն լիմ» մշակուի Մոնթրի ցեղապատմութիւնը՝ իր կատարէ:

ԲԱՐՁՐԱՅԻՍԸ ԵՐԿՐԻՍՏԻԱՆ Պենի Սուրճի Թատրոնի մէջ ծաղակ հրդեհ էր Սեպտեմբերի 5-ի երեկոյան 32 իրադարձութիւններ մեռած են, որոնց մէջ լրացողներն էլ ծանօթ արտադրողներն էր: 37 վիրավորներ ու կան: Ներկայ էին 150 հոգի, երբ ներկայացման սկիզբը բռնկեց վառարկութիւնը կրակ առած են ժամը մը իր նախնի:

ՎԵՐԱՍՈՒՏ
RENTREE SCOLAIRE

ՇԱՒԻՒԼ

Շաւիի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ Վեհաճ Ծանօթ դպրոցը իր վերամուտը կը կատարէ Յորհեղաթիւն, Սեպտեմբեր 14, ժամը 9-30ին:

Կը խնդրուի այն ծնողներն որոնք իրենց զաւակները (3 տարեկանէն սկսեալ) կ'ուղղեն արձանագրել ճակատան դպրոց, զինել հետաձայնելով՝

01-47-09-23-18 կամ 01-46-30-64-60 թիւերով:

Գարեջի է նաեւ ներկայանալ ուղղակի եկեղեցի, Սեպտեմբեր 14, ժամը 9-30ին սկսեալ:

6 rue Père Komitas — Chaville
Դասերուն մակարդակը կը սկսի մանկապարտէզէն մինչեւ Պաշտօնական եւ... աւելին:

80 ԱՐԵՒԱԿԻ ԱՌՔԻՒ

ՅԱՄԱՆԱԻ ԲԱՐԳԱՆԱՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

ԵՆՈՐՀԱՅԱԿՈՒԹԵԱՄԱՐ ՍՏԱՅԱՆԻՔ

ԼԷՏ — ՏԷՐ եւ ՏԷԿԻՆ Արթուր Փեշկովան հան 50 եւրո:

ՏՐԱՄԻՒ — Յ. Գոյալման 50 եւրո:

Pèlerinage annuel de
St Grégoire à Tallard

sous l'égide
de l'Eglise Apostolique Arménienne
du Midi de la France
Avec le concours
de l'Association Cultuelle
des Arméniens de Gap
et des Hautes Alpes
Dimanche 18 septembre
à 10 heures 30
La messe sera célébrée
par le Rév. Père Garnik KARAPETIAN
Curé de la Paroisse Apostolique
Arménienne

Sts Thadée et Barthélémy
de St Antoine — Marseille
avec la participation de la Chorale
de Yérétskine Anshik KARAPETIAN
Renseignements et réservations :
— Cathédrale Apostolique Arménienne
Tél. : 04 91 77 24 70
— Association Cultuelle des Arméniens
de Gap : Tél. : 04 92 51 71 80 /
04 92 51 00 87

Inscription S.V.P. avant le 10 septembre
Participation aux frais :
Aller — Retour seul : 25 euros
Aller — retour avec repas : 45 euros.

CHENE

Date à retenir

Grande Braderie
de Noël

LES 3 et 4 DECEMBRE
CHENE FRANCE

ՏՈՒ ԽԱԶՎԵՐԱՑԻ

Ս. ՊՐԵՄԻԵՐԱՆՍ
ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ

ԿԻՐԱՅԻ, Սեպտեմբեր 11. Տօն Վերադարձի խաչմերձ — խաչմերձը:

Սկիզբ ժամերգութեանը՝ ժամը 9ին:

Պատարագ՝ ժամը 10-30ին:

Թափօր Անդառնա՝ ժամը 17ին:

Երկրորդ ժամերգութեանը՝ ժամը 12:

Սկիզբ ժամերգութեանը՝ ժամը 9ին:

Պատարագ՝ ժամը 10ին:

Յաւարտ Պատարագի Հոգեհանգիստ

Կանոն համարին ներկայացնոք:

ՄԱՐԿՈՅ ԲԱՐԳԱՆԱՄԱՆ
ՄԱՐԿՈՅ

ԿԻՐԱՅԻ, Սեպտեմբեր 11

Պատարագ՝ ժամը 10ին:

Կը պատարագէ եւ կը բարձրէ:

ՅԱՄԱՆԱՆՍԻՒՄԻ ԱՐԱՐԻՈՅ

Հոգեհանգիստ

Հայրապետական Պատմութեան Գիտելոյն

Հարաւային Պայմանագրի Հայոց

Ս. ՅԱՄԱՆԱՆՍԻՒՄԻ

ԿԻՐԱՅԻ, Սեպտեմբեր 11, Տօն է կաշմարտի:

Այս առթիւ Լիւնի Սուրբ Յակոբ Մարգարէի եկեղեցւոյ մէջ հանդիսաւոր պատարագ կը մատուցուի:

Օրուան պատարագը կը մատուցանէ եւ կը բարձրէ:

ԻՍՏԱՆԻ Ա. ԲՆԵՐԸ. ՀԷԲԵՐԵՒԵՆԸ

Երկրորդ ժամերգութեանը՝ ժամը 11ին:

Հոգեհանգիստ՝ ժամը 11ին:

ՆԱԿԱՏԻ ՈՐՆԵՆԱԼ

ՍԱԶՏԵՐԱՐԻ 25
Տօն Անուանակոչութեանը
Արձույնի վարձարկ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ:
Ուխտի պատարագ եւ մատուցում:

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83 rue d'Hauteville 75010 Paris
Siret : 571 027 317 00 15
Commission Paritaire : N° 0609 K 84976

Les Activités du Centre Culturel

SAHAK - MESROP

Septembre — Octobre 2005

Directeur KHATCHIG YILMAZIAN

— CONCERT du Chœur Sahak-Mesrop

Dimanche 25 septembre à 17 heures

en l'Eglise Notre Dame de Saint Antoine

à l'occasion de la fête nationale de la République d'Arménie.

Entrée sur invitation

— VOYAGE EN BULGARIE du Chœur Sahak-Mesrop

Vendredi 30 septembre — Lundi 3 Octobre

• CONCERT Vendredi soir à Sofia

• Messe à quatre voix de Komitas

• Dimanche matin à Plovdiv en l'Eglise arménienne

• CONCERT Dimanche après-midi à Plovdiv

— à l'occasion de la création de l'alphabet arménien

«RENCONTRE MUSICALE» avec la participation de divers chœurs

et orchestres : corse, français, arméniens.

• CONCERT Vendredi 21 octobre à 20h45

en l'Eglise du Sacré Cœur, 2 rue St Adrien, 13008 Marseille

• CONCERT Samedi 22 Octobre à 20h45

en l'Eglise de Saint Barnabé, Place du Caire, 13012 Marseille

• CONCERT de clôture avec tous les groupes vocaux et orchestraux

Dimanche 23 octobre à 19h30 en la paroisse St Vincent-de-Paul

«Les Réformés», La Canebière, 13001 Marseille

— EXPOSITION DE PEINTURE de Garik KARAPETIAN d'Erevan

Du 27 octobre au 4 novembre

Vernissage de l'exposition au Centre Culturel Sahak-Mesrop

Jeudi 27 octobre à 19h30

Réception à l'issue du vernissage de 20h30 à 21h

Entrée libre

— ԲԱՆԱԿՈՍՈՒՄԻՒՆԻ

Հինգշաբթի, Հոկտեմբեր 27, ժամը 21ին,

Մայր եկեղեցւոյ մէջ

339 avenue du Prado, 13008 Marseille

«Հայոց Գիրքերու դերը այսօր, ստեղծումն 1600 տարի շնորհ»

Կը բանախաչէ՝ Փրօք. Բողբեր ՏԷՐ-ՄԵԼԻՐԻՍԵՆ

Entrée libre

Association "MACHTOTZ"

Pour la Défense de la Langue Arménienne

Rentrée de l'année scolaire 2005/06

1) Cours intensif d'arménien 1er niveau pour non-arménophones

Ces cours s'adresseront aux débutants de 8 à 70 ans.

Les élèves seront capables de parler, lire et écrire l'arménien

L'enseignement est assuré par Mme Hilda Kalfayan-Panosian

avec sa METHODE AUDIOVISUELLE

24 SEPTEMBRE 2005 — 28 JANVIER 2006 : STAGE DE 50 HEURES

le samedi matin de 9h à 12h à Paris (Absentéisme exclu)

2) cours de 2e, 3e, et 4e niveaux

24 SEPTEMBRE 2005 — FIN JUIN 2006 :

le samedi entre 12h et 15h à Paris

Les nouveaux élèves sont acceptés à ces cours après un test de niveau.

3) Vous pouvez aussi vous procurer votre Manuel d'arménien occidental pour les non-arménophones

Une méthode audiovisuelle utilisable chez soi.

3 volumes en couleur +1 coffret de 4 cassettes audio

87 euros + 8 euros frais d'expédition.

Pour tous ces cours et le manuel :

RENSEIGNEMENTS et INSCRIPTIONS : Dès maintenant

01 47 50 97 51 et 01 39 46 21 66.

Բ Է Ն Ի Պ

ՆՈՒ - ԷՍ ՕՓԸՆ

Աղասի կը շարունակէ իր գայլուն
Բը եւ յաղթելով իր հայրենակից
ձէյոս Պէլքի 3 - 6, 3 - 6, 6 - 3, 6 -
7 - 6 (8/6) որակաւած է կէս աւարտա
նին համար: Այդ մրցումին էր դէմ
կ'ունենայ Ռուդի Ժինէֆերին:

Եւշտական գիւղին պատմութիւնը
կ'ամփոփէ ամբողջ համայնքի մը, մշա-
կողիցիներ, լեզուի մը, կրօնքի մը գե-
ղարկելու համար։ Առանց իրենց սպառնա-
սազիրքին, առանց Աւետարանին, իրենց
հիմունքի չ'էին կրնար տալու։ Եւրկալիս
գիւղը չ'առնաւ իրենց մեծ յառակցիները
պահած, հակառակ անոր որ քանի մը տա-
րիէ ի վեր կ'ամփոփէր իր կողմէ շուշա-
րենի դարձմանը կը բացայտէ։

CHAVILLE

Journée Nationale du Patrimoine

L'Association Culturelle de l'Eglise arménienne de Chaville participe cette année à la journée nationale du patrimoine par une exposition : «PATRIMOINE ARMENIEN D'ILE-DE-FRANCE»

qui se déroulera le dimanche 18 septembre de 10h à 18h dans la salle «Balabanian» de l'Eglise arménienne; 6 rue Père Komitas 92370 CHAVILLE.

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

RENTREE SCOLAIRE

ՇԱԽԻՆ

Շախին Ս. Գրիգոր Լուսաոբյէ կէնդեցող «Լեւոն Շախին» դպրոցը իր վերածնունդը կը կատարէ Զորեգաբլի, Սեպտեմբեր 14, ժամը 9-30ին:

Կը խնդրենք այն ծնողներէն որոնք իրենց դասակները (3 տարեկանէ սկսեալ) կ'ուզեն արձանագրել հայկական դպրոցը, զիմէ՛ն հետաձայնելով՝

01-47-09-23-18 կամ 01-46-30-64-60 Բիւրոն:

Կարելի է նաեւ ներկայանալ ուղղակի եկեղեցի, Սեպտեմբեր 14, ժամը 9-30ին սկսեալ:

6 rue Père Komitas — Chaville
Դասերուն ժամադրարդը կը սկսի ժամեկապարտէջէն մինչեւ Պաշտօնաւորէն և ... աւելին:

ՄԱՐՍԷՅԻ

Սրբոյ Թարգմանաց Մայր եկեղեցւոյ «ԽԱՉԱՍՈՒՐ ԱՐՈՎԱԿԱՆ» Միօրեայ Հայ Վարժարանի ուսումնական տարուան դպրոցին դասընթացները կը վերսկսին Զորեգաբլի, Սեպտեմբեր 14, առաւօտեան ժամը 10ին
Սահակ-Մկրտչոյ Մշակութային Կեդրոնի

Արժանի Զբոսանքի սրահէն մէջ 339 avenue du Prado — 13008 Marseille
Մեծարժեք տեղեկութիւններ և արձանագրութիւններ համար զիմէ՛ն Սեր Եկեղեցւոյ դիւանատան՝
Հեռ. — 04-91-77-84-70

Ecole de la Croix Bleue Section d'Issy-les-Moulineaux

La Croix Bleue des Arméniens de France (Section d'Issy-les-Moulineaux) informe que la rentrée scolaire est fixée au **mardi 20 septembre**. Les cours destinés tant aux enfants qu'aux adultes se tiendront de 18h à 21h à la MCA 45 rue de la Défense — Issy-les-Moulineaux.

— Préparation Bac — Niveau Bac — Adulte débutant — Adulte avancé.
Renseignements sur place aux heures de cours au 01. 45. 29. 20. 18 ou auprès de Mme Guiragossian 01. 46. 42. 45. 25 (le soir).

Ecole de la Croix Bleue Section «A. Thakossian» de Paris

Vous avez entre 4 et 77 ans, vous voulez apprendre la langue de vos aînés, alors rejoignez l'école de la C.B.A.F. section de Paris, dès le **samedi 17 septembre**, à la M.C.A., 17 rue Bleue 75009 Paris.

7 classes, de la maternelle à la terminale, 1 d'adultes, plus des ateliers de chant, danse et théâtre !

Par ailleurs, les mercredis après-midi, un cours de soutien en physique est assuré pour les lycéens et de soutien en anglais pour les élèves de seconde.

Pour tout renseignement, contactez Arianne au 01 39 83 71 19 ou Alice au 01 42 93 03 56 (19h - 20h30).

Maison de la Culture Arménienne d'Alfortville

LA MCA FAIT SA 2ème RENTREE REPRISE DES ACTIVITES PERMANENTES Mercredi 21 septembre

Inscriptions : les 10, 14 et 17 septembre de 14h30 à 17h30

Entre tradition et création

- Langue arménienne (14 niveaux)
Eveil au langage, cours enfants, adolescents et adultes
Cours classes collège — Préparation au Bac
- Civilisation (3 niveaux)
Eveil à l'identité et à la culture arménienne
- Musique
Eveil musical, Piano, Violon, Solfège
Guitare (cours et musique d'ensemble)
- Danse arménienne (9 niveaux)
Folklorique, traditionnelle, académique, classique
- Arts plastiques (4 niveaux)
Dessin — peinture
- Anglais
Soutien niveaux CM1/CM2 — 6e—5e
- Echecs (sous réserve)
- Diffusion livres — Emissions radio — Foyer.

Pour tous renseignements : tél : 01 43 76 55 89 contact@mca-alfortville.fr

Salon du livre arménien ARMEN L'IVRES Alfortville, les 16, 17 et 18 décembre

9, rue de Madrid — 94140 Alfortville

ԵԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 25

Տն Անուանակոչութեան Արձանագրութեան Ս. Խայ եկեղեցւոյ : Ռիթմի պատարագ եւ մատուց

Imprimé sur les Presses du Journal «HARATCH» 83 rue d'Hauteville 75010 Paris Siret : 571 027 317 000 15

Communication Paritaire : N° 0609 K 84976

Ս. ՄԵՍՐՈՊ ՄԵԼԿՈՆԻՍԻԱՆԻՆԻ ԿԵՂԻՐՈՆ

ԼՈՅՍ

ԵՒ ՀՃՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԱՂԱՏՈՒԹԻՒՆ

ԳՐԱԿԱՆ — ԳԵՂԱՐՈՒՆԵՏԱԿԱՆ ԵՐԵՒՆԹԵՐԵՐՈՒ ՇԱՐԻ

Հինգշաբթի, Սեպտեմբեր 15, ժամը 20-30ին

Ս. ՍԱՀԿԻ ԿԱՐՈՂՎԱԾ ՊԱՐԹԵՒԵՒ

Ս. ՄԵՍՐՈՊ ՎՐԻ. ՄՈՇՏՈՆ

Հայ Գիրքուտ գիւմը ու հայերէնի խորհուրդը

Կը ներկայանեն՝ ԿԱՐԷՆ ՍԻՄՈՆԵԱՆ

10bis rue Thouin, Paris 5e Métro: Cardinal Lemoine/Monge

Մ ո լ ա գ ր ւ ա զ ա տ է

Pèlerinage annuel de St Grégoire à Tallard

sous l'égide de l'Eglise Apostolique Arménienne du Midi de la France Avec le concours de l'Association Culturelle des Arméniens de Gap et des Hautes Alpes Dimanche 18 septembre à 10 heures 30

La messe sera célébrée par le Rév. Père Garnik KARAPETYAN Curé de la Paroisse Apostolique Arménienne

Sts Thadée et Barthélémy de St Antoine — Marseille avec la participation de la Chorale de l'église sous la direction de Yérétskine ANAHIT KARAPETYAN

Renseignements et réservations : Cathédrale Apostolique Arménienne Tél. : 04. 91. 77. 24. 70

Association Culturelle des Arméniens de Gap : Tél. : 04. 92. 51. 71. 80 / 04. 92. 51. 00. 87

Inscription S.V.P. avant le 10 septembre Participation aux frais : Aller — Retour seul : 25 euros Aller — retour avec repas : 45 euros.

ՏՈՆ ԻԱԶՎԵՐԱՅԻ

Ս. ՊՈՐԴՍ-ՊԵՏՐՈՍ ԱՆՏՈՐՎԻԼ

Կիրակի, Սեպտեմբեր 11. Տոն Գրիգորեան Սրբոյ Խայնի - Խայեղացոյ : Սրբոյ Ժամեկոթեանը ժամը 9ին, Պատարագ՝ ժամը 10-30ին, Բարսիկ Ազատեան՝ ժամը 11ին, Երկու ՇԱՐԻԻ, Սեպտեմբեր 12. Տոն է Խայնի : Յիշատակ Մեղեդոյ : Սրբոյ Ժամեկոթեանը ժամը 9ին, Պատարագ՝ ժամը 10ին, Բարսիկ Ազատեան՝ ժամը 11ին, Վառար Պատարագ՝ Հոգեհանգիստ Վառար հանգիստ : Հոգեհանգիստ :

ՄԱՐԴԵ ԲԱՐԳՄԱՆԱՅ ԽԱՐԵԼ

Կիրակի, Սեպտեմբեր 11 Պատարագ՝ ժամը 10ին, Կը պատարագէ և կը բարոյ՝ ԶԱՏԻՎ ՎՐԻ. ԱՆԵՏԻԲԵԱՆ, Հոգեհանգիստ, Հայրապետեան Պատմութեան Գիւմարդը, Հարապայիս Գիւմարդը, Հայոց :

Ս. ՅԱԿՈԲ — ԼՈՒՐ

Կիրակի, Սեպտեմբեր 11, Տոն է Խայեղացոյ :

Այս առթիւ, Լուրի Սուրբ Եկեղեցւոյ մէջ հանդիսաւոր պատարագ կը մատուցուի :

Սուրբան պատարագը կը մատուցանեն և կը բարոյ՝ ԳՐԻԳՈՐ Ս. ԳՐԵԳՈՐ, ՀԵՐԻԿՈՆԵԱՆ, Երկու ՇԱՐԻԻ, Սեպտեմբեր 12. Մեղեդոյ : Հոգեհանգիստ՝ ժամը 11ին :

CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS DE FRANCE

COMMUNIQUE

«Nous sommes Arméniens et rien de ce qui est arménien ne nous est étranger» Aujourd'hui, plus que jamais les Arméniens du Djavakhk sont menacés : — dans leur vie quotidienne, — dans leur identité, — dans leur avenir.

Isolés dans cette région historique de l'Arménie, ils ont besoin de nous. Nous, Arméniens de France, devons les aider ! Avec toutes les Croix de Secours arméniennes, la Croix Bleue des Arméniens de France lance un appel : — Pour la création d'antennes locales dans les villages isolés du Djavakhk.

— Pour la rénovation et l'équipement du Centre Culturel à Akhalkalak. — Pour la préservation des structures identitaires (églises, écoles...) de cette région.

Seule la mobilisation urgente et efficace de la diaspora permettra la survie du Djavakhk.

Envoyez vos dons à : C.B.A.F. Djavakhk, 17 rue Bleue 75009 Paris

□

BRATSCH

La Croix Bleue d'Issy-les-Moulineaux Section DIROUHIE SERENGLIAN présente

«BRATSCH» 25 ans ça s'fête avec la participation de la troupe de danse Yeraz le Dimanche 2 Octobre à 15 heures au PACI — 25 Avenue Victor Cresson à Issy-les-Moulineaux Venez nombreux pour fêter cet événement ! Réservations auprès de : — Jacqueline : 01. 40. 95. 81. 33 — Alice : 01. 46. 42. 90. 68 — Magasins FNAC et Carrefour.

ՍԱՄԱՐԻԼԻ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆՆԻ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

COLLEGE ARMENIEN SAMUEL-MOORAT

ANNEE SCOLAIRE 2005-2006

PARENTS / ՇՆՈՂՆԵՐ

PENSEZ A L'EDUCATION ARMENIENNE DE VOS ENFANTS L'Ecole bi-hebdomadaire Samuel-Moorat sous l'égide de l'Association des Parents d'Elèves et des Anciens Elèves propose tous les mercredis et samedis de 9h30 à 16h

cours de langue, d'éveil à la culture et à l'identité arménienne DE LA MATERNELLE AU LYCEE

Travaux manuels — Danses et Chants traditionnels — Théâtre — Informatique Vaste aire de jeux

REPRISE DES COURS Samedi 10 septembre à 9 heures 30

Inscriptions - Contact : Sur place les mercredis et samedis Tél. : 01 45 34 94 04 01 46 38 35 96 06 85 70 23 98

ፆ በ ኩ ሶ ቆ ኮ ሀ

ԻՆՔՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՐՑԸ
ԵՒ
ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
ԱՆԴԱՄԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ

Թուրք մամուլի ծառայ. անուններէն Ռա-
տիֆալի մէջ (Սկստ. 6) "ղութիւնի"
թանգարանի թրքական բաժնի տնօրէնը Էօ-
թան Վիլլաթար Հնտաթթրթալան վերլուծու-
մի մը ենթադրած է Թուրքիոյ երկու հիմ-
նական շարքերը. քրտականը եւ քաղաքա-
նական խառնը, անոնց խորքին մաստանշե-
լով ինքնութեան խցիկը մը որ Հնտզհետի
կը հրահրէ:

Առաջին մասնահամարը այն է որ թուրքոյ մեջ ոչ այս երկրորդ աղբիւնում թուրք մեծահասակները երբ հիմնադրել արտաքին միջնատուրքի ներքո գրայ. ԱՄՆ, Եւրոպայի և Միտիթիւն, Ալ. Ի. Ա., Մոստաւ, Եւայի: Միւրեղեմ, ճարհ է ներքին ազգայնէր նկատի ունենայ, երկու հարցերի պարզութիւն որպէս Թուրքիայի ինքնութիւն յոյսիւրներն ծագում առած բաներ:

[illegible]

1925-88. Զանի քիմիա-կուլտուրական հասարակական գործունեությունը մեծ էր բացառապես օտարերկրյան աղ-գիտության անց կերպ ազդեցություն: Օտարական կայսրության օրոք Քիմիական Դեպարտմենտի և պարտիզան երկրիբնիկ Մանուկյան ապստամբության ժամանակահատվածում Քիմիական քոլեջի տնօրեն է: Չուգիչի երկնք կայսրության փլուզման սկզբին ձուլուկուր անունով գլխավորում է Քիմիական քոլեջը: Իրենց խելը բերանակալում են կայսրության մեջ ծառայել և հետո խորհրդային Բեկետի ազդեցությամբ: Չուգիչի եղբայրները Քիմիական քոլեջի երկնք կայսրության և Նոգայի կայսրության օրոք, Ստոկ Երևանում և Կոնստանդնուպոլսում էլ խլանում է Քիմիական քոլեջի գլխավորումը: Իրենց երկրի քրտաբանական շրջանների վրայ կեդրոնացած Հեղինակ Քիմիական տարածում է: Ստիպել քիմիական փառաշուքի և բուն ինքնուրույն կարիքների տուտու անունով:

Մոմսեղիկն ու Քիբրոսի վրանդուհին
Ֆոմանովը չէ կոտորել ռուսներին ու
սլեկներն, հրապարակաբար չէ՞լ որդի
զորացող իսթապուլից Բաժանման՝ Նայ-
իկի կապաշահանման հրով: Ըստ:
1925 թ. իր կախիճաբույժներ զբաշ-
տակարարները ապրիլին եւ Նայ-
իկան պատանդե՞լ ու արժամատու-
րած չէ, կեղծաբանա՞ն իշխանուհի
Դեմիտրի տառերին, դիմորդներն ի՞նչ
լածադրույթներ Նախապետը ճառա-
ւում է, ձեռքով ջրաբան գոյտը՝ ժող-
իկի տարբերիչ ծառան՝ սառն. ժամանակ
Նապոլեոն է՞լ ինքին իր կայսրը՝ ծառ-
նով ու ինքնորեն երեխակոյրների դի-
մադրել ու կեղծաբան:

Քրտական - խառնական ապստամբություններ, ինքնաՔիչները մինչև 1940 թվական ասորեսների լուրջ ջնջումը պատճառով կոտորած հիմնադրված քրդական հանրապետության, ասորեսները պահպանում են ճանապարհներ - արևելքից ասորեսները, լուրջ ասորեսները: Ասոր գլուխահան, հանրապետության ղեկավարությունները ալ չի լալանք երկրի արևելքից շրջանները: Չէ՛ք Քիչները ձուլում չեն թաքսիդի, ղուրբ ղուրբ կարելի եղած թ արևելքից ասորեսները:

ՓՈՔՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ
ՑԱՆԿԵՐԸ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ ԷԻՆ

[illegible][illegible]

ի մէջ: Եւ 1980ական տարիներն ը-
 կերէ՝ Տիգրէսիցիի գնահատականը քա-
 ռէ մէջ կը հրապարակուէ խմբագրութեան
 ու ամբարշտագանութեան միասին:
 Դարեւոյց գնահատականը մնալով, կը
 հրապարակուէ աւելի արդիւնաբեր իւր
 մակեր: Բրտական սարգիստիական
 աւելի ու աւելի շնորհած է, կը հրապար-
 կուէ ամ մնալով զուգահեռ, յանդիւր: Ս
 Առ ԲՏԻ-ի գործակա գործողութեան:
 Առի տար արտաքին կը հրամայէ իւ-
 րաւ կուսակցութեան իշխանական գը-
 յիլ սկսած է երեսնական թուականը
 թուոյ մնալով շրջան մը: Բաւարը բնու-
 թական, զիտարակման մէջ պարզապէ-
 սեմ պէտք է լուրջ խնդիր խնդրու-
 թեան լուրջագը: Եւսկիւն, այս խոյ շը-
 լանդիւր կը զուգահեռներ երգողայի անդը
 լուրջութեան:

Այսօր է՝ հայաստանի, թե՛ Բաղրատի
խաղաղ հայերգիան ղեկ պահելիս մե
նքախաղ, միշտ յուրեղ չափարար ու
թիկնորմ, պե՛տոմ չունի զավաթաբուր
պատմություն ու ռոմանտիկալ միջոց։ Այն
նախաճառն էր լայն աշխույժ ներդրու
թյունը՝ ինքն իսկ է՝ Իրեկ Բաղրատյանը
Այսօր հայ աշխարհի հայերեն Քաղաք
պահել լիակ է երկու մարզերում մեծ
ներդրողությունը հայապետի հայապե
թիկն էր իրականացրել։ Գրքեր էլ զր
առաջ տար որ մահապատիժը չենէլ։ Քի
տառեր մշակույթի իրենց իրենց ու
Սերգեյի պատմությունը հիմնական
պատմությունը խնայողով մասում փ
գրություններ, հետաքննել ու իշխումներ
գրություններ, Արդարադատության Բարձրագ
նագիտական ինստիտուտի։ Այս հարցազրույ
թիկն եղե Բաղրատյանը Եր Բաղրատյան
աղբյուրի մասին մոտավոր եղե միտ
կական խոսքերը եր Բաղրատյան Մուկեթյան
Մուկեթյանը որ Բաղրատյանը ցավ է փեր
սակալում դաշնակցությունը մի քանի կր
ոնաշրջով Եր Բաղրատյանը, Իրաք չիկնորմ
քաղաքական կենսագրությունը եր որ
տերէ զարգացնողական պատմության
պատմությունը։ այս ռոմանտիկական
մեծ Բաղրատյան արեւն առեւելի առեւ պե
րէ պիտի ունենալ ներդրական Մուկեթյան
պատմական ժողովրդավարական թիկն
այն ու լայնաշունչ մեծ ժողովրդական

ՕՐՈՒՄՆ ԴԵՊՔԵՐԸ

Р. В. П. У. Л. С. П. Ч. П. Ч.

Տ. ՏԸ ԴԱՐՔՈՒՄԷՆԻ ԴՆ՝100 օրերը՝ տառեր Սկսւր. ՏՖԻՔՈՒՄԷՆԻ, բայց չտարածակի ընկալուելով քննել զոտ, արմատակ ինկալուելու ցուցարարներու կողմէ հոգեւ արտադրականի իրենց խոր զմտաւորականի և բարդեր Իրենի կողմէ իրենց համարար: Բայց արտադրարարն աղէկ ցուցարարները կը բացատրուէին՝ «100 օր բաւէ», «22% աւելցադու անց երկրի մէջ» (Արեւուն լեռ կրնար աղբիջ կւնւ, կւնւ: Լեռի լեռ, Վերսեւորը կոյրից կը կանոնար, ցոյց տալով աշխարհի մը նախքան զայն արեւը: Ըմբարանի սիրտն է, անոր չամար կը պաշարներ):

ՓԱՐԻԶԵԱՆ ՄԱՍՈՒՐԼ անգառանիկ էր Սկադ. Տիեւն Տիեւն Փարիզի եւ կարգ շարժառնանքներու վրէժ Սկադ. Յէն Դի շէն շէն է որ Փարիզեան Մասնիկ Նոր Մեծաթիւններուն (Էն. ԷՄ. փ. փէ.) մասնաժողով որ ցուցնէ գաղտնախառնարան, արդիւիկ առնել գաղտնառնար Գիւրջ Ստիւդիոյ Սէ. փ. փէ. Տիւնի Տիւնի կողմէն: Այս Տիւնի կողմէն թիւներ լոգոգիկ մեթոդներ իշխէ Էն. ԷՄ. փ. փ. Էն Տիւն. Սկադ. Տիւն թաթիւններ Տիւն:

ՆԻՄ, հոռմական պատմական քաղա-
քը, կրկին ջուրերում մէջ մնաց Սեպտ. 8-
ին եւ կաղուրդներում ալեքան ծանր էր որ
4500 աշակերտներ վարձարանները գիւն-
րեցին: Ճամբաները փակ էին, կառա-
խումքի երթիկները դադարեց ի եւ քաղա-
քայական այ գիգան էր որ հարկ եղան
նախառեսուծիւնները չէին եղած: 40 մ
էր ջուրերում բարձրութիւնը փողոցնե-
րում մէջ:

ՏՈՒՆԱՍՈՒՅԻ Տոսեսական նախարարը
Թեթևի Գրքերին ղեկավար է արժեքի ընկեր-
ություններին որպեսզի վերադարձնեն
երենը շահեցուն մէջ մասը, ինչ որ մէ-
սիկառու եւրոյի դր համար: Այս միջո-
ցի առջ վերադարձնելու հետեւ ղեկա-
վարություն էն պարտքի նուազեցնե-
լիսերէն էն առջ նախատեսված պատճա-
հարները հրապարակ է խոսելու համա-
պարտ մասին: Համապարտարային մեծ եւ
կերպարները, որոնք կարգին Թոնա
100 միլիարդ եւրոյի չափ աւարձաւորա-
կէն:

[illegible][illegible]

ᠮᠤᠩᠭᠤᠨ

ԹԻՐԱԽԸ ՂԱՐԱԲԱՂԻ
ՆԵՐԿԱՅԱՅՈՒՑՁՈՒԹԻՒՆՆԵՐՆ
ԵՆ

Բազումք էիմ թեթեւ տեղեկացուցած է
 ինձ "Յանտն Աղբրմանի" Զաքարյան կը
 ծրագրէ յայնմանց զորոյորթիկանն
 ձեռնարիկէ "Վնչապանի Տամար Լեւ-
 Նապիկ Զարարանի ներկայացուցչութիւն-
 ները ուր ուր կան Թայլ Զապար ու իւրեր
 բացելով": Զաքարյանի նախապաշար ըսած
 է ի՛նչ կ'աշակի նաեւ անորոշէ՞ զորոյ-
 օրթիկաններու ծրագիր Զարարանի նե-
 րկայացուցչութիւններու և Հայաստանի
 դեսպանատաններու առկա:

Լեոնային Ղարաբաղի ներկայացուցչու-
թիւն կայ Զորանասպէն զատ Հայաստանի,
ԱՄՆ-ու, Ռուսաստանի, Աւստրալիոյ և
Լիբանանի մէջ:

ԹՐՔԱԿԱՆ ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ
ՆԵՑՈՒԿԸ

Բնութիւնը շամադաբնի ուժերն ճշմանաբար զգը. Բ. Պիւլեաթըմբ Բաւրն աշխտւած է, տեղերն վրայ տեսնելու համար երկու եկեղեցիներ զինդրական դրամացոյեան արքանքը: Վերադառնալով ինչիս առաջ մինչև աստիճակ եւ բաւած է թէ Բնութիւնը ուժեր չառ տեսնող դրամացոյեան Էր տանին արքանքմանահանդիտուն հետ, ջանալով ամբողջական եկեղի կանգնել տեսնոյ: Անկեղծօրէն է թէ մանկիկն, բազմապատ արքանքմանական դիննալ ուժերն յետ յառեղեցոյեան ճանապարհով եւ ու կարեւոր համար է կրթաւոր Արեւմտաբնի ուր յարմարեցնելու ինքնային մէջ:

Թուրք զորավարը շեշտած է թէ Աղբը-
բեջան Կովկասի համար կարեւոր երկիր է
ու անոր լանսակին հզօրութիւնը չըմանի
կայունութեան համար լուրջ իմաստ կը
ներկայացնէ :

Պատասխանելով Բաբու - Քեֆիլիս - ձեյանի քարիզադատարի ապագայով թեան մասին Տարցուել մը Պիլիլի-քանիկը րամ ձե Քե խողովակաւարին իր ասանաներէն ղուրս գտնուած Հատուկներուն հակեւ ին Տարցու ներկային չի գտնուել իրար-բիլի օրակարգին վրայ: Երեք երկիրները պատասխանաւ են իրենց հողին վրայ գտնուող մասին ապագայութեան:

ԳԵՐԻ՞ ԹԻ ԳՍԻԱՋԱՆ,

Բազորի խճ սիւսած է երեք զինուորի
համալսարանի թիւ: Ռ. Բազորում, Ս. Ապ-
ուստյանի և Ք. Տադևի մեղադրանքով, քանի որ
Հայրենիքի Հրապարակի սամաթը աճե-
ած են և տարեկան զորքի և զորամի-
ացած են Հայկական խառնու ծառայողի
ներու աշխատողներու հետ: Զինուորները
մեղադրած է մեղադրանքներ, ըսելով որ
զերի իրենց թիւ: Անոնք երբեք ալ Հա-
յաստանի կողմէ լաւանուած էին Արդի-
անի:

կէր Արաֆաթի մահուան շուրջ տիրող խորհրդաւոր պայմանները: Հետքէտ օր-
թերթերէր կը գրէ նոյն օրը (Արեւիկ. 8),
որ իւրաքանչիւրի մասնաշէտերու համա-
ձայն, որոնք ընծած են ֆրանսացիներու
տեղեկագիրը, Արաֆաթի թունաւորումը
պատահած է 2004 Հոկտ. 12ին, Մուրաբա-
ի մայի մը իր փառացիին:

ՏԶՈՒՆԻ Փոփալույն մրցումէն (Իրան-
տաւ - Ֆրանսա) զիւ առաջ լինելոյ Տոմէ-
նէք (ապք. խումար զոմբէ) Հռոմանախ-
նի խառնակութիւն մը ունեցած է ժառ
Երիւթիւ Հնտ որ բաղադրելի է ետք խումարը,
փափաք յալած է որ խառնակութիւնը ի-
րենց ձեռքը ստանի վրայ զանի, երբ Մար-
սէլէզը կ'երգուէ: "Հրահանգը" կատար-
ուի:

(Ծար-ը Դ Ե)

Աւարտականին, Սեպտեմբեր 11ին կր
մբյ՛թի Ռոճըր Ֆեաէէրէի (Գաղղիէի) ղէմ,
բայց այս անգամ պարտութեցաւ:
Ընդհանրային յաղթանակը տարաւ 6 - 3,
2 - 6, 7 - 6 (7/1), 6 - 1, ընդունելով թէ
Ալաի շատ աւ խաղացած է, մինչ Ալու-
սի կ'ըսէր թէ երբեք այսպէս զօրաւոր
խաղացողի մը չէ ճանչցիլած:

ժողովարձի և մեծ պահապաններն
 մեր կամակերպողն չընկեր։ Բարձր
 բաժանի մարտնչայն է և կրնայ պար-
 թախ 70-80 մարդ։

Պետկենը կու գայ արշիլորին-
 հուտանը կը խոնեն։ Այլ անպա մեծ մե-
 ղն է ինկալարանները բերն։ Գրտմի
 Ֆիլիքը, կատարաններն պարտանը,
 և չարեւո մեծ են որ կընկերանամ պա-
 տաններուն։

Հրապանակի Արար Եր Գայ Գայ Աղ-
 տանն էլ Սեպակի շեռ տաններուն։

Գորբեր խոնկեն է մեր Ապտուլաս
 Գայնը կը փոխեն, Գրգուհ և կը տարանը
 Խոնկին կը ապանան մարդերու։ Միւս
 կորսն Կատանկեն Սեպակին որ գա-
 լի մարտնչի ու իրեն շեռ ամառն չա-
 րանկան կըխոյ խոսքը Սեպակի բայար։
 Տախարայն կը սեռեն։ Այլ անպա Աղ-
 տուլայն կը պարանան մեծ ամառն, Կը-
 շապի Սեպակն 5 և մարդարար իրեն
 Գրգուհ ոսկի կը Գառնի իրեն և որ Գա-
 շապանը էր կը Գառնի՝Սեպակը մարտնչ
 կը ցունեն։ Գրգուհ բարակին մեծ Կան-
 ցանկեն, յարար արդ արդ միշտ անպա
 է և մերք շեռ մարք Կանքանը, արշիլ
 որ կարեն էլ ամառնայն արտանայն։ Ե-
 ռիկուրայն էլ կը կընկեր կը Գառնու-
 լայն, ամառն Կիլիքըն և կը Գառնու-
 Սառնեն կուտան աստիկանակար կույ-
 շախ։

Ապտուլայն էլ Սեպակ մեծն էր Գառ-
 նուի և մառ մը յոնայն կը Գրգուհանայն
 երեք աստիկանները։

(Շար. 122)

ՃԼՆԵԻ--

Այբի Տիկնի ժամ Արևբերան,
Տիկնի Քամառա Արևբերան, աշխարհ,
Պ. Ժամա-Լուի Օպեր՝ փեսան,
Արևել՝ Իրենց զավակը,
Տեր եւ Տիկնի Քաղաղ եւ Մարի ժխար
եւ զավակներ՝ Սման եւ Տիկնի:
Տիկնի Քար Դեղբայան եւ զավակը
Սեղո:

Տեր եւ Տիկնի Ստեփան, եւ Թեոֆիլ Ար-
քանդակ եւ զավակներ՝ Աննի եւ Սիւ-
Քալիս:

Ինչպես նաեւ ընտանեկան, բոլոր պա-
րագաններն ու բարեկամները Ջուլիանի,
Մարտին, Հայաստան, Յունաստան, Մի-
ացեալ Կահնգաներ, Արմանի եւ Լիւր-
նան, խոր ջրակը կը ծանուցանեն իրենց
սիրելեաց ամուսնին, Տօր, մեծ Տօր, Եղ-
բօր, Դօրեղբօր, Տօրեղբօր, աղջկաններն եւ
բարեկամներն:

ՎԱՐՈՒՄԻՆ ԱԲԻՄԱՆԻ

մաճը որ պատահեցաւ Սեղոյի, Սեպտեմ-
բեր 9ին, 75 տարեկանին:
Սեպտեմբերի 13-ը կը կատարուի Ժի-
ժիւնի Սուրբ Յակոբ Եկեղեցին, Քառա-
նկոյ, Զօրեղբայրի, Սեպտեմբեր 14,
ժամը 13-30ին:

Ս. ՄԵՍՐՈՊ
ՄՇԱԿԱՆՈՒԹԱՅԻՆ ԿԵՐՈՒՆ

ԼՈՍՍ

ԵՒ ՃՇՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ
ԵՒ ԱԶՆՍՈՒԹԻՒՆ

ԳՐԱՌՈՒՆ - ԳՐԱՐՏՈՒՆ ԵՍՏԱՎՆ
ԵՒՆԻՈՒՄԻՆՈՒՆ ԵՍՏԱՎ

Հինգշաբթի, Սեպտեմբեր 15,
ժամը 20-30ին

Ս. ՍԱՀԱԿ ԿԱՐՈՒՆԿՈՍ ՊԱՐԹԵԻ
Ս. ՄԵՐՈՊ ՎԻՐԻ. ՄԱՇՏՈՑ
Հայ Գիրքերու Գիտն ու հայերէնի
Խորհրդարան

Կը ներկայացնէ՝
ԿԱՐԵԻ ՍԻՄՈՆԻԱՆ

10bis rue Thouin, Paris 5e
Métro: Cardinal Lemoine/Monge

Մ ո ռ ա ճ ր ա զ ա տ է

պիւր անասանի զէջ ընդունելութեան
մը զիմ յանձնարան գործուցաւ ինչ որ
պատահաւ երբ որ քունը կը բացուի զայն-
այ Սուրբ-Ժորժի Պիսի: Այս վերջին
նպատակն էր համայնութիւն ծախ "Ու"երը
(Մայիս 29ի հանգրտութիւն) որոնց կարգին
ընկերայականներ, ծաղկալի ծախներ եւ
այլն: Ժողովուրդի միայն յայտնաբերուի ըրեր
եղաւ, հաշիւի նշաններ, գործիքներ ծա-
լաթ, նոյնիքի Քաճեմ եւ Երեւնի: Սուրբ-
Ժորժի Պիսի յայտնաբերուի է որ Սա-
նիքի զաւաճանակը զիմարկուի զայն
մէջ է եւ ապրանքանութեան ընդհանրացի
մեծամասնութիւնը կ'ուզէ որ ամբողջ ծա-
խը արտադրուի: Անտեսնով "կենդա-
ւոր" "ստախոս" արտադրանքներ, ժա-
նապի փորձեց ներկայանալ որպէս ծա-
նապետական մարդ մը, որ շատ քան տե-
սած է եւ յայտնի թէ ծրարիքներ կան
եւ մեծ յոյս մը ապագային համար:

ԳՐԱՌՈՒՆ ԳՐԱՐՏԻ, Սեպտ. 12ի առաւ-
տան Հեռագրաւ իւրաքանչիւր վերջին վիճ-
ուրը, վերջ տուլով 38 տարեկանը պատ-
ման Բարսէլ, նախկին օրը, պաշտոնա-
պէս յայտարարեց այդ պատման վախ-
ճանքը: Պաշտոնական կիսմարտիկներ
որ մայր զանգի ինչ որ էր մայր, դիտա-
կարորդ պիտոյնքները: Այս վերջինն
քունը մնալով կերպով նոր պատմութեան պատ-
ման ըլլալ էւ այդ պատմաւոր Պաշտ-
ոնիցներ, ուստի էին որ Իւրաքանչիւրները
սանցին, մեկնեցին առաջ:

ՁԱՐՈՒՆ ապրանքանք նախարարութեան
Գաղափարի փայլուն յայտնաբերում մը առ-

**ՄԱՍԻՍ ԱՐԱՐԱՏԵԱՆԻ
ԵՐԱՎԱՐՏՈՒՄԸ**

Հ Ա Ղ Ո Ր Դ Պ Գ Ր Ո Ւ Թ Ւ Ւ Ն

Համապատասխան Հայ Կրթական եւ Մա-
կաբանական Միութեան Կեդրոնական Վար-
չութեան Հովանաւորութեամբ եւ Հա-
մապատասխան Հայաստանի եւ Լիւրանան
զուգ պատմականներու կարգակարգու-
թեամբ, ապրիլի ինչ ընթացքի մէջ է ծաղ-
կանալով: Մայիս Ապրաքանքան Հա-
յաստան, Լիւրանան, Կիւրտս եւ Սուրիա
ընթացքները:
Ապրաքանքան իր ընթացքներ ընթաց-
քին զանազան երկրներով հանրութեան
պիտի ներկայացնէ իր արտադրած ծաղ-
կանալովները:
Ան ընթացք մը համար եղած է "Ազգայն"
օրաթերթի եւ Վերսալի Մարտիկները, իսկ
1977էն մինչեւ որս աշխատակիցն է
Լուսինեայ "Ազգայնի" օրաթերթին:
Հետեւեալ թուականներուն տեղի պիտի
ունենան արտադրանքներ ձեռնարկները:-

ԵՐԵՒԱՆ

Սեպտեմբեր 13, հանդիպում Հայաս-
տանի Գործընկեր միութեան մէջ,
Սեպտեմբեր 14, հանդիպում Երեւանի
Պետական Համալսարանի Ժամանակակի-
ցային բաժանմունքի ուսանողներուն հետ,
Սեպտեմբեր 15, հանդիպում "Ողբի" ի
խորհրդարանական հետ,
Սեպտեմբեր 20, հանդիպում Գեղար-
չական ակադեմիայի մէջ,
Սեպտեմբեր 21, հանդիպում Հայաստա-
նի Նկարչներու միութեան մէջ,
Սեպտեմբեր 23-28, ցուցահանդէս Հա-
մապատասխան Հայաստանի պատմական
մէջ:
Այս ընթացքներ տեղի կ'ունենան զանա-
զան հարցադրուիքներ լրացուցելու եւ հե-
ռատութեան հետ:

Հարապատկան ձեռնարկներ Միւրի
Արեւելքի մէջ:

ՊԵՐՏՈՒՄՆ՝ Հոկտեմբեր 7
ԵՐԵՒԱՆ՝ Հոկտեմբեր 8
ՀԱՅԿ՝ Հոկտեմբեր 11:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ
ԿԵՐՈՒՄԻՆԻՆՆԻ ՎԱՐՈՒՄԻՆԻՆ
ԳՐԱՐԱՆԻՆԻՆԻ

Imprimé sur les Presses
du Journal "HARATCH"
83 rue d'Hauteville 75010 Paris
Siret : 571 027 317 000 15
Commission Paritaire : N° 0609 K 84976

ՅԱՄԱԿԵՐԻԹԻՒՆ

Կապույտ Սուրբ Իոն-Սուրբ "Տի-
րանի Սերմէն-Լուս" Մասնակցող էր
Խորհրդային Միութեան կը յայտնի Տեր
եւ Տիկնի Քաղաղ եւ Վարչի Սարգիսին,
Իրենց զաւակներուն, Բուններուն Սալ-
քին եւ Իսկնի ընտանեկաններուն, Իրենց Եղ-
բօրերիցին եւ աղջկաններին՝ Տիգրան Ե-
սկնի զաւաճանք մասնակցող ամբողջ:

**Maison de la Culture
Arménienne
d'Alfortville**

LA MCA FAIT
SA 28ème RENTREE
REPRISE DES ACTIVITES
PERMANENTES
Mercredi 21 septembre

Inscriptions :
les 10, 14 et 17 septembre
de 14h30 à 17h30

- Entre tradition et création
- Langue arménienne (14 niveaux)
Eveil au langage, cours enfants, ado-
lescents et adultes
Cours classes collège — Préparation
au Bac.
 - Civilisation (3 niveaux)
Eveil à l'identité et à la culture armé-
nienne.
 - Musique
Eveil musical, Piano, Violon, Solfège
Guitare (cours et musique d'ensemble)
 - Danse arménienne (9 niveaux)
Folklorique, traditionnel, académique,
classique
 - Arts plastiques (4 niveaux)
Dessin — peinture
 - Anglais
Soutien niveaux CM1/CM2 — 6e—5e
 - Echecs (sous réserve)
 - Diffusion livres — Emissions radio —
Foyer.
- Pour tous renseignements :
tél : 01 43 76 75 89
contact@mca-alfortville.fr

Salon du livre arménien ARMEN L'IVRES
Alfortville, les 16, 17 et 18 décembre
9, rue de Madrid — 94140 Alfortville

CHAVILLE

**Journée Nationale
du Patrimoine**

L'Association Culturelle de l'Eglise
arménienne de Chaville participe cette
année à la journée nationale du patri-
moine par une exposition :
"PATRIMOINE ARMENIEN
D'ILE-DE-FRANCE"

qui se déroulera
le dimanche 18 septembre de 10h à 16h
dans la salle "Balabanian" de l'Eglise
arménienne; 6 rue Père Komitas 92370
CHAVILLE.

**Pèlerinage annuel de
St Grégoire à Tallard**

sous l'égide
de l'Eglise Apostolique Arménienne
du Midi de la France

Avec le concours
de l'Association Culturelle
des Arméniens de Gap
et des Hautes Alpes

Dimanche 18 septembre
à 10 heures 30

La messe sera célébrée
par le Rév. Père Garnik KARAPETIAN
Curé de la Paroisse Apostolique
Arménienne
Sts Thadée et Barthélémy
de St Antoine — Marseille

avec la participation de la Chorale
de l'église sous la direction
de Yérétskine Anahit KARAPETIAN

Renseignements et réservations :

— Cathédrale Apostolique Arménienne
Tél. : 04. 91. 77. 24. 70

— Association Culturelle des Arméniens
de Gap : Tél. : 04. 92. 51. 71. 80 /
04. 92. 51. 00. 87

Inscription S.V.P. avant le 10 septembre
Participation aux frais :
Aller — Retour seul : 25 euros
Aller — retour avec repas : 45 euros.

ASSOCIATION SAINTE CROIX DES ARMÉNIENS CATHOLIQUES DE FRANCE

ATTENTION !
DIMANCHE 18 SEPTEMBRE

GRANDE FÊTE CHAMPÊTRE

DE LA REGION PARISIENNE
animée par l'Orchestre SPITAK
qui se déroulera, cette année, à

CHAMPEAUX (77)

Pour aller à CHAMPEAUX (65 km. de Paris), prendre l'autoroute A4 de la
Porte de Bercy. Sortir sur la N104 et prendre l'A5b, direction Troyes.
Continuer toujours en cette direction (Troyes) jusqu'à péage de Montie-
re (A5). Sur l'Autoroute A5, prendre la première sortie, St Germain Lée-
pape (1 Euro 30). A la sortie du péage, prendre la direction de Meaux
(N36). Tout de suite après, prendre la première rue à droite (D57) Direction:
Fouju-Champeaux. Arrivés au Centre de Champeaux, prendre tout de suite;
la première rue à droite. La Collégiale se trouve en face de la Mairie.

En plein air, dans le jardin attenant à la grange.
ou, en cas de pluie, dans la grange,
près de la Collégiale St Martin du 12ème siècle.
(Toutes les commodités sont assurées).

PROGRAMME :

- Divine Liturgie à la Collégiale, à 12 heures;
- Repas à partir de 13 heures 30;
- Musique par l'Orchestre SPITAK
- Jeux pour les enfants
- Tirage des deux TOMBOLES (enfants et adultes).

Participation aux frais de la journée : ADULTES 20 Euros
ENFANTS 12 Euros

Réservation par tél. : 01 44 59 23 50 (Paroisse de Paris)
01 40 51 11 90 (Centre Culturel)

ՓՈՒԱՆ ԵՄԴԿԵՊԱՍԿԻ

Վարդան Արքայապետի մահուն ամբի հանձնարարությունները եղան են «Յաւաթ»-ին:

Ձեր և լեռան, Ամուսին Տէր Միստան և երգացողին, սահման Վաթ 200 երգ:

Ներքին Տէր և Տէր և Տիրին ժողովրդի Արթուրյան 100 տարի:

Կրկնակի - Յովհաննէս Այսկան 100 երգ:

Երեմիա - Զուլալ Գաղանձան 100 երգ:

CHENE

Date à retenir

Grande Braderie de Noël

LES 3 et 4 DECEMBRE
CHENE FRANCE

APPEL

Avant l'échéance du 3 octobre prochain
LE COLLECTIF VAN appelle à un PIQUET HEBDOMADAIRE chaque vendredi du 2 au 30 septembre de 19h15 à 20h sur le Parvis de l'Opéra Bastille à Paris (75011)

Le Collectif VAN, qui a fait parvenir par deux fois un sonotone virtuel aux gouvernements et ministres européens pour inciter à accomplir leur mandat en écoutant les peuples qu'ils sont censés représenter, poursuivre son action de «santé publique» avec une opération «VAN prend la tension de l'Europe», tous les Vendredis de 19h15 à 20h jusqu'au 30 septembre.

Tous ceux qui désirent s'inscrire pour assurer une permanence anti-négationniste, peuvent envoyer un mail avec leurs coordonnées à :
sender@vartanian.org

**« ՅԱՌԱՋ » ի
ընթացիկ ազդերու
տակադիր**

Մահադ	150	(179,40)
Հոգեհանգիստ	185	(161,46)
Շնորհակալիք	185	(161,46)
Հարմիր-Նշանակում	185	(161,46)
Շնունդ	185	(161,46)

Բոլոր ազդերու տակադիրը վրոյ հարկ է առնել 19,60% ԹԵՒԱՆ (տե՛ս): Բաժնեդիր ձեզ ընդհանուր գումարը):

Այս զինքը կը վերաբերին մէկ անգամ հրապարակին ազդերու, Մինչեւ Մէկ ԲԱՆՈՐԴ ՍԻՆԵՆ (25 տոկ) մահադներու պարագային և 1/8րդ (12-13 տոկ) մահադներին:

Առաջարկան և այլ ծանուցումներու համար, զինքն թերթին վարչութեան:

CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS DE FRANCE

COMMUNIQUE

«Nous sommes Arméniens et rien de ce qui est arménien ne nous est étranger»

Aujourd'hui, plus que jamais les Arméniens du Djavakhk sont menacés :

- dans leur vie quotidienne,
- dans leur identité,
- dans leur avenir.

Isolés dans cette région isolée de l'Arménie, ils ont besoin de nous. Nous, Arméniens de France, devons les aider! Avec toutes les Croix de Secours arméniennes, la Croix Bleue des Arméniens de France lance un appel :

- Pour la création d'antennes médicales dans les villages isolés du Djavakhk,
- Pour la rénovation et l'équipement du Centre Culturel à Akhalkalak,
- Pour la préservation des structures identitaires (églises, écoles...) de cette région.

Seule la mobilisation urgente et efficace de la diaspora permettra la survie du Djavakhk.

Envoyez vos dons à :
C.B.A.F. Djavakhk,
17 rue Bleue 75009 Paris

BRATSCH

La Croix Bleue d'Issy-les-Moulineaux
Section DIROUHIE SERENGULIAN
présente
«BRATSCH
25 ans ça s'fête»

avec la participation
de la troupe de danse Y e r a z
le **Dimanche 2 Octobre à 15 heures**
au PACI — 25 Avenue Victor Cresson
à Issy-les-Moulineaux

Venez nombreux pour fêter cet événement !

Réervations auprès de :
— Jacqueline : 01. 40. 45. 81. 33
— Alice : 01. 46. 42. 90. 68
— Magasins FNAC et Carrefour.

Maison de la Culture Arménienne d'Alfortville

LA MCA FAIT
SA 28ème RENTREE
REPRISE DES ACTIVITES
PERMANENTES
Mercredi 21 septembre

Inscriptions :
les 10, 14 et 17 septembre
de 14h30 à 17h30

Entre tradition et création

- Langue arménienne (14 niveaux)
Eveil au langage, cours enfants, adolescents et adultes
Cours classes collège — Préparation au Bac.
- Civilisation (3 niveaux)
Eveil à l'identité et à la culture arménienne.
- Musique
Eveil musical, Piano, Violon, Solfège
Guitare (cours et musique d'ensemble)
- Danse arménienne (9 niveaux)
Folklorique, traditionnel, académique, classique
- Arts plastiques (4 niveaux)
Dessin — peinture
- Anglais
Soutien niveaux CM1/CM2 — 6e—5e
- Echecs (sous réserve)
- Diffusion livres — Emissions radio — Foyer.

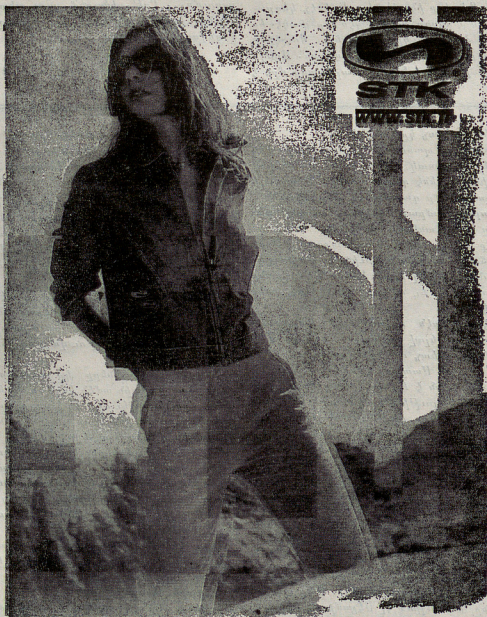
Pour tous renseignements :

tél : 01 43 76 55 89
contact@mca-alfortville.fr
Salon du livre arménien ARMEN'LIVRES
Alfortville, les 16, 17 et 18 décembre

9, rue de Madrid — 94140 Alfortville

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Սեպտեմբեր 25
ՏճԱՆԱԳՆԱԳՆՈՒՄԻՆԱՄ
Արմուլիի վարդապետ Ս. Խաչ ինքնուրույն
Ուլտի պատարագի մատուցող
Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83 rue d'Hauteville 75010 Paris
Siret : 571 027 317 000 15
Commission Paritaire : N° 0609 K 84976

Fabriquée & Distribuée par CEPOVET S.A
150, ancienne route de Beaujeu - GLEIZÉ BP 421
69653 VILLEFRANCHE / SAÔNE CEDEX
Tél : 04 74 62 47 00 - Fax : 04 74 68 20 09 - Email : stk@stk.fr

**ՎԱՐՈՍՈՒՏ
RENTREE SCOLAIRE**

Ա. ԳՈՒԼԱՆԻՔՆԵՍ-ՄԱՐՏԻՔՔ

ՓԱՐԻՔ
ԿԻՐԱԿՆՈՐԻԱՆ ԿՊՐՈՑ
2005 - 2006 ՏԱՐԵՆՁԱՆ

Ս. Յովհաննէս Մկրտիչ Մարտիք Սահակի Կրկնակի Պարգիւր կը վերստին կրկնէ, Հոգեհանգիստ 25, Առաջնորդարար և րանձնարար ձեզ (15 իսկ Ժամանակ, Ժամանակ Տղա):

Կը դասաւանդուին Հայերէն լեզու, պատմութիւն և քրիստոնէական դիմելքներ:

Դասընթացները կը կատարուին ժամը 9-30էն 12-30:

Կը հարկերէն ծնողները որ առաջ նորերն իրենց դասընթացը մասնակցելու տեղ դասընթացներուն:

Մանրամասնութեան և արձանագրութեան համար դիմել Մարտիք Սահակի Կրկնակի կամ Տէր Երեմիա Յովհաննէսի հետ. - 01. 43. 59. 67. 03:

ԴԻՄԵՐ ՄԱՅՐ ՏԱՆԱՐ

ՎԱՐՈՑ ԽԱՅԻ

Վերին «ՍԵՆԱՆ» ՄԱՐՏԻՔՔՔ 2005 - 2006 Դարձնակալ Երեմիա Կրկնակի Հայ Մկրտիչի հետ ձեզ 9 rue du Cirque

Հայերն իրարմէջ կը կրկնէ Պարագ Սեպտեմբեր 24, ժամը 14 - 17

- 5-8 տարեկան - Հայերէն լեզու և պար:
- 9 - 13 տարեկան - Հայերէն լեզու, պար և թատրոն:
- Վերջնակալը - Հայապատգամական պար:
- Հայերն իրարմէջ կը կրկնէ Պարագ Սահակի հետ:
- Նախքան համարը յայտնի դասընթաց:

Ecole de la Croix Bleue Section d'Issy-les-Moulineaux

La Croix Bleue des Arméniens de France (Section d'Issy-les-Moulineaux) informe que la rentrée scolaire est fixée au **mardi 20 septembre**. Les cours destinés tant aux enfants qu'aux adultes se tiendront de 18h à 21h à la MCA 45 rue de la Défense — Issy-les-Moulineaux.

— Préparation Bac — Niveau Bac — Adulte débutant — Adulte avancé. Renseignements sur place aux heures de cours au 01. 45. 29. 20. 18 ou auprès de Mme Guiragossian 01. 46. 42. 45. 25 (le soir).

Ecole de la Croix Bleue Section «A. Thathéossian» de Paris

Vous avez entre 4 et 77 ans, vous voulez apprendre la langue de vos aînés, alors rejoignez l'école de la C.B.A.F. section de Paris, dès le **samedi 17 septembre**, à la M.C.A., 17 rue Bleue 75009 Paris.

7 classes, de la maternelle à la terminale, 7 d'adultes, plus des ateliers de chant, danse et théâtre !

Par ailleurs, les mercredis après-midi, un cours de soutien en physique est assuré pour les lycéens et de soutien en anglais pour les élèves de secondaire.

Pour tout renseignements, contactez Araxie au 01 39 83 71 19 ou Alice au 01 42 93 03 56 (19h - 20h30).

CHAVILLE

Journée Nationale du Patrimoine

L'Association Culturelle de l'Eglise arménienne de Chaville participe cette année à la journée nationale du patrimoine par une exposition :

«PATRIMOINE ARMÉNIEN D'ILE-DE-FRANCE»

qui se déroulera le dimanche 18 septembre de 10h à 18h dans la salle «Balabanian» de l'Eglise arménienne; 6 rue Père Komitas 92370 CHAVILLE.

ԵՆՈՐԱԿԱԼԻԲ
ԵՒ
ՑԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Տիկին Ժամիր Կամարյանի մահուան ամբիւ կարգուր խաչ Տաշին Մարտի Համայնքի մահաճեղքը շարժարկաւ թեամբ ստացած է հետեւեղ նշանները:-

Տէր և Տիկին Պետրոս Բալասանյան, Տէր և Տիկին Մանուկ Գրիգորյան, Պ. Մարկոս Բալասանյան և Տիկին Մարի Դադարեան 500000 Երո:

Մանուկ իր ցանկութիւնները կը յայտնէ Նախարան ընտանիքին:

Յաւոր Դադարեան մահուան 10րդ տարեկին ամբիւ, մահաճեղքը շարժարկաւ թեամբ ստացած է Մարտիկին Տաշին և Տիկին Գրիգորյանի 100 Երո:

Ի ՅԻՄԱՆԱԿ

Սեղա, Վահագն և Անահիտ, Գարեգին Ս. Եովհաննէս Մարտիկի նկարչութիւն մէջ, Սեպտ. 12ին, հոգեհանգիստեան պաշտօն կատարել տուած են իրենց ձոր՝ Տիգրանի խաչի կարպատեանմի (Տեղակ. Երզնկայի մահաճեղք) մահուան 40րդ և Տէր Միքայիլ Կարապետեանի մահուան 30րդ տարեկին հերոսն ինչպէս նաև. Յայրախանեան և Կարապետեան ընտանիքներուն համար նշեցնելով յիշատակին:

« ՅԱՌԱՋ » ի
ընթացիկ ազդերու
սակագիրը

Մահացող	150	(179, 40)
Հոգեհանգիստ	135	(161, 46)
Շնորհակալիք	135	(161, 46)
Հարանիւ-Հարանուի	135	(161, 46)
Մնումը	135	(161, 46)

Եւրոպայի ազդերու սակագիր միջոց, հարկի 19,50% ԹԵՒԼԻՍ (սակ. փախուցիչ մէջ ընդհանուր գումարը):

Այս դիւրեւ կը վերադառնան մէկ անգամ հրապարակի ազդերու, ՄԻՆԻՍԿԻ ՄԵՆ ԲԱՍԿԻՄԻՆԻ (25 տարեկին մահաճեղքը, պարտաւորին և 1/Տրդ (12-13 տարեկին) մահաճեղքը):

Մահաճեղքը և այլ մահաճեղքներուն համար, գինի ինքնին վարչութեան:

Date à retenir
Grande Braderie de Noël
LES 3 et 4 DECEMBRE
CHENE FRANCE

ARMENIE
Vols Directs
PARIS > EREVAN > PARIS
Séjours à la Carte
Circuits Guidés
de 8 Jours et de 12 Jours

SABERATOURS
11, rue des Pyramides 75001 Paris
tél 01 42 96 10 10
fax 01 42 96 18 77
saberatours@selectour.com

SEVAN VOYAGES
46, cours de la Liberté 69003 Lyon
tél 04 78 60 13 66
fax 04 78 60 92 26
sevan@selectour.com

WASTEELS VOYAGES
67, La Canebière 13001 Marseille
tél 04 95 09 30 60
fax 04 95 09 30 61
marseille@wasteels.fr

EREVAN
32-38, rue Hanrabédoutian Erevan
tél 52 55 55
fax 56 40 30
sbsbera@armmin.com

www.saberatours.fr

EN COLLABORATION
AVEC LA NOUVELLE
COMPAGNIE AERIEENNE

Armavia
Արմավիա

L' U. C. F. A. F.
sera présente
à la Fête du 10e arrondissement
sur le Canal Saint-Martin.
Dimanche 25 Septembre
avec son stand culturel
et ses dégustations arméniennes.

ԱՐԶԱԿՈՒՐԻԻ ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆԵՐ
« ՅԱՌԱՋ », ՄԱՏԵՆԱՄԱՐ

ԵՆՈՐԱԿԱԼԻԲ

ՕՐԵՐ ԵՒ ԺԱՄԵՐ	16€
ԵՆԱԶԱՆ ԵՆԱՀՆՈՒՐ	
ՆԱՀԱՆԶԸ ԱՌԱՆՑ ԵՐԿԻ	13€
ԲԱՑ ՏՈՍԱՐԸ	12€
ԿՐԱԿԸ ԿՈՂԳԻՍ	12€

« ՅԱՌԱՋ - 50 »
(Երախախոյ 50-ամեայ
նշանակութիւն)
19€

Դիւրի՝ « ՅԱՌԱՋ » ի:
Բարձրագոյն մակար. 6 Ե, համար դիւրի:

CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE

COMMUNIQUE

« Nous sommes Arméniens
et rien de ce qui est arménien
ne nous est étranger »

Aujourd'hui, plus que jamais les Arméniens du Djavakhh sont menacés :
— dans leur vie quotidienne,
— dans leur identité,
— dans leur avenir.

Isolés dans cette région historique de l'Arménie, ils ont besoin de nous. Nous, Arméniens de France, devons les aider!

Avec toutes les Croix de Secours arméniennes, la Croix Bleue des Arméniens de France lance un appel :

— Pour la création d'antennes médicales dans les villages isolés du Djavakhh,

— Pour la rénovation et l'équipement du Centre Culturel à Akhalkalak,

— Pour la préservation des structures identitaires (églises, écoles...) de cette région.

Seule la mobilisation urgente et efficace de la diaspora permettra la survie du Djavakhh.

Envoyez vos dons à :
**C.B.A.F. Djavakhh,
17 rue Bleue 75009 Paris**

BRATSCH

La Croix Bleue d'Issy-les-Moulineaux
Section DIROUHIE SERENGULIAN

présente
«BRATSCH»
25 ans ça s'fête

avec la participation
de la troupe de danse Yeraz
le Dimanche 2 Octobre à 15 heures
au PACI — 21 Avenue Victor Cresson
à Issy-les-Moulineaux

Venez nombreux pour fêter cet événement !
Réservations auprès de :

- Jacqueline : 01. 40. 95. 81. 33
- Alice : 01. 46. 42. 90. 68
- Magasins FNAC et Carrefour.

ՎԵՐԱՄԱՌՏ
RENTREE SCOLAIRE

Ա ՅՈՒԶԱՆԻԿԱՆ-ՄԱՐՏԻ
ՓԵՂԻՐ

ԿԻՐԱԿՐՕՐԻԱՑ ԳՐՈՑ
2005 - 2006 ՏԱՐԵՐԱՆԱ

Ս. Եովհաննէս Մարտիկի նկարչութիւն շարժարկը կը վերադառնայ իր հոգեհանգիստին, Ս. Եովհաննէս Մարտիկի նկարչութիւնը կը վերադառնայ իր հոգեհանգիստին, Ս. Եովհաննէս Մարտիկի նկարչութիւնը կը վերադառնայ իր հոգեհանգիստին:

Կը գաւառական հայրենի լեռն, պատմութիւն և զբոսանքական դիւրեւ:

Գարեջրագործը կը հարաւորին մահ: 9-30ին 12-30:

Կը հարաւորին ծաղիկները որ առաջ հոգեհանգիստին զաւակները մահաճեղքը, սակայն գարեջրագործը մահաճեղքը:

Մահաճեղքը կը վերադառնայ իր հոգեհանգիստին, Ս. Եովհաննէս Մարտիկի նկարչութիւնը կը վերադառնայ իր հոգեհանգիստին, Ս. Եովհաննէս Մարտիկի նկարչութիւնը կը վերադառնայ իր հոգեհանգիստին:

ՀԵՆԱ - 01. 43. 67. 03:

ԴԻՄԱՆ ՄԱՐՏԻ ՏԱՆԱԿԻ

ՎԱՐՈՑԱՆ ԿԱԶՄԻ

ՎԵՐԱՄԱՌՏ 2005 - 2006 ԳՐՈՑԱՆԱԿԱՆ ԵՐԱՐՏ

ՎԵՐԱՄԱՌՏ 2005 - 2006 ԳՐՈՑԱՆԱԿԱՆ ԵՐԱՐՏ

ՀԱՅԻՐԵՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ

ՀԱՅԻՐԵՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ

ՀԱՅԻՐԵՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ

ՀԱՅԻՐԵՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ

ՀԱՅԻՐԵՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ

ՀԱՅԻՐԵՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ

ՀԱՅԻՐԵՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ

ՀԱՅԻՐԵՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ

ՀԱՅԻՐԵՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ

ՀԱՅԻՐԵՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ

ՀԱՅԻՐԵՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ

ՀԱՅԻՐԵՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ

ՀԱՅԻՐԵՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ

ՀԱՅԻՐԵՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ

ՀԱՅԻՐԵՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ

ՀԱՅԻՐԵՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ

ՀԱՅԻՐԵՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ

ՀԱՅԻՐԵՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ

ՀԱՅԻՐԵՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ

ՀԱՅԻՐԵՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ

ՀԱՅԻՐԵՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ

ՀԱՅԻՐԵՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ

ՀԱՅԻՐԵՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ

ՀԱՅԻՐԵՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ

ՀԱՅԻՐԵՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ

ՀԱՅԻՐԵՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ

ՀԱՅԻՐԵՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ

ՀԱՅԻՐԵՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ

ՀԱՅԻՐԵՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ

ՀԱՅԻՐԵՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ ԿԱՐՏԻՆԱՆ

Ա. ԿԵՕԼՃԵԱՆ՝

«Օ. ՓԱՄՈՒԻ
ՃԵՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆԸ
ՊԼՏԻ Ե ԸՆԵՐ՝

Թուրք մամուլի ծանօթ անուններին «Փամ» օրաթերթը Սեպտ. 19ին թափան ծառայուն Տարցադրոյց մը հրատարակած է Ֆրանսահայ կազմակերպութիւններու խորհուրդին նախագահ Ալեքսի Կեօվեանին հետ, որպէս ձեռնարկութեան Ֆրանսայի կողմէ պատմապէս ճանաչումին դիտարկ գործիքներէ մէկը: Հարցադրոյցին արդիւնքն է Ֆրանսահայութեան նիւթով վիճաբարցն ալն ճանաչողորն որ Ուրաղը Սեպտ. 23ին պիտի սկսի Պոլսով մէջ:

Ա. Կեօվեան կենսագրական նակերն աղբիւրներէն հարց էր քաջարկ 17 տարեկանի Պոլսէն Փարիզ Նաւաստանի տղայանքին: Անոց գիտութիւն է, կըսէ Միլիթերան վարժարանի աշակերտներէն, որեւէ 1915ի իրականութեան տեղեկանքը որ ընձառն աղքատ է երկուս:

Համայնի կեանքին դարձաւ մասնակցութեան թուականը որ Նոյնի 1992ը երբ ՀԵՄԻ մէջ կարեւոր դեր կատարելու էր հրատարակ: Յետոյ, 1994ին երբ «Արշակ 24» կոմիտէ՝ եր կազմուի, մաս կը կազմէ անոր ղեկավարութեան:

Աղբաղանքի մասը Ֆրանսայի ճանաչումին ճանաչողութեան երկարատեւ, ընդհանրապէս աշխատանքին, Ա. Կեօվեան կատարելուն էր յայտնի որ ԱՄՆ-ն ալ այս առիթի կամ յայտնի տարի պիտի ընդունէ Ֆրանսահայութեան:

Թուրք լրագրողներ Փարիզէն Հալիպուս վերադարձող խառն, հարց կու տայ թէ հիշող է որ ձեռնարկութեան զարմ Սիկիւրէ Հայերեն ճանաչող արաբական լաւագ աղբիւրն էր: Ա. Կեօվեան կը պատասխանէ: «Ֆրանսայի ու ԱՄՆ-ու գաղութներում պայտարդ տարբեր շատ լուսնի կը նախան: Որպէս Կալիպուս շատ այն մարդըց վիճակաւ շատ-շատ մարդէն իրեն տացած պատկաններ: Են: Ոչ Ֆրանսայի, ոչ ալ ԱՄՆ-ու մէջ միմայն Հայկական դատան պարտաւորութեան մարդ իրնայ Կալիպուսներին վարի»:

Աղբաղանքի Ֆրանսայի կէս միւլիոն ժող ճանաչութեան թիւին, լրագրողներն կը փորձէ արտադրանքները շարունակել արտադրող ուղղութեան: Իրեն թէ աղբիւրը կը խոստան արդ Կալիպուսին: Անոր ճանաչողութեան արժեքներն ու անտեսող էր խոստան արտադրող կըլլայի: Կէս ժող թիւը զուր չէր, ահա, ահա, ոչ մէկ օրէնք էր: Գրաւ զարգացող ժողովուրդն էր: «Սովիտ Ֆրանսայի ճանաչողութեան ղեկավար խոստան իմ փառքը կը նշանակէ: Եր պատասխանէ Ա. Կեօվեան: «Մեծ տարիք ընդունի տղան կամքը Բաւաստան տարի աշխատանքով: Այս ալ Ժողովի կը խոստան իր պատկան իր պատկան ու թէ ձեռնարկութեան Սիկիւրէ գործիքն ճանաչող գաղտի մը վերադարձ է:

Որպէս վերջին լաւագ, լրագրողներն կը ինչ Հայաստանի Փարիզին հետ լրագրած վիճակին պայմանաւորով Հայաստանի պայմանաւոր Բաւաստանի մասին կը ծածկէ: Սիկիւրէ: Մասնաւոր իր քաջարկ, անտեսողը իր զարգացող: Ա. Կեօվեան կը պատասխանէ թէ Սիկիւրէ իր կեանքը արդէն Հայաստանի քաղաքականութեան մարդ: Եր իրենք անկախ է եր կիս-թիւրք: Իր ապագայութեան ան է որ լրագրող կացութեան շահագործողը իրենք է:

Յետոյ ինք կըլլայի միւլիոնը 0. Ժող:

ՀԻՄՆԱԿԻՐ ԴԱՒԱՐԵ ՄԻՍԱԿԵԱՆ (1884 - 1957)

Fondateur SCHAVAGHE HESSAKIAN

ՀԱՅԳԱԿԱՆ
ՀԱՎԱՏ

ՎԱՐՁԱՊԵՏԻՆ ՈՒ ԱՐՏԱԲԻՆ
ԳՈՐԽԵՐՈՒ ՆԱԽԱՐԱՐԻՆ
ԱՄՆ-ՈՒ ՀԱՆԿԻՊՈՒՆԵՐԸ

Վարչապետ Ա. Մարգարեան ՄԱԿ-ի 60ամեակի նուագընթացին զուգահեռ Նիւ Եորքի մէջ շարք մը ճանդարձներ ունեցած է միջազգային կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներու, պետական ղեկավարներու հետ: Այս վերջիններէն էր Իրանի նախարար Մ. Աւէշեհեմեշի: Երբ, հետ ճանդարձներ Ա. Մարգարեան յատկապէս ընտան է թէ Հայաստանի անկախութեան հարցը Իրանի Հաստատարութեան զարգացումներէն ձեւաւ դեր կատարած է Հարաւային Կովկասի մէջ կարգաւորական պայմանաւորի տեսանկիւնէն եւ թէ կարեւոր է որ այդ զարգացումներէն շարունակուի: Իրանի նախարարն ալ նշած է թէ գրաւորներով, յատկապէս Հայաստանի հետ բարեկարգութեան յարաբերութիւններու պարզացումը արդիւնք է իրենց զարգացումն ուղեկի, սեւ ալ կարեւոր նկատած է արեւմտահայ կեանքի ծրարներուն հետ: Երբեք կըլլայ իրականութեան:

Վարչապետը Հայաստանի կողմէ ստորագրած է «Հիւսիսային անարհիւրեաններ վերջ տալ» միջազգային պայմանագիր: Ճանդարձում անցնող ԻՆՏԵՐՆԱՅԻՆ գործարքի անօրէնքին հետ:

Սեպտեմբեր 16ի երեկոյան ՄԱԿ-ի ամպիտէրն էր երկուսի Ա. Մարգարեան կանդիդատուրը Հայաստանի Տեղապետը ստորագրելու հարցը: Հայաստանի պարտաւորութիւնները կատարելու, շրջանի ապահովութեան, կայունութեան հարցերուն, հակառակութիւններուն եւ անոնց կարգին Կարգաւոր շարքին խաղող կարգաւորման հոլովոյթին, շրջանին գործակցութեան դէմ ցցուած խոչընդոտներուն, եւն:

Իր կարգին Արտաքին գործերու նախարար Ա. Սիւլեյմանեան խոստանալով մէջ կարգ մը ճանդարձներ անցնող է, ինչպէս իր պատկան էր Երկրորդի տարեկան գործերու: Նախարարներն ձեռնարկով, Անկէտ Սեպտ. 16ին, Պէրիս ինքնաշարժով եւ Միւլիոն խոստանալով նախարարներն Սիկիւրէ մասին հետ:

ժողով պարզապէս: Այս, հետաքրքրական անձնատուութեան է ան, լաւ գործ մը որ արտադրանքները գործառնութեան պատման է Հայերեն: Երբեք թիւ Նիւ Եորքի տեղին էր, որպէս խաղող թիւներն իրաւ է: «Իրանի կեանքին հետաքրքրական ու մէկ կողմ անկախ ըլլալով միմայն արտադրողը պիտի էր թեք: Իր պատկան էր Երկրորդի տարեկան գործերուն: Ինչեւ անգամ մը նշած է արդիւնք»:

Լրագրողներն Ա. Կեօվեանի մասին յայտնի գործարքը ապա: ճանաչողութեան է թէ իրեն անձնատու Հայոց մը հարց դրած է: «Կարեւորութեան կարգով ժողով ճանաչողութեան գրեթէ իրաւ է Ա. Կեօվեանը»: Խոսակցող անկախութեան կը պատասխանէ: «Սեպտեմբեր»:

ՕՐՈՒՄԱՆ ՄԻՋԱԶԳՈՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐԸ

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻՆ ԵՏԳ
ՇՈՊԹ ԿԱՅՈՒԹԻՒՆ

ԵՐԿՈՒ ԿՈՒՍԱՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐՆ ԱՎ
ՊԱՐՏՈՒԵԱՆ

Հայաստան Տարցադրոյցներու նախաձեռնութիւններուն, հարկ է հաստատել որ Անկախ Մերքէին զբիւրանան — գեղեցիկ տես կատարութիւն (ԱՅ. ՏԵ. ԻՆ.) շարք, ալն Նախարար յատկապէս Կարիպուս: Հարցադրոյցը միւլիոն 45ի կը հարցնէր տասնապէս ծանրեր միւլիոն 35ի: Հարցն հարցն էր, երբեքներն մէջ երկու կատարութիւններն (ԵՐԿՈՒ, ՄԵՐԿԵ) ոչ միմայն ոչ մէկ յարցն է, ալն կարելի է թեյ թէ երկուսն ալ պարտաւորան էր, թանք յարցադրող ընտան իրանի լաւագ: Ա. Մերքէ 225 տարու իր կը ձեւ Երեւանի 222, ուրեմն ոչ մէկ կըլլայ ղեկավարը երկուսն էր հարցնալով մըն ալ հարցնալով ինչ թիւրք: Հայաստանի ղեկավարութեան, Երեւանի արդէն ինչ ղեկավար ղեկի իր արդիւնքն էր յայտարարած է որ ինչ կը կազմէ խոստանալով մըն ալ ճանաչումով:

Գեղեցիկ պարզած պարիքը արտադրութեան մըն ալ կը նկատուի Ֆրանսայի ալն ճանաչողութեան արդ Կալիպուսին մըն ալ կը պատմանէ պատմականութեան հետեւին (Մարգարէ) ղեկավարութեան:

Կիւրեղայանի մէջ (Սեպտ. 19) միւլիոններէն հարցն իր, երկու հարցն: Փարիզի ՏԵԼԵՎԻԶԻՆԻԱՆ (Մարգարէ) ղեկավարութեան խոստանալով որ կը ղեկավարի Անկախ:

ՈՂՋՈՒՆ ԶԱՆԱՅԻՆ 80ԱՄԵԱԿԻՆ

Chère Arpik,

En cette période de quatre-vingtième anniversaire de Haratch, je tiens à vous témoigner toute ma solidarité et à vous remercier, vous et votre équipe, pour le très important travail que vous réalisez avec sérieux, rigueur et professionnalisme.

Comme tout militant, je ne puis que me féliciter pour le maintien et le développement des valeurs que vous défendez et dans ce cadre, la préservation de l'identité arménienne en diaspora, ainsi que du présent et de l'avenir de l'Arménie sont particulièrement à souligner.

Depuis 1925, votre journal participe à la vie de la communauté arménienne de France et en constitue sans aucun doute la mémoire, mais aussi et surtout la référence. Cela, on le comprend d'autant plus, lorsque dans d'autres pays de la diaspora ou bien en Arménie, le quotidien le plus cité s'appelle Haratch et que ce sont vos articles ou éditoriaux comme auparavant ceux de Ch. qui fournissent les éléments liés à l'Arménie et à l'état d'esprit dont il faut tenir compte pour le passé, le présent et l'avenir du peuple arménien.

Je me permets aussi de vous redire

mon admiration pour votre engagement et pour les idées que vous défendez. Femme de conviction, appuyée d'une journaliste de grand talent et de conviction aussi, vous ne ménagez pas votre peine dès qu'il s'agit des intérêts supérieurs de notre peuple.

Enfin, je vous confirme tout notre respect à Europe de la Mémoire pour le travail que Haratch réalise au service de la mémoire et de l'histoire et j'espère que pendant encore de très longues années, cette très importante mission pourra se continuer. Sachez que nous serons toujours à vos côtés, pour que vive longtemps Haratch et continue à constituer ce point, ce lieu indispensable de fierté pour tous.

Dans l'attente du plaisir de renouer à une toute prochaine occasion, et en vous renouvelant mes félicitations, je vous prie de croire, Chère Arpik, à l'assurance de mes sentiments très fidèles et amicaux.

Merci pour tout.

Europe de la Mémoire
Le Président
ALEXIS GOVCYAN
Paris, le 18 septembre

(Զար. Ա. Էջեմ)

տուրի գիտած է Սեպուհեթը 18ին, երես-
փոխանական առաջին բնութագրերը
Համար, նախագահ Բաղդասը իր գրե-
նակութիւնը յայտնում է որ Նախագահ
Քաղաքականութեան ապագայի գործըն-
կերը իր մասնակցութեամբ բերած է:

սերտութեամբ է: Դառնում էր իր շնորհ
մը ստեղծութեանը, վրայ: Էջեմի ճակ-
տը բարեբանը կրած է:

Ինձնական էր Ֆիլմը, Սեպուհ 18ին,
ապագայի գործը Մերտալային մէջ, ուր
Էջեմը ալ որոշեց այդպէս ոչ փայտեղի,
ոչ ալ խախտող են ճիշդագոյն ընտ-
րուցան: Սեպուհը իր խորհի նաեւ յա-
ջորդէ Բոնապարտէն, որպէս ճակագր, թէ-
ւ առաջին քայլն է թէ նման ճարտ. է:

ՅՈՒՍԵՖ ԷՄԻՆԵՆԻ Ծրարներով
ստորագրել է (Նաեւ ճիւղաւորի պիտո-
տուն) որ Մեծամեծ անուն Բոնապարտէ
մը շահած է Եւրոպայի թարգմանչի
պարգևը՝ 75 միլիոն 888-514 Եւրո, ինչ
որ Համապատասխան է 62 զարկով
ՍՄԻՔ-ին: Բոնապարտէ գործադրել է,
նաեւ զաւակներն մէջը՝ Խալիմ: Սեպու-
հականին պէս յաջորդ առաւորը՝ Սեպու-
հ 17ին, Մեծամեծ գայած է նոյն սրճա-
րանը, կայանային գիտած եւ գիրքի
թիւնում մը ունեցած Կոթիւնային Նոս,
որ ուրախ է եւ չի նախանձիր:

ՇԱՐՈՆ ԵՒ ՊԳՊԱ Նահապետ մը պի-
տի ունենան Հոկտեմբեր 2ին Նի. Եւրոպ
մէջ: Սեպուհ Նահապետ մը իր Կոթիւն-
նան Գաղաթի պարգևում է ի վեր:

ԷՄԻՆԵՆԻ (Գլխավոր) Նարաթ Բէ-
լաթի Քաղաքական մէջ ունեցած մը
գործուած է Սեպուհ 16ին, որու Նեո-
տանքով մէջ մեծեղալ է 22 իրաւորներ
կան: Հարիւրի սպանութեան ի վեր 12րդ

ՏՕՆ
ԱՆՈՒՆԱՆԱԿՈՅՈՒԹԵԱՆ

CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE

COMMUNIQUE

«Nous sommes Arméniens
et rien de ce qui est arménien
ne nous est étranger»
Aujourd'hui, plus que jamais les
Arméniens du Djavakhk sont menacés:
— dans leur vie quotidienne,
— dans leur identité,
— dans leur avenir.

Isolés dans cette région historique de
l'Arménie, ils ont besoin de nous. Nous,
Arméniens de France, devons les aider
Avec toutes les Croix de Secours ar-
méniennes, la Croix Bleue des Armé-
niens de France lance un appel:
— Pour la création d'antennes mé-
dicales dans les villages isolés du Dja-
vakhk,
— Pour la rénovation et l'équipe-
ment du Centre Culturel à Akhalkalaki,
— Pour la préservation des structu-
res identitaires (églises, écoles...) de
cette région.

Seule la mobilisation urgente et ef-
ficace de la diaspora permettra la sur-
vie du Djavakhk.

Envoyez vos dons à:
C.B.A.F. Djavakhk,
17 rue Bleue 75009 Paris

BRATSCH

La Croix Bleue d'Issy-les-Moulineaux
Section DIROUHIE SERENULIAN
présente

«BRATSCH»
25 ans ça s'fête»
avec la participation
de la troupe de danse Y e r a z
le Dimanche 2 Octobre à 15 heures
au PACI — 25 Avenue Victor Cresson
à Issy-les-Moulineaux
Venez nombreux pour fêter cet évé-
nement!
Réservations auprès de:
— Jacqueline: 01. 40. 95. 81. 33
— Alice: 01. 46. 42. 90. 68
— Magasins FNAC et Carrefour.

ՎԵՐԱՄԱՆՈՒՄ
RENTREE SCOLAIRE

Ա ՅՈՒՆԱՆԻՒՄ-ՄԿՐՏՈՒ
ՓԱՐԴՁ

ԿՐԻՒՎԿՆՈՐԵԱՅ ԳՊՐՈՑ
2005 - 2006 ՏԱՐԵՐՁԱՆ

Ս. Յուզիսեյ Սկրիպնի Մայր Տանոր
Կրթական Կոնցերտը իր վերսկի Կրթ-
ի, Հոկտեմբեր 2ին, Սեպուհեթական
Կրթական մէջ (15 ռու. Ժամանակ, Գա-
րիկ 8րդ):
Կր զաւանդուի Նախնի լիւրի,
պատմութեան եւ բնութեան գիտ-
ութեան:
Դասընթացները իր կատարելի մօր
9-30է. 12-30:
Կր Նախնի ծնողները որ առա-
նորդեն իրենց զաւակները մասնա-
կիւր տնի զաւանդութեան:
Մանրամասնութեան եւ արժանա-
թիւնը Համար գիտել Մայր Տանորի Կ-
կատարան կամ Տեղեկաց Յանձնարար-
ի,
Հեռ. - 01. 43. 59. 67. 03:

ԴԻՒՆԱՆ ՄԱՅՐ ՏԱՆՈՐ

ՎԱՐՁՅ ԽԱՐԻ

ՎԻԵՆՆԱ «ՄԵՌԱՅ» ՄԱՍՆԱՅԻՒՄ
2005 - 2006 Գարնակային Երեւան
ՎԻԵՆՆԱ Նոր Մշակութի Տան մէջ
9 rue du Cirque
Հայերենի դասընթացի իր սկի-
ն Շաբաթ Սեպտեմբեր 24,
ժամը 14 - 17
• 5-8 տարեկան - Հայերեն լիւրի եւ պար
• 9 - 13 տարեկան - Հայերեն լիւրի, պար
եւ թատեր
• Միջնակարգ - Հայագիտութեան զա-
ւանդութեան
• Հայերենի ճիշտութեան պարտաւորութիւն
Գաղաթիւի Համար:
... .. Ն Ա Ր Ա Ջ
Հայերեն Համակարգչային դասընթաց:

MAISON ARMENIENNE
DE LA JEUNESSE ET DE LA CULTURE
Foire Internationale de Marseille
23 SEPTEMBRE — 3 OCTOBRE
Parc Chanot
PAVILLON ARMENIE
Palais des Congrès — Niveau 1
JOURNEE OFFICIELLE DE L'ARMENIE
Vendredi 30 septembre
12h : Accueil à l'entrée principale
15h : Projection de Films
18h30 : Animation avec orchestre

BRUXELLES - 22-23 SEPTEMBRE 2005
LA FEDERATION
EURO ARMENIENNE ORGANISE
JEUDI 22 SEPTEMBRE — PARLEMENT EUROPEEN
CONFERENCE :
«DECEMBRE 2004 — OCTOBRE 2005: LA TURQUIE A-T-ELLE CHANGE ?»
VENDREDI 23 SEPTEMBRE —
MAISON DES ASSOCIATIONS INTERNATIONALES
RENCONTRES CONSULTATIVES
DES ARMÉNIENS D'EUROPE :
«LES ARMÉNIENS D'EUROPE FACE AUX ENJEUX ACTUELS
DE LA CONSTRUCTION EUROPEENNE»
OUVERTURE AU PUBLIC — PARTICIPATION GRATUITE

ԱՆԻՆՈՒՄ
ԱՆԻՆՈՒՄ - ՍՈՒՐԲ ԳՈՐԴ
Եկեղեցու անուանադրուի տանին
առթիւ Կրթիկ, Սեպտեմբեր 25ին տեղի
կունենալ յատուկ Նահապետութեան:
Պատարագ՝ Ժամը 10ին,
Մատարագութեան արարողութեան ժա-
մը 11-45ին:
Կր պատարագ եւ կը քարոզէ Նախնի
Հոյժի:
ՇԱՀԱՆԱՆ ՔՆԵՆՆԱ ՏԵՐԵՆՆԱ
U.C.F.A.F.
COMITE DE PARIS — ILE-DE-FRANCE
A quelques jours de l'ouverture des
négociations pour l'adhésion de la
Turquie à l'Union Européenne
L'U.C.F.A.F. PARIS — ILE-DE-FRANCE
vous invite à une conférence - débat
La Turquie Dans l'Europe?
Avec la participation de
Alexis GOVCYAN
Président de l'Europe de la Mémoire
ARA TORANIAN -
Président du C.C.A.F.
Edmond YANEKIAN -
Secrétaire National de l'U.C.F.A.F.
Jeudi 29 septembre à 20h30
au Centre Culturel et Artistique
Arménien
6 Cité du Wauxhall 75010 Paris —
Métro : République
— Entrée libre —
U.C.F.A.F. : www.ucfaf.com

L' U . C . F . A . F .
sera présente
à la Fête du 10e arrondissement
sur le Canal Saint-Martin.
Dimanche 25 Septembre
avec son stand culturel
et ses dégustations arméniennes.
Informations
artistiques
GERARD BEDANIAN
Sculptures
Exposition du 20 septembre au 22
octobre; Hall de la Médiathèque Louis-
Aragon, 2 avenue Gabriel-Péri, Bagneux.

Եւրոպական Միութեան ղեկավարները
համաձայնութեան եկած են, Սեպտ. 19-

ՈՐՈՒԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐԸ

ԱՆԳԼԻՈՅ ԳԼԽԱԻՈՐ
ՄՏԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆԸ՝
ԹՈՒՐԳԻՈՅ
ԱՆԴԱՄԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

[illegible]

Անի պարզապէս մէջ, ու մէկ քիւ-
րակ հզօրութիւն է քանի՜ «որդու տու կար-
կի» քաւակի անտօրէն է այս նամակա-
նութեան մէջ, որ «Նակոյս յայտարարու-
թիւնն է՝ որպէսզան է Թուրքիոյ ի պա-
ստախան տուր կեղտակոյր նամակախո-
թեան, Մալիքի, կոր մաշակի ընդ
տանիս փաստաթուղթը ստարակարմ
տն յաւերտու մը կցած էր հզօրութիւն նա-
մար թէ ի նմանցը կիպտէն Հանրա-
պետութիւնը: Մնաց որ, կը չարտան-
գէ նաեւ իր նախահանգիտներն ու օղա-
կալաններն ալ արդիւնէ կիպտական նաեւ
րութն է, օղախանքուն:

[illegible]

Անդկացիք հրաժարած են նաեւ հրաշ-
քելէ աւանդակար, վեհաժողովը Հոկտեմ-
բերին, խոստովելու համար անհաճո-
հարցքի ծեծելէ եւ զայն փոխարինած ե-
տեղեկատուական ժողովով մը Հոկտ. 27-
ին եւ 28ին, Լոնդոնէ մտաւ:

Р. У. Г. П. С. О. 2. 0. 4

ՖԻՆԱՆՍԱՅԻ գործադուրկներու կացութիւնը պիտի դժուարանայ, երբ յաջորդաբար առաջարկուած աշխատանքին մեծեկն ընտանիքներու հետ յարաբերուին:

մբ պատճառ կ'ըլլայ որ 20% զեղչուի նը-
պաստը, երկրորդ մերժումին՝ 50% նուա-
զում կ'ըլլայ եւ երրորդ մերժումին մը լու-
րորովին կը ֆնչուի: Այս որոշումը թաւ-
կան մեծ աղմուկ հանած է գործազուրկե-
րուն մօտ:

ՏՈՃԵՆԻՏ էձ, Սպանիայի 2019 թրցառած է զստապատերձիքից և5 տարեկան, որոնք արատաստանում են Ուելսի խոտի խոտրեկներին(Մայլոյի) որդի Տեյնիայի(Բոլդ)։ Ուելսից օդի, բոլորի ախտաբանում են որ յանդարդ են, ինչ որ ահաբեկում էր, որդիայի էլեկտրոնիկան տեխնիկար, որ խոտապատերձիքն էր խոտրեկ պատանով, արդարացի է։ Արատաստաններն 12ր Ուելսի են, երեքն ալ Պրեզի են զատանում արատաստանի խոտի կը երեզ օդի։ Տիշեն որ Մայլոյ 13ին 13ին գիշեր, գիշեայ խոտի բարձրակազ էր Ուելսից բաժնի օրայ ե ուղարկ արձակում 23 օրոքարարներ, որ արատաստանում էին որդի ախտապալու։ Ուտոպատան էրին խոտի խոտի գլու չուն ինկապատեր, քանի ճանախ էր արձակում եր կեղերեկի քանոնի որդի։

[illegible]

ՉԻՋՈՒՄԸ ՏՔԷ կայսեր՝Բիշեք, ասիկ քաղաքը չարեանք է եւ անտեսանելի էր կը բարձրանար: Յանոն ասարկելու լինեմ, զիս վաշտարկ, որաւորեւ իշխանութեան եւ զիսկի թաղապարօքեր ստեղծան եւ զիսկի թէ անտէր եւ անտեսանելիութուն չեմ մտայ ցալտանխառնութիւնը, կիւրքարութիւնը թիջիլիս եր զի թէ (Սիւսու) 200 միլիթրէ խոր ցալտանք (Սաղաթի քիլո) շուրջ քիլոմետր (Սիւսու) քիլոմետր խոր ցալտանք թիջիլիս եւ զիսկի եւ թիջիլիս եւ թիջիլիս, այ ոչոյ ցալտանքի՛նքը եր ցալտանք: Սիւսուի՛նքը 1350 միլ զիսկի բնաւոր անտէր խորանք է եւ կրկն խորաքարան եւ անտեսանելի է շուրջ արբեր (անտես) կարգը (շաւաղ): Ուրք տաւան եւ թէ ի՞նչ խնայեալ ցալտանք: Եւ ինչ ցալտանք անտես տարան եւ: Չաւաղիսկը եր ժողովի եւ անշխալ զ ծծեմ: Երկրեմ զիսկի զ արդիւն «զիսկ» անտեսանելի արդիւն:

ՄՈՍԿՈՒԱՅԻՆ հիւանդանոցի մը մէջ
Սեպտեմբեր 18ին իր մահկանացուն կնքած
է ուսական լրագրութեան մեծ ղեմբե-
րէն՝ Էդոր Եակովլեւ, 76 տարեկանին
Գործօն ղեր խաղացած է Պրեստորովայի
Էրմանին, պայքարած է գրաքննութեան

ՅՐԱՆՈՍԱՅԻՆ մամուլի պատուով ՀԱՎԱԿՈՒԹՅԱՆ ԴԱՐՈՒՄԸ (Օ. Ժ. ՏԷ.) կու տայ ՎԵՐԱԴՈՒՄ ԲԻՆԵՐԸ, որոնցմէ կը ստորագրուի որ դրուխթը կը Հանձնի ինչու ԵՖԻԻԻ: ասոր Յիկաւո Մոնտէշ առաջ կու դադ, յարկաւ: ԵՄ ԻՅԷ իմաստ 8-000 օրինակ կըրնանու-
ցած է, Մոնտը՝ 13-000: Լիպեռաւիմը՝
14-000:

Քուրդերը հանդիսանում էին հայտնի ժողովուրդներից մեկը։ Քուրդերը հայտնի էին նաև իրենց անհամբար և անկողմնակա լինելով։ Քուրդերը հայտնի էին նաև իրենց անհամբար և անկողմնակա լինելով։ Քուրդերը հայտնի էին նաև իրենց անհամբար և անկողմնակա լինելով։

Սնագրաբերը 20ի նիստին ոչ մէկ վճիռ արձակուած է. գտարարը 4ը սպասէ Պէր-
սի եւ Յորդիթի զատարաններուն լանձ-
նուած երկու նոր Թղթաճարաններուն,
անոնցմով ալ բոլոր յայտնուած է նոյն
անձինք, ցիղղալաճողական արտայայտու-
թիւններուն դէմ:

Կը սպասուի որ դատաւարութիւնը եզ-
րակացութեան յանդի մինչեւ տարեկընդ-
Փերինչէի կուսակցութիւնը լուսանց-
բայիկն զոյգութիւն մը ունի թուրքիոյ մէջ-
ուր խորհրդարանական վերջին ընտրու-
թեան 0,51% արդիւնք ձեռք ձգած էր:

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ
ՊԱՐԱԳԱՅԻՆ

ԱՄՆ-ում Հայկական Համագործակցության կենտրոնը 24 հոկտեմբերի կարգիքով տասն չորս հայապաշտպանների հետ միասին հանդիպել է Կոնգրեսի Պալատի Կոմիտեի 40%-ից անցին բաժնի ղեկավար Կոմիտեի նախագահ Գրեգորի Բլեյքմորի հետ։

Փորձադիմները լայն համեմատու-
թեամբ չափ են թէ Դարպարաի մէջ
ներկայի իրավիճակը ներկայ տանի
դաճադնութի եւ թէ հակամարտութիւնը
չափ համաձայնէ կը յաղթի "կիպրոսա-
ցում"ի կայունութեան: Անոնքն ոչ մէկը
կարծիք յայտնած է թէ Դարպարաը Աղը-
քնեանի կողմի մէջ կ'աճայ որպէս ինը-
նասնամի միարտ.՝ 20%-ը ստացադան կը տես-
նէ անհախադումով, կամ Հայաստանի մի-
ջնոցմով:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀԱՎԱՏ

**ԷՄԻՐԱԼ ՆԻՇԱՆՆԵՐԱԿԱՐԵՐԻ
ԱՅՏՆԱԾ**

Զարթոյե խէրք՝ Եկել Սուլթան Մո-
սաւմէն ալ Բազմէի որ արարական մը-
շակալիկ օրերուն առթիւ ներսան կը
գտնուէր, Սեպտ. 20ին այցելած է Յե-
րուսաղէմ, Սուրբ. աշխարհ, յուսարձանը:

RATCH

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE FONDE EN 1925

DIRECTRICE : ARPİK MISSAKIAN

83, RUE D'HAUTEVILLE — 75010 PARIS

TEL. : 01 47 70 86 60 — FAX : 01 48 00 06 70

COURRIEL (E-MAIL) : jharatch@aol.com

ԲԱՆԺԱՆՆՈՐԴԱՆՔԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ֆրանսիա : Տար. 250 կնոջ — Վեցամսեայ : 135 կնոջ

Արտասահման : Տար. 300 եւրո (Ամէնօրեայ առափութ

270 երօ (Շարքարկան առաքում) — Հատր : 1,20 երօ

C.C.P. PARIS 15069-82 E

ՀԱՅԿԱԿԱՆ
ԵՒ ՅՈՒՆԱԿԱՆ
ՎԱԳՃՅՆԵՐՈՒՆ ԴԱՏՃ
ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԱՏԵԱՆԻՆ
ԱՌՉԵԻ

Պալատյ Ս. Փրկիչ Հիւանդանոցին և
Ֆէնէրի թոնակաւ լիւթին Վազգէններու
կողմէ Եւրոպայի մարզկաշին իրաւունք
ունեցող տարեկան առկա քանակ զատ
տակի ռուսներէ Ե Սեպտ. 20ին. վազգէն
ները Քուրդիաւ թարգմանած են Լոյս
նի զաւանկըր թոնարարելով, քանի ու
րի քաղաքացիներուն տարի վերաբերու
թոյց իտ տայ: Այլ Հինով թողքա
կաններ պահանջած են որ պետութեա
կողմէ իրենցին խուռա կալուածները վե
րադարձուին:

Բնակավայրից հեռավորությունը փաստաթղթերով հաստատվում է որ խնդրելու տարեկան վարկերի 1940-60- թվաթվից հաջորդաբար կամ կարողանա ելնուած Նախարար թիվներով, օպերայ 1990թվից տարբեր ժամանակներում 1974 թվականի վերջերս մինչ որոշումի հիմնովել վարկական գումարի փոխանցել է ցանկերը որոշում է պատճառաբանելով թե թվադրամարտը արդյալն պայմանական թիվով պարտադրվել է Փաստաբաններ չկանա եւ որ վարկերից այս որոշումը Դատախազի համարվալով Երկու եւ վարկերից համար որոշում 500 տարի դրոշմից պահելի եւ որ հաստատվելու չեն։

Թրքական կողմը իր պատահանդակալի մեջ մեջ տեղ տալով է Վազգեն Բաբայանին՝ ինչպես վերին բարեփոխումներուն, պարզելով այլ թէ փոքրահատուկիսն վազգեն Բաբայանը 1936թ-ի ի վեր անշարժ կայուած սեփականատէր չեն կենար ցլլալ։ Մասնաւորապէս իր պէ Թուականին նոյն փոքրիկին իրենց ունեցած կայուածներուն մասին յայտարարաբար պահանջուած է եւ քան իսկ անիկ ետք նոր կայուածի տիրաւայտ իրաւունք չի արժէր իրենց։

Վէհէն նիւթ է նաեւ Երկու փոքրամասն
նու. թիւներէն խլուած է կալուածներուն
թիւը։ Վարձեցներու փաստաւարանները պիճ
զգու էն որ առ յի թիւը պետութեան ընդուն
նամէն շատ աւելին է։ Փոքրամասններ
թեան իրաւունքներու մասնագէտ փա
տարան Մ. Էնտոնի պրոպոզանքներուն հա
մաճան, պետութիւնը փոքրամասն
թիւն 160 վարձեցներէ 1974էն է վեր 257
կալուած դրաւած է, մինչ արտուած թիւ
900 է միայն։

Տնէրէր Յունաց պատրիարքին խորհրդով
զական փառաբանարք Բ. Հաթիւնյան ալ ալ
սոսն է թէ փառքներու արտփոխում
օրհանգիծը ներխալն Նորհրդարանին
սովորաբար է փայտ է ևւ ճեղք ներխալն
ւած ձեռով ընդունուի, երբպական Մր
ուիկան կողմէ րուտ, հակադեղծութեան
Թիքախ կրղայ: Անհրապէս նկատուի
է զրուտան րորք կարտածներուն վերա
դարձը, հակառակ դարադախին Մարդկ
ին իրաւունքներու երեզպախն ստան
նալն առին Հարիւրաւոր դասեր նախ
տնտնուն:

ծաղիկեպսակ զետեղած ու յարդանք մա-
րապանդամ բոճկոք: Կատարակէ:

Ռ. Քոչարեանի 2002ին Շարժի աշխույժացած փախուցիկ յարթունքի թիվները մասին Շէյխը մեծ գործը նստյութեան արտայայտում է, քանի որ փախուցիկ Ա. Մարգարեանին հետ ունեցած տեսակցութեան որոշում է գործադրած անտեսելուն՝ զատ մշակութային գիտական, գրատարական գործակալութեան՝ նման տեսակցութեան համաձայնութիւնը, զոյցացած է արարական մասնաշրջանի մը կեդրոն հիմնադր երեւան մէջ. Շէյխը պատրաստակամութիւն յայտնում է նմ. Թաւադի Հայ Թիւթիւնը.

ՌԻԱՏԻ մէջ (Սաուտի Արարիւ) եմ
նիթ մը եւ Սաուտի մը սուրով գլխու
ւած են Սեպտ. 21ին: Կոռջ մը առեւա
գումին եւ բռնարարումին համար դատ
ւարտուած էին: Այս գլխատումներ
թիւը 66ի հասած է ըստ պաշտօնակ
յա յարարութիւններու:

... ..

ՏՕՆ
ԱՆՈՒԱՆԱԿՈՉՈՒԹԱՆ

ԱՐԱՐԱՍ Ի. ՄԱՋԱՐԱՆԻ

Արեւմտեան Կարապաչ Սուրբ Խաչ եկեղեցւոյ անուանակոչութեան տանգարարութիւնը այս Կիրակի, Սեպտեմբեր 25ին:

Առաւօտեան ժամը 10-30ին, եկեղեցւոյ մէջ ունեւի պատարագ կը մատուցանեն Արեւմտեան Եւրոպայի Հայոց Կաթողիկոս Գառնիբեկ Բ. Առաքելոյ Հայոց Փարիզի ԳԻՒՏ ԱՐԲ. ՆԱԳԱՋԵՆԸ:

Գառնիբեկ առաքելը տեղի Կոնստանդնուպոլսեան պատկերային Կոնստանդնուպոլսեան հայտնի եկեղեցւոյ համարեցեալ հոգեւոր հովիւներէն, բարեգործներէն եւ երեսփոխաններէն հռչակներէն ի հանդէս, ժամանորայն կէտեղեցւոյ խորոշ անդադնաւ հոգեւոր հովիւ Սեպուղ Մ. Բեկի. ժամկիստեմէ:

Ժամը 13ին, Արեւմտեան Կարապաչի Կոնստանդնուպոլսեան Կաթողիկոս Գառնիբեկ Բ. Առաքելը, որն առիթ հաւ մը, որուն ջերմօրէն հրաւիրուած են բոլոր հասաւորեալները:

ՄԱՐԱԿԵԼ

ՍԵՆ ԼՈՒ - ՍՈՒԻՐ ԳԵՌԳ

Եկեղեցւոյ անուանակոչութեան տանին առիթէ Կիրակի, Սեպտեմբեր 25ին տեղի Կոնստանդնուպոլսեան Կաթողիկոս Գառնիբեկ Բ. Առաքելը, որն առիթ հաւ մը, որուն ջերմօրէն հրաւիրուած են բոլոր հասաւորեալները:

Գառնիբեկ Բ. Առաքելը, որն առիթ հաւ մը, որուն ջերմօրէն հրաւիրուած են բոլոր հասաւորեալները:

Կր զատարագէ կը կը քարոզէ հոգեւոր հովիւ:

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

ՄԱՐԱԿԵԼ

ՍՐԲՈՆ ԲԱՐԳՍԱՆԱՅԱՏ

ՄԱՐԻ ԵՆԵՆԵՏԻ

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կիրակի, 2005 թ. Կոնստանդնուպոլսեան Կաթողիկոս Գառնիբեկ Բ. Առաքելը, որն առիթ հաւ մը, որուն ջերմօրէն հրաւիրուած են բոլոր հասաւորեալները:

Գառնիբեկ Բ. Առաքելը, որն առիթ հաւ մը, որուն ջերմօրէն հրաւիրուած են բոլոր հասաւորեալները:

Կր զատարագէ կը կը քարոզէ հոգեւոր հովիւ:

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

Ս. ՅՈՒՆԱՆԻՔԱՄԿՈՏԻՔ ՓԱՌԻՋ

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ
Ս. ՅՈՒՆԱՆԻՔԱՄԿՈՏԻՔ ՓԱՌԻՋ
Ս. ՅՈՒՆԱՆԻՔԱՄԿՈՏԻՔ ՓԱՌԻՋ
Ս. ՅՈՒՆԱՆԻՔԱՄԿՈՏԻՔ ՓԱՌԻՋ

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՂՈՒՆԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՎԵՐԱՆԱԿԱՆՍՈՒՄԱՆ ԱՌԻԹՈՒՄ

ՍԵՑՏԵՄԲԵՐ 21, 2005

ԿԻՐԱՒԻ, Սեպտեմբեր 25-
Տօն է վարպետ Սուրբ Խաչին

Այդ ուրիշ. Արեւմտեան Կարապաչ Ս. Մաճարան, ինչպէս բոլոր եկեղեցւոցէն էլ, նոյն ուր, ի ժամ պատարագ կը մատուցանեն Արեւմտեան Կարապաչի Կոնստանդնուպոլսեան Կաթողիկոս Գառնիբեկ Բ. Առաքելը, որն առիթ հաւ մը, որուն ջերմօրէն հրաւիրուած են բոլոր հասաւորեալները:

Կր զատարագէ կը կը քարոզէ հոգեւոր հովիւ:

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

FRANCE - CULTURE

FM 93.9

Les Lunds de l'Histoire :

Le Génocide arménien

26 septembre de 9h05 à 10h.

U.C.F.A.F.

COMITE DE PARIS - ILE-DE-FRANCE

A quelques jours de l'ouverture des négociations pour l'adhésion de la Turquie à l'Union Européenne
L'U.C.F.A.F. PARIS - ILE-DE-FRANCE vous invite à une conférence - débat
La Turquie Dans l'Europe?

Avec la participation de
Alexis GOVCYIAN -
Président de l'Europe de la Mémoire
Ara TORANIAN -
Président du C.C.A.F.
Edmond YANEKIAN -
Secrétaire National de l'U.C.F.A.F.

Jeudi 29 septembre à 20h30
au Centre Culturel et Artistique Arménien
6 Cité du Wauxhall 75010 Paris -
Métro : République
— Entrée libre —

U.C.F.A.F. : www.ucfaf.com

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83 rue d'Hauteville 75010 Paris
Siret : 571 027 317 000 15
Commission Paritaire : N° 0609 K 84976

ՎԵՐԱՄԱՌՏ RENTREE SCOLAIRE

SEVRAN-LIVRY

Les cours d'arménien de la Croix Bleue Section «Dirouhie Missakian» de Sevrans-Livry reprendront :
— pour les enfants jusqu'au Baccalauréat :

le samedi 24 septembre à partir de 14 heures
— les cours pour adultes ont débuté le 19 septembre.

Pour vous inscrire à un de ces cours, téléphoner au 01 43 83 87 68 (Madeleine) ou 01 43 85 03 76 (Ardémis).

Les cours ont lieu à la Maison de la Croix Bleue, 17 rue Charles Péguy, 93190 Livry-Gargan.

Ս. ՅՈՒՆԱՆԻՔԱՄԿՈՏԻՔ ՓԱՌԻՋ

ԿԻՐԱՒԻ ԵՎ ՍԵՑՏԵՄԲԵՐ 2005 - 2006 ՏԱՐԵՆԴԱՆԸ

Ս. ՅՈՒՆԱՆԻՔԱՄԿՈՏԻՔ ՓԱՌԻՋ ՄԱՐԻ ԵՆԵՆԵՏԻ
Կիրակի, 2005 թ. Կոնստանդնուպոլսեան Կաթողիկոս Գառնիբեկ Բ. Առաքելը, որն առիթ հաւ մը, որուն ջերմօրէն հրաւիրուած են բոլոր հասաւորեալները:

Կր զատարագէ կը կը քարոզէ հոգեւոր հովիւ:

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

Կր զատարագէ կը կը քարոզէ հոգեւոր հովիւ:

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

ՇԱՆԱ Մ. ԲԵՆՔ. ՏԵՏԵՆԸ

COMMUNIQUE

«Nous sommes Arméniens et rien de ce qui est arménien ne nous est étranger»

Aujourd'hui, plus que jamais les Arméniens du Djavakhh sont menacés :
— dans leur vie quotidienne,
— dans leur identité,
— dans leur avenir.

Isolés dans cette région historique de l'Arménie, ils ont besoin de nous. Nous, Arméniens de France, devons les aider!

Avec toutes les Croix de Secours arméniennes, la Croix Bleue des Arméniens de France lance un appel :
— Pour la création d'antennes médicales dans les villages isolés du Djavakhh,

— Pour la rénovation et l'équipement du Centre Culturel à Akhalkalak,

— Pour la préservation des structures résidentielles (églises, écoles...) de cette région.

Seule la mobilisation urgente et efficace de la diaspora permettra la survie du Djavakhh.

Envoyez vos dons à :
C.B.A.F. Djavakhh,
17 rue Bleue 75009 Paris

BRATSKH

La Croix Bleue d'Issy-les-Moulineaux Section DIROUHIE SERENGULIAN présente

«BRATSKH»
25 ans ça s'fête-

avec la participation de la troupe de danse Y e r a z

le Dimanche 2 Octobre à 15 heures au PACI - 25 Avenue Victor Cresson

à Issy-les-Moulineaux

Venez nombreux pour fêter cet événement !

Réservations auprès de :
— Jacqueline : 01. 40. 95. 81. 33
— Alice : 01. 46. 42. 90. 68

— Magasins FNAC et Carrefour.

MARSEILLE

Mesures du Centre Culturel SAHAK - MESROP

Septembre - Octobre 2005

Directeur KHATCHIG YILMAZIAN

— CONCERT du Chœur Sahak-Mesrop

Dimanche 25 septembre à 17 heures en l'Eglise Notre Dame de Saint Antoine

à l'occasion de la fête nationale de la République d'Arménie.

Entrée sur invitation

— VOYAGE EN BULGARIE du Chœur Sahak-Mesrop

Vendredi 30 septembre - Lundi 3 Octobre

• CONCERT Vendredi soir à Sofia

• Messe à quatre voix de Komitas

• Dimanche matin à Plovdiv en l'Eglise arménienne

• CONCERT Dimanche après-midi à Plovdiv

— à l'occasion de la création de l'alphabet arménien

«RENCONTRE MUSICALE» avec la participation de divers chœurs et orchestres : corse, français, arméniens.

• CONCERT Vendredi 21 octobre à 20h45

en l'Eglise du Sacré Cœur, 2 rue St Adrien, 13008 Marseille

• CONCERT Samedi 22 octobre à 20h45

en l'Eglise de Saint Barnabé, Place du Caire, 13012 Marseille

• CONCERT de clôture avec tous les groupes vocaux et orchestraux

Dimanche 23 octobre à 19h30 en la paroisse St Vincent-de-Paul

«Les Réformés», La Canebière, 13001 Marseille

— EXPOSITION DE PEINTURE de GARİK KARAPETIAN d'Erevan

Du 27 octobre au 4 novembre

Vernissage de l'exposition au Centre Culturel Sahak-Mesrop

Jeudi 27 octobre à 19h30

Réception à l'issue du vernissage de 20h30 à 21h

Entrée libre

— ԲԱՆԱԾՈՒՄԻՒՐԻՒՆ

Հիմնադրող, Հոկտեմբեր 27, ժամը 21ին,

Մայր եկեղեցւոյ մէջ

339 avenue du Prado, 13008 Marseille

«Հայոց Գիրքը» կը դադարէ, ստորագրուած 1600 տարի յետոյ»

Կը թանգարանէ՝ Փրոֆ. Ռուբեն ՏԵՐ-ՄԵՐԿԵՐԵԱՆ

Entrée libre

MAISON ARMENIENNE
DE LA JEUNESSE ET DE LA CULTURE

Foire Internationale de Marseille

23 SEPTEMBRE - 3 OCTOBRE
Parc Chanot
Pavillon Arménie
Palais des Congrès - Niveau 1

• JOURNÉE OFFICIELLE DE L'ARMÉNIE
Vendredi 30 septembre

— 12h : Accueil à l'entrée principale
Visite du Pavillon Arménie en présence de Jean-Noël GUERINI, Président du Conseil Régional et Sénateur des Bouches du Rhône.

— 15h : Projection de Films
• «Voici l'Arménie» d'Arène Arslanian;
• «Mon Sardarabad» - Concert d'Ara Gevorguian

— 18h30 : Animation avec orchestre - Musique -
Danses folkloriques au Pavillon Arménie.

Յաջորդը օրն ալ, Պրիսկին Միլադզայի ընկերակցութիւններու տան մէջ կազմակերպուած էր Եւրոպայի Հայերուն խորհրդակցական հանդիպումը, կրկին Հայ Դատի Եւրոպայի յանձնախումբին կազմակերպութեամբ:

ՍՈԼԻՏԱՐՆՈՍՔԻ 25ԱՄԵԱԿԸ

ԵՒ ՀՀԾ-Ն

Լեւառտանի այս արհմիութիւնը որ ինքորպէսից զարգնւ. ինքորպէսից ինքորպէս զգն. ձեռնարկուած պայքարին, վերջերս նշեց իր շնամտեկը: Անոր մէջ կային մասնաորոշում զէմքեր, զուգաբանութիւն տէր տեղեւորութիւններ, բայց պատմութիւնն ալիքն որդէն առաջին զորքն զտիր պահէ նախախնայարի բան-որ-նախադաշ Լ. Վաչկցայի տնունը: Անոր որուն սիմանկեպա. անկախացած երկիրն ստիճանէ նախադաշի արմուր:

Հնադարից ինչպես և ներկայումս մարդիկ համարում են, որ համարյա բոլոր հիվանդությունները պայմանավորված են խոնարհության և անհավատության հետ։ Այսպիսով, հիվանդությունները պայմանավորված են մարդկային անհավատով։ Այս փոփոխությունը, որի հետևանքով հիվանդությունները պայմանավորված են անհավատով, չի փոխվում միայն ժամանակակից աշխարհում, այլև հիմա, որտեղ և ինչպես էլ մարդիկ հավատեն, որ հիվանդությունները պայմանավորված են անհավատով։

Մախրիկ, կարելի չէ նաև հարց լուսաթիթ չարաքանդի չարոհին կորելի իսկ որ իշխանական չարոհը արյան անկախությանն առաջին շրջանի, ընդ որում, ինչ ընդ որ ժամանակ, փոխադրվի մեղքին: Կո ըստ իրել: 1932-1936 զուգուր ու մոտ ժամանակի ձեռքեր: Այն որ արտադրվի մեղք: զիտար արդյուն կրու: որսան: չարաքանդի: Ինքնադրուներ թաղանթու: պիս կուր ալո ամանե: լուս ձեղու փոխանակի ինքնադրու մեղք: Այդուհանդերձ անդամ կուր ալո ինքնադրու կուրուտ չարոհի: Բայց ոչին: լուսաթանկու: Մախր

մնաց մտածովք, մութէն խենթեցողք ի
խենթութեամբք: Ու այսօր, Հաղիւ տաս-

Պ. - Մխիթարեաններու հիմնադիրը Մը-
խիթար Սեբաստացին է, որ 1701ին Պոլի-
սէն հեռանալով՝ կը հաստատուի Յու.

Հ. - Վիեննայի Միխիթարեան վաճառատանը

ԱՐՓԻ ԹՈՒԹՈՅԵԱՆ

Պ. - Վերենայի Միլիթարան վանքի
 թանգարանն ու ժառանգարարն էր Հովա
 Կաթարձանի ունին հայկական հո
 րդի պաշտոնի քրտապատկաններն էր
 իր գտնվող հայկական դրամներու ամե
 Ներ թոյն հայկականոն (շտոնապա
 րտապաշտ) դրամապաշտը Հայ քրտապաշտ
 ամե՛կէ Է. Կրեմին Սիպիլիանն էր) : Զոր
 դրամի նաեւ հայկական ճարտարական
 Ներկէ քրտապաշտ հայկականոնն էր լուր
 ձեռնարկ ժառանգանքի (Հնարար) 25000
 Տրք

Ե Ա Ռ Ա Ջ

ՃԱՌԱՆԳՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ

ՀԱՅԵՆԵՐ
ԳԿԻԱՌԵՆ

ԲԱՐԵԿԱՄԱԿԱՆ
ԴԻՏՏԱՀԱՆԴԵՍ

գոր): Ձեռագրերն ու համարանիշ չոր-
րորը է աշխարհի վրայ՝ երեւածի մա-
սնագրարանէ, Եւրոպայի թանգարան-
մասնաշարանն ու Վենետիկէն ետ:
Թանգարանը հարուստ է գորգերով, գե-
ղագրերով (Ալֆրեդոսի, Լարդոսի
Մաթիսան, Կախար Շահին, Օմինի Ա.
Լաթիան, Գրիգոր Մանանան ու այլն):
Կարելի է ըսել, որ Եւրոպայի կերու-
նքն մէջ Վենետիկ վաճար հաշիւական մը-
լաթիթի հարուստ կերպն է Մանանազ
Հայ մանկութե տարեկան, ծանոթացը-
նելու համար իսկ կարեւոր դեր ունի
վազը Եւրոպայի մէջ:

Հ. Իւնի հիմնական փոփոխութիւններ
տեղի ունեցած են Միջերաշխաններու գոր-
ծունէութեան մէջ վերջին հարիւր տա-
րիւն:

Գ. - 1900ին, Միջերաշխանները աւելին
լաւր 100 երկրորդականներն ու իրենց շե-
նքերը տարածուած էր Պոլսի, Կա-
րիւն, Իսթիք... ինչպէս նաեւ ամբողջ Հայ
մայրցամաքը, ինչպէս ալ Միջերաշխան-
ներն ունէին ցեղային ինքնագիտակցող Հայ-
կաձիկ թեզապատկանութեան ու իրենց աշ-
խատանքի միջին ու բարձր հիմնական փո-
փոխութիւններն կրկնէին:

Այժմ Միջերաշխանները, բացի Վենե-
տիկէն ու Վենետիկի փոխընկեր, գործընկեր
ու կերպարներն ունին Պոլսի, Գլաթիքի,
Հայկէն, Աթաթուրքի, Լոս Անձելոսի,
այս քաղաքը՝ 28 ուսանող Միջերաշխան-
ներ:

1995ին հոր ծանու աշխատանքներն սկսած
հայրենիքի մէջ՝ ինքն իր քաղաքը
Միջերաշխաններու արդարային - կրօնական
գործունէութեան:

Հ. - Իւնի է այսօրուան իրավիճակը
Միջերաշխան Միջերաշխաններ:

Գ. - Միջերաշխան Միջերաշխաններ
որ առաջնութեան մէջ է: Ազգայնապաշտ-
ունութեան հիմնական հարցերն են, թե՛ն
նապա մարտնչութիւն: Կը շարունակեն չը-
թարապիկել "Հանգիստ Ամսօրան", գոր
արժի ու կը խմբագրեն: Հայաշխատանք,
բազմապիսի ու գիտական տարեկանը
ու այս հարցն: Կը շարունակեն գոյատեւել
Միջերաշխան վարձարարները աշխարհի
տարբեր երկրներ առաջնութեան մէջ են
նաեւ զոյգ կերպարները՝ Վենետիկի ու
Վենետիկի վաճարներ:

1995ին հոր երեւածի մէջ աշխատանքի
կրօնական ու հասարակական իրաւունքներ
զոյգը ըր: Այժմ երեք մարդաշխատանք
Հայաշխատանք մէջ կը գործեն:

Միջերաշխաններն անդալուս ունի իր
գիտարարութիւնները: Մարտնչական քաղաք
զոյգն է: Մասնաւոր Միջին Արեւելքի
գիտարարները աւելիով գիտարարապա-
րին երկրաստոր մարդութիւն ունեւում միջ
կարեկիւթիւնները, պէտք չէ մոռնալ, որ

Մեծիմեքեր 17-18ին, տեղի ունեցած
այլեւս առաջնութեան գործած ծրարանի
աշխատին ժառանգութեան 22րդ օրերը,
աշխատելով չորս 12 միջին անձերու
հետազոտութեան մաս 18-000 վայրեր
ու վայր: Այս տարի, Շառիթի քաղաքա-
պետարանի ալ, առաջին անգամ ըլլալով,
ուրիշ գլուխ չմայ այս կարեւոր իրա-
դարձութեան ու նշան առնել, իրենց
Շառիթի Ա. Գրիգոր Լուսաւորէն կիկ-
ղեցու կրօնական ընկերակցութեան մաս-
նագրութեան, ինչ որ սերով ընկած ցա-
ն: Արտիկ, Կիրակի Սեպտեմբեր 18ին, միջ
կերպարներն ու ժողովուրդի Ա. Գրիգոր
արքայ թաղ մէջ հանդիսութեան առիթ,
նաեւ առաւանդաւոր դաստիարակող գոր
մասնագէտ հոգեւոր ու հոգի՝ Գրիգոր
Արք. Սեպտեմբեր, ապա Հայկական
հոգեւոր ու մշակութային մասնաշխա-
նութեան Գրիգորի շքանշան մէջ ցուցա-
նաւորով, յառաջիկ տարի ամբողջ տար-
գործարարութեան ու Արքայի ամբողջ գոր-
մասնագէտներ, մաս հոգեւոր աշխու-
նութեան, մաս հոգեւոր աշխու-
նութեան, մաս հոգեւոր աշխու-
նութեան, մաս հոգեւոր աշխու-
նութեան 15 գիտարարները, Գրի-
գորի կրօնական իրաւունքներ, որոնք հայրենի
լուսնակներով ու բազմաթիւ Գրիգորի
նշան, կը պատմեն միջ գործընկեր ու ա-
նոր հոգեւոր ու մշակութային արժեք-
ները:

Յնչապատկանութեան ու առաջին զոյգ
Բաղնիքներն մասնաւորապէս,

Շառիթի գաղութի կազմութիւնը,

- Կրօնական վարդապետ,
- Գրիգորի շքանշան տալով, ա-
նաւորական ու կաթողիկէ կիկղե-
նութիւն:

- Շրջանի գործընկերը,
- Հայաշխատանք, քաղաքագիտ ու ա-
րեւելեան լեզուներու կառնար:

- Շրջանի մշակութային օժանդակը,
- Կառնարակող տարր յուշարձանները,
- Մամուլի ու Խառնութեան,

- Հայրենի մասնակցութիւնը երկու
Հայաշխատանքի պատկերասրահներն ու
կազմակերպական շարժում:

Յնչապատկան աշխատանքի զբաղաւորին
մէջ իր արժեք գործած քանի ը մնալով
մասնակցութեան մասնակցութեանը,
Այլ հետազոտութեան տարրակ
Կիկղե:

Յնչապատկան մասնաւոր վայր մը
կու տալ յառաիկ Եւրոպայի 80 ամե-
կէն առիթ: Կարեւոր Շառիթի Սեպտե-
մբերական կառնար ուր չնիշ անգամ
մնալով, ունի տարեկան, կը փաշ-
տէր Գրիգորի միջին տարեկ:

Մարդ, մեր միջ գործընկերն այս հաս-
նիքը գործած աշխատանքի մասնակցութեան
այս քաղաքն ուր, տարբեր Կիկղե
մարդկայնութեան կը փաշտէ: Գրիգոր
առիթ մը մեծ տարբեր ծանոթացնելով:

ՀՐԱՅՐ ՀՐԱՅՐԱՆ

"Հանգիստ Ամսօրան" Հայաշխատանք մէջ
այսօրը: Կուտ մասնակցութիւն Հայաշխա-
տանքի մէջ տղարարութեան: Կուտ այս գոր-
ծած քանի ը մնալով անգամ մը, պէտք
է երեւան ըլլալով, որ ինքն անգամ իսկ
այս անգամ:

Հ. - Իրենց սրտի իսկ ի՞նչ կ'ըսէ մեր
նմբերգութիւնը:

Գ. - Կարեւորագիտ, կարելի է պատման
նմբերգութիւն, որ ամառ պատման իրենց կա-
րը իրենց արժանաւորներն ու մարդկայն-
ութեան: Միջին մասնակցութեան ջանքերով
կարելի է իրազեկանալով կառնարներ:
Մարդկայնութեան կառնար Հայ կիկղեցու, Հայ
մշակութային ու հայրենիքի շնոր: Այս
պէտք է ըլլալ մեր ըրորեն աշխատանքը:

Հարգաւորող վարդ
ԵՄԱՅՐ ՀԱՄԱՐԵԱՆ

Յալիս 29

**ԱՆԻԾԵԱԼ
ՏԱՐԻՆԵՐ**
1914 - 1919
(ԱՐԱՅԻԱՆ ՇԵՏՆԱԿԱՆՈՐ)
ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ՀԱՅԳԻՒ ՄԵՋ

- Լուս մը իտալարթի՝ վրան զուլիւն,
հրաժեշտ քանիցը քանիցը քանիցը ուսու-
նալին:

Վրանք զուտն է կրկնով մէջին,
փառանքին թիւ մը, Օսմանիէն Լոյսի
որ մը մասնացուց մէջ ու Բուլղարի մը որուն
կրկնացումով մը անդին թիւ:

Այլ Բուլղարի, Տօթի՝ Հեթանոսի յանձ-
նաւորական վրան, տառած էր Բուլղար
գիտարարական անարարութիւն մը Հիւլիս հիւս-
նաւորութե մէջ աշխուշ քանիցը հաւը ու կը
կրկնէր որ ստորադասութեան:

- Ինչէն ալ Բուլղարի են ի՞նչ կը շնո-
ւանան այս Բուլղարիները, հարցուց քո-
նիցը իտալարթի:

Իտալարթի իրեն ի՞նչ ըլլալով:

Ճնշելով պէտք չառնալով յառախար կը
Բուլղար իտալարթիներն արդեւոր:

- Ինչպէս կ'ըլլայ որ վրան որ ու կը
Բուլղար կամ ծանակ չի անուշիւր, հար-
ցուց:

- Եւ ծանակ գրեթե անորոշութեան չու-

նիմ, պատասխանելի, հետեւապա ինձի
ալ զուլիւն:

- Դու ծանակութեան ու թէ Հնչուկան:

- Ո՛ր մին, ո՛ր միջ:

- Առիթու հոգեւոր յայտնի կ'ըլլայ... վեր
վրանք Բուլղար:

Երեւն Բուլղար վեր քաղաքագիտութիւն:
- Լուս մը իտալարթի՝ վրան, քաղաքագիտ
ստիւններն, առաջին անգամ աշխուշ չը-
թարապիկելով:

Ի զո՛րք ինչոցն աշխատեցաւ վրան ի
րան մը գրեթե:

Ոչինչ, ոչինչ:

Մեր քաղաքներն այս անգամ համարող
գոյացուց թէ իտալարթի քան մը չունիմ
վրան, այսօր հանգիստ հրաժեշտն ուսու-
նալին:

- Տաք այս մարդը, որդեգիր իմաստն
անուշ:

Փորձելով վերջին անգամ, օժիւր ապա-
տեւում համար, Կիկղեմանցիները առաջ
միջ:

- Հարեւարաւ խաղալ ինձի կը սպասէ,
քաղ, ինչու տուէր որ երբմա ու ինչու դառ
նա...

Իմ գիտարարութեան կը երկնով Գ. Կու-
տար քանի ու կը գաղափարաւորելով
ինքնին ինձ համար ու միջիններն ստան
մարդկայնութեան ըրորեն ըրորեն:

Բայց հայրեն թէ այս իտալարթի արտա-
սանակ միջ ձեմիլ պէտք կ'առնուի բարկու-
թեան մը գործող:

- Գիտելու տան անցիկը զուս ալ հո-
րեւարդանալ ալ... հոս Բուլղարիս է, Գի-
մասնակցութեան չէն ինչին, այլ Բուլղարի,

զու զուլիւն կը շախմատի երկ անգամ
միջ ալ Կիկղեմանցիներն իտալարթի ընկ...

Իսկի միջին ստիւնները հետեւին ստի-
ւններն ու Կիկղեմանցիներն զու զուլիւն
հայրենի ու տարաւ սեռակալ մը ուր երկու
երեք ուսուցիչական պատկերասրահներն
տառած էին գրառարարներն առիթ: Մասնա-
կալ զուլիւն պէտք չառնալով երկրաստորի մը
ու ըրորեն:

- Մեծնէն Այլ ի՞նչիւր, այս մարդուն
իմաստն պէտք չառնալով:

- Սպասէ ընչ մը, ըսաւ պաշտօնական
ինձի գաղափար:

Պարզապէս արեւն էր կար գրառարարին
մաս, նապալ միջին:

Բաւական սպասելի հաւը, Մեծնէն Ա.
ի պար մը դուրս ելաւ սեռակալին: "Եր-
բմա միջ քաղաքներն ինչոցը հայրեն-
իսկ" ըրով ու ինչու գիտարարմա:

- Հոս հանգիստ չենք կրկնալ իտալարթի
ըսաւ ինձի, երկու հոսա տառածին սեռ-
կալ մը երբմա:

Եւ քանիցը ըրով իմ ստիւններն ինչ
սեռակալին սեռակալ ուր ոչ ոք կար, անո-
րեն անհանգիստ ըլլալովն նոյն օրը:

Հոս սպաս, զիս հարցաւորելով մաս-
նակցութեան կրկնով:

Ըրի ինքն թէ Գրիգորի թէ, անուան Սա-
նայ օրուն Եւրոպայի եր, արհեստական
միջ թէ իտալարթի մասնակցութեան համար
նապալ իմ գաղափարն էր զիս ալ ստիւն-
ներն չէն տարբերել ըրեն, անոյ:

Հարցուց թէ Գրիգոր էր կը թանկիլ:
Տաք հայրեն:

- Անկէ առաջ ո՛ր կը թանկիլ, հար-
ցուց:

Նախին տառն հայրենի ալ տուի:

- Իսկ անկէ առաջ...:

Ու այսպէս գիտակցութեան ըրով
տառններն փոփոխել անուշ, տաք թի-
ւը, Բուլղարի անուշ, անուշիւր միջին,
ան, ան:

Եւ կը զրկէ ու կը զրկէ:

Վերջապէս կեանք մը Տէր Զորէն Հա-
յկա հանգիստն: Իրեն ալ կրկնելով թէ
գիտարար հիւսնաւորներն չեն կեանք չէ:

- Արեւ Հայրեն Կալի՛ն մեկն հոս, հար-
ցուց:

- Այր, պատասխանելի, Տէր Զորէն Նոյ-
ցի Ոսկանա Պաշտարանի ու Առաջադրող
Արարչութիւն անուշ տալ մը:

- Հիմա հոս ո՛ր կը թանկիլ:

- Պարզապէս կրկնելով:

- Ո՛ր գործընկեր անուշ գիտեմ, ոչ տան
թիւն, պատասխանելի, քան ինչ պէտք
վրայ տալով երբմա ցոյց տալ:

Երկու փառն անկէ տառած էր հարցա-
քանութեան կը Մեծնէն Այլ անուշիւր Ե-
րեւնի ինչոցը ըր:

Հարցաքանութեան տարաքան թուաւ
թիւն, ինչու տառնակն մը կանչել ու ը-
սալ:

- Թիւ 17 սեռակալ տաք այս մարդը չէ
հոս տառակալ:

Տէր Զորէն անուշ կրկնել, միակ իտալարթ
պատասխանով, քաղաքական մեծակալ սեռակալ
միջ իմ գաղափար գաղափար մասնակցութեան
Իրեն կառնար գաղափար անուշ մը, տա-
րալ էր, քաղաքական մը կար միջին:

Բուլղարի զիս նկար արցուց, զուլիւ
վրային կրկնել ու հնչուցաւ:

ՆՈՒՒՐ

Հայաստանի անկախության առաջին տարեկի, Տիկին Եղիշ Մանուկյան 25 երթ կը նուիրէ «Երասխ»-ին:

ՀԱՄԱՉԳԱՅԻՆ
HAMASKAINE

ՓՈՒՐ Զ

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ
ԵՐՈՒԺՆՏ

ԿԱՐՊԻՍ ԱՓՐԻԿԵԱՆԻ
ՀՅՏ

- Տպագրութիւններ Հայաստանի, իր տունը Համբարձումի տարեկի
- Բացատրութիւններ եւ ունիկղերութիւն «Երեւան» տարեկի

Ուրբաթ, Հոկտեմբեր 14, ժամը 21ին

Փարիզի Հայ Մշակույթի Տունը
17 rue Bleue 75009 Paris
(Métro Cadet)

- Մուտքը ազատ է -

Informations
artistiques

CENTRE DU PATRIMOINE ARMENIEN
DE VALENCE
14 rue Louis Gallet — 26000 Valence

EXPOSITION

L'ARARAT

pour

MEMOIRE

Photographies de JEAN KEHAYAN,
Textes de SERGE ASSIER

Du 1er au 11 décembre

Horaires :
du mardi au dimanche de 14h30 à 18h30
Fermé les 1er et 11 novembre.

21e CYCLE DE LECTURES
MISES EN ESPACES
D'ŒUVRES DE
DRAMATURGES
ARMÉNIENS

Direction : ARBY OVANESSIAN

Organisé par l'Association
de THEATRE ARMENIEN

ՀԱՅ

ԹԱՏԵՐԱԳԻՐՆԵՐՈՒ

ՆՈՒՐԻՈՒՄ

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ

ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒ

21^{րդ} ԶԱՐԳ

(Ա. ՆՐԱԳԻՐ)

կազմակերպչութեամբ՝

ՀԱՅ

ԹԱՏԵՐԱԿ

ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԵԱՆ

Գեղարք՝ ՄԱՐԻ ԵՐԱԶԻՆԻՍԵԱՆ

HAIK VARTANIAN
POMME DE DISCORDE

ՀԱՅԿ ԿԱՐԱՆԻՆԻ

Կ Ի Ռ Ի Ա Ն Ն Զ Ո Ր (1993)

Երկու Պատկերով

Ներքին մասնակցներու յարմար չէ
ԿԻՐԱՆԻ, ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 9, ԺԱՄԸ 16ԻՆ
DIMANCHE 9 OCTOBRE A 16 HEURES

ՀԱՅ ՈՒՍԱՆՈՒԿԱՆ ՈՍՏԱՆ
MAISON DES ETUDIANTS
ARMÉNIENS
57, Boulevard Jourdan, 75014 PARIS
M^o Pte d'Orléans / Cité Universitaire
Մուտք՝ 5 ԵՐԻՐ

ՄԱՐՏԵՍԻՆ

ՍՐՈՑՆ ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՑ

ՄԱՐԵ ԵԿԵՐԵՆԻ

ՀԱՂՈՐԴԱՐՈՒԹԻՒՆ

Կերակր. 2005 Դեկտեմբեր 18ին, ժամը 10ին 17, տեղի կ'ունենայ Մարց Թարգ-մանչայ Մարց Եկեղեցւոյ ժողովարանի խորհուրդի կողմէ մէկ կերպով՝ այսօրեայ հինգ անգամներու ընտրութիւնը:

Ընտրութիւնը տեղի կ'ունենայ բացարձակ մեծամասնական սկզբունքով անմատչելի խորհրդի, ամիսը ընտրող՝ խորհրդական մեծամասնականութեամբ մուտք տեղեւու Համար(1):

Կրճատեան ընկերակցութեան անդամները, որոնք վճարած են 2005ի իրենց տնտեսականութեան տուրքը, այս տարուան Մարցեմբեր 12ին խառնի խումբով հրաւիրուած են կատարելու իրենց պարտականութիւնը (2), իսկ անոնք, որոնք կը փութան իրենց կարգաւոր խորհուրդի անդամութեան խումբը իրենց ընկերակցութեան տնտեսական, պարտիկ, զան կատարել 2005 Հոկտեմբեր 18ին, տուրք(3):

Կ ա ճ Ո Ւ Մ Գ Ի Ր

(1) 8օգոստ 16 տղազուլիս 2
(2) 8օգոստ 17 տղազուլիս 2, 3 եւ 4
(3) 8օգոստ 18

ԸՆՏՐԱԿԱՆ ԵՐԱԶԻՆԻՍԵԱՆ

Մանկագիր՝ Լիւսի Կիլիկ

Քարտուղարութի՝ Գայեանէ ՄԱՇՈՑԻԱՆ

U.C.F.A.F.
COMITE DE PARIS — ILE-DE-FRANCE

A quelques jours de l'ouverture des négociations pour l'adhésion de la Turquie à l'Union Européenne

L'U.C.F.A.F. PARIS — ILE-DE-FRANCE vous invite à une conférence - débat

La Turquie Dans l'Europe?

Avec la participation de
Alexis GOVCYAN -
Président de l'Europe de la Mémoire
Ara TORANIAN -
Président du C.C.A.F.
Edmond YANEKIAN -
Secrétaire National de l'U.C.F.A.F.
Jeudi 29 septembre à 20h30
au Centre Culturel et Artistique
Arménien
6 Cité du Wauxhall 75010 Paris —
Métro : République

— Entrée libre —

U.C.F.A.F. : www.ucfaf.com

CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE

COMMUNIQUE

«Nous sommes Arméniens
et rien de ce qui est arménien
ne nous est étranger»

Aujourd'hui, plus que jamais les Arméniens du Djavakhk sont menacés:

- dans leur vie quotidienne,
- dans leur identité,
- dans leur avenir,

Isolés dans cette région historique de l'Arménie, ils ont besoin de nous. Nous, Arméniens de France, devons les aider!

Avec toutes les Croix de Secours arméniennes, la Croix Bleue des Arméniens de France lance un appel :

— Pour la création d'antennes médicales dans les villages isolés du Djavakhk,

— Pour la rénovation et l'équipement du Centre Culturel à Akhalkalak,

— Pour la préservation des structures identitaires (églises, écoles...) de cette région.

Seule la mobilisation urgente et efficace de la diaspora permettra la survie du Djavakhk.

Envoyez vos dons à :

C.B.A.F. Djavakhk,

17 rue Bleue 75009 Paris

□

BRATSCH

La Croix Bleue d'Issy-les-Moulineaux
Section DIROUHE SERENGULIAN

présente

«BRATSCH

25 ans ça s'fête»

avec la participation

de la troupe de danse Yeraz
le Dimanche 2 Octobre à 15 heures
au PACI — 25 Avenue Victor Cresson
à Issy-les-Moulineaux

Venez nombreux pour fêter cet événement !

Réervations auprès de :

— Jacqueline : 01.40.95.81.33

— Alice : 01.46.42.90.68

— Magasins FNAC et Carrefour.

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83 rue d'Hauteville 75010 Paris
Siret : 571 027 317 000 15
Commission Paritaire : N° 0609 K 84976

MARSEILLE

Les Activités du Centre Culturel
SAHAK - MESROP

Septembre — Octobre 2005

Directeur KHATCHIG YILMAZIAN

- CONCERT Vendredi 21 octobre à 20h45 en l'Eglise du Sacré Cœur, 2 rue St Adrien, 13008 Marseille
- CONCERT Samedi 22 octobre à 20h45 en l'Eglise de Saint Barnabé, Place du Caire, 13012 Marseille
- CONCERT de clôture avec tous les groupes vocaux et orchestraux Dimanche 23 octobre à 19h30 en la paroisse St Vincent-de-Paul «Les Réformés», La Canebrière, 13001 Marseille
- EXPOSITION DE PEINTURE de Garik KARAPETIAN d'Erevan Du 27 octobre au 4 novembre Vernissage de l'exposition au Centre Culturel Sahak-Mesrop Jeudi 27 octobre à 19h30 Réception à l'issue du vernissage de 20h30 à 21h

Entrée libre

— ԲԱՆԱԾՈՒՄՈՒԹԻՒՆ

Հինգշաբթի, Հոկտեմբեր 27, ժամը 21ին,

Մուտք անվճար

339 avenue du Prado, 13008 Marseille

«Հայոց Գրիգոր ընդ այսօր, անմոռելի 1000 տարի յետոյ»

Կը բանախոսէ՝ Փրոֆ. Ռուզէր ՏԵՐ-ՄԵՐԿԻՐԵԱՆ

Entrée libre

MAISON ARMENIENNE
DE LA JEUNESSE ET DE LA CULTURE

Foire Internationale de Marseille

23 SEPTEMBRE — 3 OCTOBRE
Parc Chanot
PAVILLON ARMENIE
Palais des Congrès — Niveau 1

• JOURNEE OFFICIELLE DE L'ARMENIE
Vendredi 30 septembre

- 12h : Accueil à l'entrée principale
Visite du Pavillon Arménie en présence de Jean-Noël GUERINI, Président du Conseil Régional et Sénateur des Bouches du Rhône.
- 15h : Projection de Films
• «Voici l'Arménie» d'Arène Arslanian;
• «Mon Sardarabad» — Concert d'Ara Gevorgian
- 18h30 : Animation avec orchestre — Musique —
Danses folkloriques au Pavillon Arménie.

(Զար. Ա. Էջեմ)

խոր տարակարծութիւն, ինչ ծաղկած է ինչ կը վերաբերէ կրօնական յանցարարներուն, այսինքն զատապարտուած անձին, որոնք ապուս կ'արձակուին եւ նոր յանցանք կը գործեն: Պատահաբար հետեւածը կը ապուս արձակուած անձի մը որ բանտարարութեան Համար զատապարտուած կը 10 տարի բանտարարութեան եւ ապուս արձակուելէ ետք կրկին երկը կ'ընեն բանտարարած կը: Գիտեմ կ'ըսէք որ երկարուորիկ ապարտաբանքի կ'զուլ լլայլ իսկեմ անցեալին, զատապարտուածներու Հա-

մար, ինչ որ Հակաաւանդադրական է: Մարտիկ կ'առաջադէ իր ապուս արձակուելէ ետք բժշկական դարմանումը պարտաւոր ըլլայ:

ՊԱՏԱՏԻՎ Ժողով անդիկեան ռեպրովուցիան մը ընթացքին, Սեպտ. 26ին, մեծածախ Իրազ դարձող Ալ-Բախտարի Քիւ 2ը ԵՆԼԻՍ Սուր. Ազատ: Ինչ որ կրակ բացած է Համախոսութիւններու վրայ եւ ապահովուած է փոփոխութեամբ փոխանակութեան ստան:

ՕՐԱԿԵՐ

ՀԻՄՆԱԴԻՐ ԾԱՒԱՐԸ ՄԻՍԱԿԵՆԱՆ (1884-1957)

Fondateur SCHAVARCH MISSAKIAN

DIRECTRICE : ARPË MISSAKIAN
83, RUE d'HAUTEVILLE — 75010 PARIS
TEL. : 01 47 70 86 60 — FAX : 01 48 00 06 70
COURRIEL (E-MAIL) : jharatch@aol.com

ՐԱԺԱՆՈՐԳԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
Ծրարաւ : Տար. 250 Եւրո — Վերամուկ : 135 Եւրո
Արտահանում : Տար. 300 Եւրո (Արտհանում առանձին)
270 Եւրո (Գարաւալում առանձին) — Հաւաք : 1,20 Եւրո
C.C.P. PARIS 15069-82 E

81e ANNÉE — N° 21-290

ՕՐՈՒԱՆ ՄԻԶԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐԸ

ԹՈՒՐԿԻՅԱՆ ԱՆԻՄԱԿՈՅՈՒԹԻՒՆ

ԴԵՄ ԵՆ ԵՆՐՈՊԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԳԱՐԱՆԸ, ԱԶԻ 43 ԵՐԵՍՓՈՆԱՆՆԵՐԸ

«Երազայի կրտսերները»-ն ազգայնաբան Քուրդիյի» կը խորապէս քննադատեն (Սեպտ. 29) արժանազան լեզուական քննարկներն որոնք, որ տրուած էր Սեպտ. 27ին, ու ուրիշ բան չէր կրէ ոչ երեսն Վիեննայի ազգաբանութեան մէջ: Համապատասխան բանաձեւը քննարկուած է 356 ձայնով, զի՞մ ե-րեսն ինչ 151 երեսնական եւ երեսն չա-ն է 135 ձեռնպահութիւն: Բանաձեւը կը բնորոշուի Քուրդիյի ձեռնպահները կե-րպորացի խորհուրդներէ, որոնք իրենց անդամներէն զտարտադրեցին: Անկէն, Քրիստափոր քննարկարարն իր քննարկներուն խառնածուին, ըն-դամաբնով, Հայոց Յնկապարտեան ճա-նադար «Նախապայման» կը նկատեն, ան-գամակցութեան: Հակառակ անոր որ ի-րապէս գիտէր իրայ այս յանձնարար-քննարկները արժէք չունին, կը նպատակն ստերն քանակական գոյարարութեան: Քուրդիյի «անկեղծորէն կը զարկ» Քուրդիյի քաջաշատ մերժութիւնն համար՝ կըրթործ ճանձնաւ: Եւ իր անհանր-գիտելի ու օրդարարները արդիւնքը կըրպարեն շաւեռուն եւ օրդարները: Իր պայմանները «անընդունի» կը իր-կատեն Քուրդիյի զանազան խում-րին (ՓՓ. ՓՓ. Է-ի) կողմէ, ինչ որ պատ-ճառ եղած է որ յետագիւրդ արչ իրաւա-կան զործիքներ որ պէտք է յանդի մար-տայն համաձայնագրի կաշեկազմում:

Քուրդիյի զանազանները անկեղծապէս են քննարկեցին մէջ, որ «որեւէ Քուրդիյի» Քուրդիյի կողմէ այս ճանձնաշարի կրթարարութեան «ճանր հետեւանք» կրնանք քանակական զործիքներ ճանր եւ կրնայ յայնչի յայնչի անոր ստիպումներ» Եւ Քուրդիյի իր հրա-րէն նախ յանձնարար որ Հայոցով դու-ր 2006ի կըրպարտեաններն առաջ՝ Նոյն պայմանները կան կրէ կըրթործ ը-նձեցուի լատարի ժամանակակիցներ, այնքան 1-2 տարիներ, կը ճշդ ընկե-րական խումբին նախադրէ՝ Մարքի-Տուլ: Երբ Նոյնի չի լինելով «առան-կանաբնակ ընկերակցութեան» արարը, Քուրդիյի կը բացատրէ որ քանակ-անկեղծութիւն «կրթարարներ զործիքաց մէջ կը», որո՞ւ հետեւանքը թէն. անդա-մանք թէն, ի՞նչ լայն կը «քայլ» կը ծա-յ: Անկէն բուռն հակառակորդները կը ժամ ընկնեն զրիտանալ — զեմի-րանները եւ Քրիստափոր քննարկարա-նանները: ՓՓ. ՓՓ. Է-ի (աճ) խումբին իրաւաբան՝ Հայոց Կնոթ Փէրիքիւն յիշատակով Հայոց քննարկները եւ Քուր-դիյի կրթարարներ «քանակականութեան եւ զործիքներէն աշխարհաց մը», մե-րթալով բազալական եւ հակաա-նկեղծութիւն որ խաղեր կը խաղան:

Քուրդիյի զանազանն այս զիւրորդան ա-նր, Սեպտ. 28ին, Հայ Դատի Յանձնա-կումը հարցադրարկեցին մը որդե-րան եւ Եւրոպական Քուրդիյի զան-նանները (Յարթ Մարտիրոսեան) եւ ինչ որ հնարեալը պատճառ է որ Քուրդիյի զանազանն կը պարտա-նկեղծութիւն որ ճանձնաւ Հայոց Յնկա-պարտեան: Նախորդ օրն ալ ժամուի հարցադրարկներ մը հրապարակած էին

կրէ կուտակութիւններ (Հ.Յ.Դ., Խ.Ա.Գ., Հնչակեան, ուր բուռն կը-րթով կը զատապարտէր քանակութիւն-ներու քայունը, քորթով չէ ճանչցում Հայոց Յնկապարտեանները:

Այն 43 երեսնականներ (42 ին. ԽՖ. Փէ., մէկ ին. Տէ. Է-ի) ճանձն մը գ-րած են Փ.Շերաքի որ իրենց «Դուռն զ-բաղանուրից ձեռնիկ շէտ հակարդ»-ն: Կարապետին քանակութիւն-ները սեղանին դէմ խոյ. Քուրդիյի ան-դամակցութեան ճանր: Նամակը հրա-պարտուած է Սեպտ. 27ին, ստորագրու-մներու կարգին են Ռիշար Մայէ (Պուշ-տին - Ռոն), Նիքոլ Տիգրան - Էնյան (Է-սոն), Տոմիթի Փայէ (Տէ.Սեպ.) եւ Յը-րանտան Ռուշարյան (Խ.Տ.Տ.Է-ի): Ե-րեսն զիւրուր որ խոչընդոտներ կը բուռն քանակութիւններէն ճանր — ա) Կեղ-րուր չճանչցւ, Բ) Հայոց Յնկապարտե-անները չճանչցւ, Գ) Հայաստանի պա-րտադրութեան Քուրդիյի անընդունի ըր-նալութիւն:

ԹՐԿԱՆ ՀԱՄԱԶԻՆՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Թրքական լրատվականը Քուրդիյի ան-դամակցութիւններ մերժում: «Երբեք պա-ճառ նոր պարտադր» կըրպարէ Յնկա-պարտութիւն ճանձնաշար Քուրդիյի: Կըրպարէ Նոյն. Տէ. ժամուրդները ի հարկին չարկելու Բրքական անակե-րը զոր արդէն արտադրած կը Արտա-քին զործերու նախարար Ա. Կիլ: «Դե-նաշնորդի զործիքներէն» հաստա-կան նկատում հետեւաբանն առնէ:

Միլիոնը արժանազան կը վարչակա-ն. Կըրպարէ հակազդեցութեան: Ան ք-ան չէ: «Երազայի Քուրդիյի արժեք անդամակցութեան հայրիւրէն մէջ պարտադրութիւն որեւէ ուժ չի ներկայաց-րել: Նման որոշում ալ պէնով կըրպէ-րու կըրպարտեանները»: Արտ. Տաիլ աչ-ցին ընձեցելն ունեցած այս յայտարար-քննարկում Քուրդիյի վարչակարար քան-ն էր Նաե: Քուրդիյի զանազան չափա-նիկով այս որոշումը արդէն չի կրնա-ր ըլլալ իրենց ընթացքը շարունակելու: «Երազայի Քուրդիյի արժեք անդամ-ապարտ է, կամ ոչ, ոչ չէ կըրպարտ-ութիւն կըրպարտեան: Միլիոն համար կ-րպարտեաններ զործերու նախարար-քին զարուած ժողովն է: Այլ ժողովն ո-րոշում է միւր համար նման անտեղի-ք» անկեղծով:

Անդապարտով Քուրդիյի վարչակա-նին այս կըրպարտեան, Հայ Դատի ին-ժեման ինկապարտեանները չէ-րան ինչ Կըրպարտեան յայտարարութեանը ցույց կը արդէն Եւրոպայի հանդէպ Քուր-դիյի արտադրութեան ու արժանաբա-նութեան: Նաե. փաստը կը արդէն թէ Քուր-դիյի արտադրութեանը (Տար. Դ. Է)

ՄԵՆՈՐՈՊ ՊԱՏՐԻԱՐԿ ՎԱՔԸԳԳԻՒԴԻ ՄԷՋ

Մեքայի Պատրիարք Սեպտ. 24, ժամը 19ին, հասած է Վաղարշապէս, ուր ընա-կութիւնը, զրեթի անդադրեցող, հա-տարած էր զիմարերը: Նամար Պա-տրիարք: Ինքեալարժէ կըրէն այս զիմար-ները եւ հոնորար մատակարարութեան պատճառով ճանապահ զիւր ուղարկում Ջօհրայի Ջաքար Բանանդուրուն, զիս-տարեկանը անհնազան Պարգի Բու-նանի զիւրի կեկեղեցու Միսական խո-րհուրդ անդամներուն, զիւրպատ Պը-րթարեանի զիստարեկանը զիւրի երկնաց Պատրիարք անդամներուն կող-մէ: Այս զիւրի ճանապարհէ 25 օր-րիկներ ժամանած է Պատրիարքը, ան-հրապարտ արդ. Սեպտ. 25 ու ժողովին Պատ-րիարքը: Այս անգամ զանց անդա-ն է զիւրի անդարդեցող զիւր անդա-ն, զիւրի կըրէ ընապիւրիւնը Ջիւրա Ջա-փարեանի մասնաւոր կեկեղեցու:

Ս. Աստուածային կեկեղեցու մէջ, ժա-մարեկանն աւարտել, Մեքայի Պա-տրիարք ողնէր իր խօսքը քան ի, շե-տեղով — «Սուրբ Սալէի նախկինը աս-տեղած մէջ Հայրերու անդար թիւրա-մէնէն արտաբերած է Վարդապ. Ս. Սա-լէի անդար, քանի որ ան կըրպարտ է Հայ Ս-տեղեկներէն ճանապարհ չորրորդ զարու պատմութեան ճեմ: Նախ Վարդապար-տի եւ այս Վարդապարտի մէջ հոն-որար աստեղեկներն ընող Հոկոսիմեանց կըրպարտ Վարդա Արքայ ճանապարհ-մէկուն մէջ ի պաշ քրտմ Ս. Սալէ, զար-թիւնը՝ 660 թուին կը յայտնի երկու-րդ ճանապարհներ: Այլ զիւր կը սիր-անուիլ ամէն ասոր իրաւորացի հետե-րի կըրթործ կըրպարտ»:

Այս կեկեղեցու քանի մէջ սիրչ սե-ղան ստեղծած է ի պատիւ Պատրիարքի, որուն մասնաւորն են զիւր ընապի-ւրն ու Պուրէն ժամանած բոլոր հիւրերը:

Երոյնքին ունեցան Տըքաւ Բնչ, Ուղանաւ, Վարդաճէ Մանանաւ, Եր-շան Բուշան եւ Պարգ Կորէշեան: Սիրչ սեղանի աւարտին Մեքայի Արք. Այն-նի եւ Նաե. Եմբեմեան Տուր, որ զիւրի կողարքութիւն կողմէ զիւրանում կը պատրիարք:

Մեքայի Պատրիարք, Կիրակի, Սեպ-տեմբեր 25ին Նախադրած է Վաղարշա-պէս Ս. Աստուածային կեկեղեցու հանդի-սութեան: Աստուածային ժամեղութիւ-նը կը կատարւի եւ եւ այս Ս. Սեղանի պատարկած Ջօհրայի եւ Ջաքար Բա-նանի զիւրի խօսքով իրենց խօսիլ արժեքները: Անոնց եւ ըրպակցից ժա-նն տեղեկութիւնն ստույ, շարունաց-ն էր Պատրիարքանտեղան, ըրպան իսկ Հայեր ընապիւրիւն հաստատան են այս կըրպարտ: Այսօր Քուրդիյի անդամ-մէջ կըրպարտ է հանդիպել Մեք. Տըքաի պատրիարք կողմ ճանապարհ քրտմութե, որուն հաստատ են Անտիոքի փոքրե-րանց մէջ: Իսկ Անտիոքի Հայերու ըրպան, Անտիոք քաղաքը Ս. Երուսաղե-մէ ընող զիւրանութեան ճանր կըր-պարտ կըրպարտ քաղաքի միւսին ստա-յար Տըքաի ճանր համարեց: Հայեր մի-ջ Վարդապարտի զրեթի ըրթը ընապիւր-մէջ կը զանգիւրն Անտիոքի մէջ կը, որ ստույն անգամ ու-նեղեցին կեկեղեց-անդամակցութեան ընդունակութեան: Ա-նտիոքի մէջ կը, որ Բիւրստայի հետեւոր-դներն որոնք միւրեւ աղ «նաղութեցին»

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՃԱԿԱՆ

ՊՈՒՏԱՓԵՏՏ

ՍՊԱՆՆՈՒՄ ՍՊԱՆՆՈՒՄ

2004 Փետր. 19ին Հաւաքարկոյ մայրա-քաղաքի մէջ զիւրանական վարժը խաղի մը արդեւանքից պայմ մը կողմէ սպա-նեւած էր Գ. Միլիթարեան: Այլ պա-նալեան զաւար զիւրի շարունակու-ր Սեպտ. 27ին: Նիստին Նաե. վարչակա-նական եւ Խրտաւանք Ս. Փառաւոր որ Նոյն մարտապարտին թիւրան եղած խաղի փրկուած կըրթործ: Հայ զիւրան-ականի Հ. Մուկեղեանի հետ Նոյն սե-նանք կը ընապիւր: Վարդաճէ եւ Նաե. այս կըրթործ: Ան շարունակեց ուղղած է ամ-նապատեաններն ու չէ պատասխան-մ: Անտիոքի ներկայացուած են երկու հո-կերտներու տեղեկագրիները որոնք վե-նտիւն տեղի տուած են: Պաշտպանական կողմէ կուլց ընդունիլ աղ որ մարտա-պարտ կը ընապիւրիւն Հարարարի մէջ կը-րպարտ հաստատին աղեկութեան տան զործած է ուրիշ, քան ստույն կը որ Մաքարով ընապիւրիւն պատրիարքի շատ առաջ միւրեւ կը Վարդապարտ:

Մարդասիրան աղեկութիւն պայմ որ Նոյն վարժը խաղին կը հետեւի, կըրթոր ան-գամ ըրպով զարարան չի ներկայաց-ն: Անտիոքի Հաւաքարկոյ զեմիւրան ճա-մարտ կը տեղեկացուած է թէ խաղի-ն շարքեր ունի ան: Դատարար անող-կալ փաստագրով պատճառն է:

Դատր ընապարտ է Դեկտեմբեր 15-ին: միւր այլ մարտապարտ հոնոր-մական ըն թմուրեան պէտք է ներկա-րուի:

Կը կուլցէին՝ տալէն անգամ «քրտոն-ն» անտիւր տրուեցան: Իսկ Կիրիկին Քուրդիյի անդամակցութեան ըրպան (1070 - 1375), Հայ զիւրանական մարդուրը պիւրկա-կան Կիրիկիայ մէջ զիւրանական իւ-րապատակ ճանապարհ կըրպարտ, զրապան, զրապարտ, մարտապարտ-կան, երաւ-յանան, օրնապարտ, հար-տապարտական քարճարանարդ զոր-մերով: Եւրոլ զան ճաշկան զան-րան: մէջ ընդարձակութեան քարճար-մեղար ժամանակին: Անտիւն, որ այսօր քարճարանն Սիւրիկիայէ միւրեւ Անտիոք ճանապարհ հարապակի սանձանքները կը ընապիւր Նաւալ զան հարաք Պատրիարք: Պատմ-մականութիւն ընդ-նապարտ տեղե-կութիւններ զիւրանակէն եւր, Մեքայի Պատրիարք ճանապարտ է Ս. Պարգ Ա-նտիոքի խաղին իրայ: «Գալ լինչ, եւ եւ պարճեաններ ուրիշ բան ունեւած, քան իր Տըքով Յիստա Բիւրստայի խաղ ի-նչին, որով աղաբար խա: Էրան է ինչի համար, եւ ալ՝ աղաբարին համար» (Գա-րաւ. 6-14):

Նախորդ օրն ալ, Մեքայի Պատրիարք Պիլիստի երկերեւ ճանապարհ զիւրին Հայոց անդամ Ս. Աստուածային կե-կեղեցու մէջ խաղ պայման եւ եւ այս ամիս: Հարա-պարտեան Մարթ Քուրդիյի յայտնան որ Պիլիստիները շատ կը փախկնան որ կեկեղեցու հիւրանակ զիւր-անակութեան զարարարութեան Մեքայի Արք. յայտնան է թէ Վարդա-պարտ խաղի խաղին զիւրի թէ ծրա-րան խաղարկութեան համար: Նոյն օր, Պատրիարքը այցելած է Իսկնուրիկին Սրբոյ Բաւանքի Մանանց կեկեղեցին:

ՀԱՅ ՄԵՆ ԳԵՐԻՊԱՏԱՆԵՐ

ՎԵՐՋԻՆ ԸՆԹՐԻԲԻ ՍԵՂԱՆ

Մարիամ մը՝
Յիսուս մը զգրեած,
կը սխալե՛մ,
Յիսուս մը՝
Մարիամին զիբիւր նստած,
նորէն Յիսուս մը՝
Նշխարներով շրջապատուած,
նորէ՛ն Յիսուս մը՝
Քնեւեր բարձրացուցած
և կուրծքին ճիւղ մէջնաղը՝
սարսիւք ստիւն,
պղպուտով
կեղեւորակն կարծիւր լսյա մը
զետեղուած,

և և վերնապէ՛ս,
անշուշտ փռապատկով Յիսուս մը՝
հակա խաչի մը վրայ խաչուած,
կողին
շինանա ժամացոյցի դարձող
սրահներ միւրնուած,
և տակաւն՝,
բարձրա՛նկ,
աչք քերող,
սարսափելի զոյներ հազած
հոտով սուրբեր՝,
բոլորն ալ անխորիւր,
սակեղծ
սարսափելի շրջանակներու մէջ
փառքով անդաւորուած,
պատկուով պատկն կախուած...

Ետնաճաղան՝ ոճերու
սեփած
մէջ ու փոքր սրբապատկերներու
այս ճնշիչ ազմուծին մէջ
նա՛,
մեղաւորս,
և նա՛,
նաեւ, ա՛ն,
ակնածանքով նստած ենք
կարծես...

Վերջին ընթերցի սեղան,
բարձրա՛նկ, սրբապատկերներուն հետ,
մեծ ալ վնասնի՛ պատկեր դարձած,
Օղտոտանա տաքերուն մէջ
բորտիք ջուր կարած...

Հովհան մը
ճնշելով կը գտնայ,
սակեղծ միջուկով
բարձրա՛նկ Յիսուսներու,
և Մարիամներու,
և սարսափելի զոյներ հազած
հոտով սուրբեր,
մշտնջենական մայրաներուն սարսափին
յ
միշտ ճնշի՛ւ կը մնայ,
մինչ
Մատանային ընտրանի թուշունները՝
տալաններով
ստանիքին վրայ
դու դու, դու՛,
ա՛՛ դու, դու՛,
կ'երթան կուգան...

Ետնաճաղան՝
Ո՛ր կը գտնուի...
Չէ՛,
ա՛՛ հեռաւոր վանքի մը մէջ,
ա՛՛ ալ մատուցող եկեղեցիի մը
կամ մատուռի մը մէջ,
ալլ
պարզապէս
սա մայրաքաղաքին
կեդրոնական փողոցի մը
կամարէ մը
անցնելով,
բուխներէ,
բուխներէն
էկեւ են,
էկեւ ենք
ժողովրդական հասարակ մէկ
հաւարան,
ուր ոտք չեն կոխած
սփիւրճահայ՝
ու տեղացի դրսաւորիկները
վատահ...
Վերջին ընթերցի սեղան
սակեղծ
բացախայ են այսօր
ստուգանքներ խոկական,
որոնք
մէկ մասը
հասարակով սպառողային
նահաւաստուած են երեւի
յանուն հայրենիքին...

Նախընտրելով մնալ հո՛ն
մէջն անցնելին...

Վերջին ընթերցի սեղան
սակեղծ
բացախայ են այսօր
ստուգանքներ խոկական,
որոնք
մէկ մասը
անկերպ, ներկային
հետացած են անմահին
ո՛չ զէպի անցողքը,
ո՛չ ալ զէպի ապագան,
երեւի միայն
Աստուած զիտէ՛
զէպի ո՛րք արդե՛ն
կորուսած յուսահատ...

Յուսահատած չէ՛մ...
փառստելու համար
կ'ուրձեմ փառք
քե՛ մէջ թախի
խեղճ ստուգանքով
Քիւրեւ ծպտուած
այսօր այսպիսի
հետա մէջ նստած
Վերջին ընթերցի այս սեղան...

Հովհան մը
ճնշելով կը գտնայ
սակեղծ միջուկով
բարձրա՛նկ Յիսուսներու,
միշտ միջնա՛նկ
Մինչ
Մատանային ընտրանի թուշունները՝
տալաններով
ստանիքին վրայ
դու դու, դու՛,
ա՛՛ դու, դու՛,
ակնածանքով
կ'երթան կուգան...

Կը մտանայ միջուկներ
միջուկներէն յուզած կոյսերն մին,
մատուցող կին,
զուրկել խորանիւր,
աչքերի կիսափայլած,
կարծես
խմ մեղեքուտ թողութիւն խնդրու...

Համար,
Աստուծոյ խորանին աղւն խոնարհ
կանդանա...
Մարթ
հրէշտակի մը նման սպիտակ,
խիլ բերնին էջէ՛
սուրբերուն յատուկ
անեղբայր յիշգժ կնանակ
յայտարարելու...

Վերջին ընթերցի
համէ՛տ սեղան
դիմակ մը
մէջն

Վրայ վրայի զիգուած
լէ՛նէ՛ն
և մէկն ափորով
պող թա՛ն,
և Յիսուսները՝
նստած կանդանա ու խաչուած,
Մարիամները,
սարսափելի զոյներ հազած
հոտով սուրբեր՝,
բոլորն ալ միասուն
մեք զիգուած վրան...

Հովհան մը
ճնշելով կը գտնայ
սակեղծ միջուկով
բարձրա՛նկ Յիսուսներու,
միշտ միջնա՛նկ
Մինչ
Մատանային ընտրանի թուշունները՝
տալաններով
ստանիքին վրայ
դու դու, դու՛,
ա՛՛ դու, դու՛,
ակնածանքով
անդաւոր կ'երթան կուգան...

Հաւարանին հայտնի...
անշուշտ փռապատկով
բարձրա՛նկ կը յայտարարած,
մեք զիգուած
մէկ պարսեւ
էրէ՛ զու՛ն

ՊՈՈՂՁԵԱՆՆԵՐՈՒ ՏՈՂՄԱՎԱՆ ՏԻՐՈՅԹՆԵՐԸ, ԲՆԱՎԱՎԱՅՐԵՐԸ ԵՒ ՀՊԳԵՒՈՐ ԿԵԴՐՈՒՆՆԵՐԸ

(Բ. և Վերջին մաս)

ՊՈՈՂՁԵԱՆՆԵՐՈՒՆ ԼՈՎԱՆԱՌՈՐԱՄ,
ԿԱՌԱՌՈՅՄ ՈՒ ՎԵՐԱԿԱՌԱՌՈՅՄ
ՎԱՆԻՔԻՐԸ

Պոռնիկները, իրենց իշխանութեան ամբողջ ժամանակներն ամբողջ ու կեղեցիկներ կատարեցին, կամ վերաշինեցին, հովանաւորեցին մշակոյթն ու զպարտեցին և զարկ տուին կրթութեան տարածման։ Անոնց հովանաւորած վանքերուն, մէջ կեդրոնացած զարդերն զրդեւեման, մշակութիւն և քաղաքային ուսան կեդրոններ դարձան։

Տաղանային զատկան սամաններին ներս, կուրծք գետակի հովիտին մէջ, Սահեղար լեռան լեռնին գտնուող Կուրի Ս. Նշապ վանքը Պոռնիկներուն հովանաւորեցնելու հարմար։ Վանքին շինութեան ձեւանքները Կառնի լեռնան, շինարարական աշխատանքները տարածեցին Պապագ լեռնանից օրով։ Վանքին շինութեան հակեց Յովհաննէս վարդապետ։ Վանքը, իր անմահ զիբով մէջնախորհրդէ մէջ, հոգեւոր և մշակութային կարեւոր կեդրոն դարձաւ, ուր զրուցեցան թաղամասի, ձեռնադրեցին։

Պոռնիկներուն զիսուր կեդրոններին դարձան նաեւ ձառնիկ զատկան մէջ գտնուող Ոսկոր վանքը, որ կը գտնուէր ձառնուղի զիբին արեւելեան կողմը, քաղաքի մը լանջին։

Գերազարդ վանք անցնելին կը կոչուէր Արեւիկան՝ քաղաքային կառույցներուն պատճառով։ Ետնադրեցնելու համարանի պատկեր հիմնուած է Հայաստանի մէջ քրիստոնեական պատկեր կրօն հոգեւորական առաջին տարիներուն։ Պոռնիկներուն ձառնուղի վանքը իր շինարարական և զարկ տուող կեդրոնի վերածեց։ Պոռնիկները իրենց սամանական անկախութեամբ շինուող Սուրբ Գեղարքը (որ անտուրեման համարան Յիսուսի կողմ խաչած են) վանքին նախընտրեցին, որով եւս անկա կոչուեցաւ։ Գեղարքի վանք։

Գեղարքի վանքը հոգեւոր և մշակութային մեծ կեդրոն դարձաւ, ուր հաստատուեցաւ դպրանոց, դպարանի ու դպրանոցի, վանքը իր փայլուն խոնարհութեամբ ստուգանքի միասնութեան ունէր։

Եւ նա՛
նաեւ ան՛ շա՛ր մը Միքիթարեան,
ինքի քաղաքային,
դիւ լուսարեւելք,
թէ այս
անհարգաւոր ճաշակը,
անմարտիկ զոյներ հազած
հոտով սուրբեր՝,
միասնաբար կ'երթան մշակոյթով
մեծահարուստ

խմ ժողովուրդին
սա մայրաքաղաքին մէջ,
սարսափէ՛ն
էր
ինքն
ինչպէ՛ս
ներկայումս են...

Եթէ պարսեւ լուսնեք,
այս մշակութան
էս ալ մեղք
էս լեռնային հաւարանին հայտնի
էրեւան կը փոխանցեմ
Քե՛ ճաղարեւոր և...

Պաղպաղեալ զուրկ արդուկեցի...
Պատմած կ'ընէ
բերի և ձեռք համարած ձեռնադրեց
անհամար...
Չկարեւոր
է

Վանքին զիսուր Ս. Աստուածանի կեղեցիկ կառուցուած է 1215ին, ճարտարներուն օրով։ Վանքին շինարարական զիսուր աշխատանքները մեծ Պոռնիկներուն օրով։ Կառուցուեցան մի մասիւր շէնքեր և երկու փոքր եկեղեցիներ, զարկի և սինապար ժամանակ դարձան։ Ժայռափոր երկրորդ կէտեղեցու զարկի ճաշակը միայն կառուցուեցաւ Պոռնիկներին զուրկին Պաղպաղե և անոր կողմէ Լուսինայի ժամանակագրութեամբ։

Գեղարքի վանքին ճիւղ մը հետո, զիբի հարաւ, դիպտանիւր ձորանքին գտնուող Աղջիկ Սուրբ Ստեփանոս Պոռնիկներուն զիսուր վանքերէն դարձաւ։ Անտուրեւեկ համարան, վանքը հիմնուած է Ս. Գրիգոր Լուսաւորիկի կողմէ, սակայն բուն շինարարական աշխատանքները կատարուեցան Պոռնիկներուն օրով։ Կառուցուեցան զիսուր և կեղեցիկ Ս. Ստեփանոս, զարկի և Ս. Պորթա Պատարտ կեղեցիկներ։

Կառնիկ վանքը, իր Ս. Նշան և Ս. Թաղարքի կեղեցիկներով Պոռնիկներուն հոգեւոր ամենէն հին կեդրոնն էր։ Անկախ նախապէս Պաշտօնականներէն կը պատկերէ և Պոռնիկներուն օրով մշակութային կարեւոր կեդրոն դարձաւ։ Հին թուրքեր և Պոռնիկներ իրենք։

Սպիտակուր Ս. Աստուածանի վանքը կը գտնուէր Բոլորաբերդի մատուցաւոր, անդաւոր կերպով շրջապատուած։ Գեղարքի մը մէջ։ Խաչ իրեն ձեւանքները կեղեցու շինութեան, զոր ապարքները կ'ընէր Սուրբ Հասան։

Բաժանոր վանքը կը գտնուէր Վերջին զիբի զարկի մը շինութեան զիբի հարաւ արեւելք և պատմական մէջ իրեն և Բ. դարին։ Վանքին զիսուր Ս. Ստեփանոս կեղեցիկ կառուցուած է 1273-1279ին, Պոռնիկներուն հովանաւորեցնելով։ Անկախ հարաւում և արեւելք սարձանաբար կ'ընէր զիսուր վանքը, իսկ հարաւային կողմի վրայ զանդակուած է Պոռնիկներին խոնարհութեամբ արեւելք մէջ իրեն։ Գեղարք կեղեցու ժամ կը գտնուի Ս. Նշան մատուռը։ 1970ին, դիւրաներու, ժամանակ վանքին հարաւային

որ ինքի համար
հասկնալի...

Գրութեք ջուր եմ,
բարձրա՛նկ Յիսուսներու,
և Մարիամներու,
և սարսափելի զոյներ հազած
հոտով սուրբեր,
մշտնջենական մայրաներուն տալանքի

լէ՛նէ՛ն Կուրեմ,
Օղտոտանա տաքերուն,
մինչ հովհան մը
ճնշելով կը գտնայ...

Չեմ դիմեր
ճաղարքային պիտի յոյնի՛
ու անցանք դառնալէ զաղբի՛
թէ
մանրակարգութեան մշակոյթով
մեծահարուստ

խմ ժողովուրդին
սա մայրաքաղաքին մէջ
միջուրդով
ու քե՛ քե՛ մը
պիտի մաքրուի...

ԱՆՔԱՆԻ ՍԱՐԳՍԻՍԵԱՆ
Ճաղարք լէ՛նէ՛ն մէկ ճաղարք

